

II.
C. 10198.
D.

10198. II. C. d. i. R.

✓

TA VELKI
CATEKISMUS
S'PRAŠHANJI, INU

ODGOVOR

SA

OZHITNU, INU POSSEBNU

PODVUZHENJE

TE MLADOSTI

V' ZESSARSKIH KRAJLEVIH

DUSHELAH

Katériga je

Is Némshkiga na Slavénski Jesik
prestavil

JURI JAPEL, Director pèr svétimu Petru
v' Lublani.

*S' tim pregnadlivim Perpushenjam té Rimske Zessar-
ske, tudi Zessarske Krajleve Apostolske
Zessarize.*

V L U B L A N I,

Vtisnene, inu se najdejo pèr Joan. Frideriku Egerju,
Dushelskimu Stiskauzu, 1779.

IN = 030004467

S A P O P A D I K

Tiga Vélíkiga Katekismusa.

N A P E L A N J E.

Stran.

Ta pèrva Postava. Od Vére.	2
I. Rèsdèlenje, Kai je ta Katólfhka Véra.	2
II. Rèsdèlenje. Od tih dvanaišt Artikèl- nou té Vére.	7
§. 1. Od tiga pèrviga Artikèlna té Vére.	—
a. Od Bogá.	—
b. Od Stvarjenja.	10
§. 2. Od tiga drugiga Artikèlna té Vére.	13
§. 3. Od tiga trétjiga Artikèlna té Vére.	14
§. 4. Od tiga zhetèrtiga Artikèlna té Vére.	18
§. 5. Od tiga pétiga Artikèlna té Vére.	20
§. 6. Od tiga fhéftiga Artikèlna té Vére.	22
§. 7. Od tiga fédmiga Artikèlna té Vére.	23
§. 8. Od tiga ósmiga Artikèlna té Vére.	24
§. 9. Od tiga devétiga Artikèlna té Vére.	25
a. Od Zérkve.	—
b. Od gmaine tih Svetnikou.	28
§. 10. Od tiga desétiga Artikèlna té Vére.	30

Ta pèta Póštava. Od té kèrfhanfke pravize. 119

Pèrvi déil té kèrfhanfke pravize: Varui se hudiga. —

§. 1. Od tiga poérbaniga greha. 120

§. 2. Od tiga làstniga, ali pèrfhónfkiga gréha. 121

a. Od tih fédèm poglavitnih gréhou. 123

b. Od tih fhéft gréhou supèr svétiga Duha. 126

c. Od tih fhtirih v' nébu vpyézhnih gréhou. 127

d. Od tih devèt ptuih gréhou. 128

Drugi Déil té kèrfhanfke Pravize: Sturi dobru. 129

§. 1. Od téh boshjih zhédnofti. —

§. 2. Od zhédnofti tiga sadèrshanja. 133

§. 3. Od tigá, kar fhe vezh h' kèrfhanfki Pravizi flifhi. 136

§. 4. Od téh ólsèm Isvelizhanftvou. 136

§. 5. Od dobrih déll, inu njih saflushenja. 137

Od dobrih déll fploh. —

Od dobrih déll possébei. 138

Perstavik. Od téh fhtirih poslednih rèzhy. 140

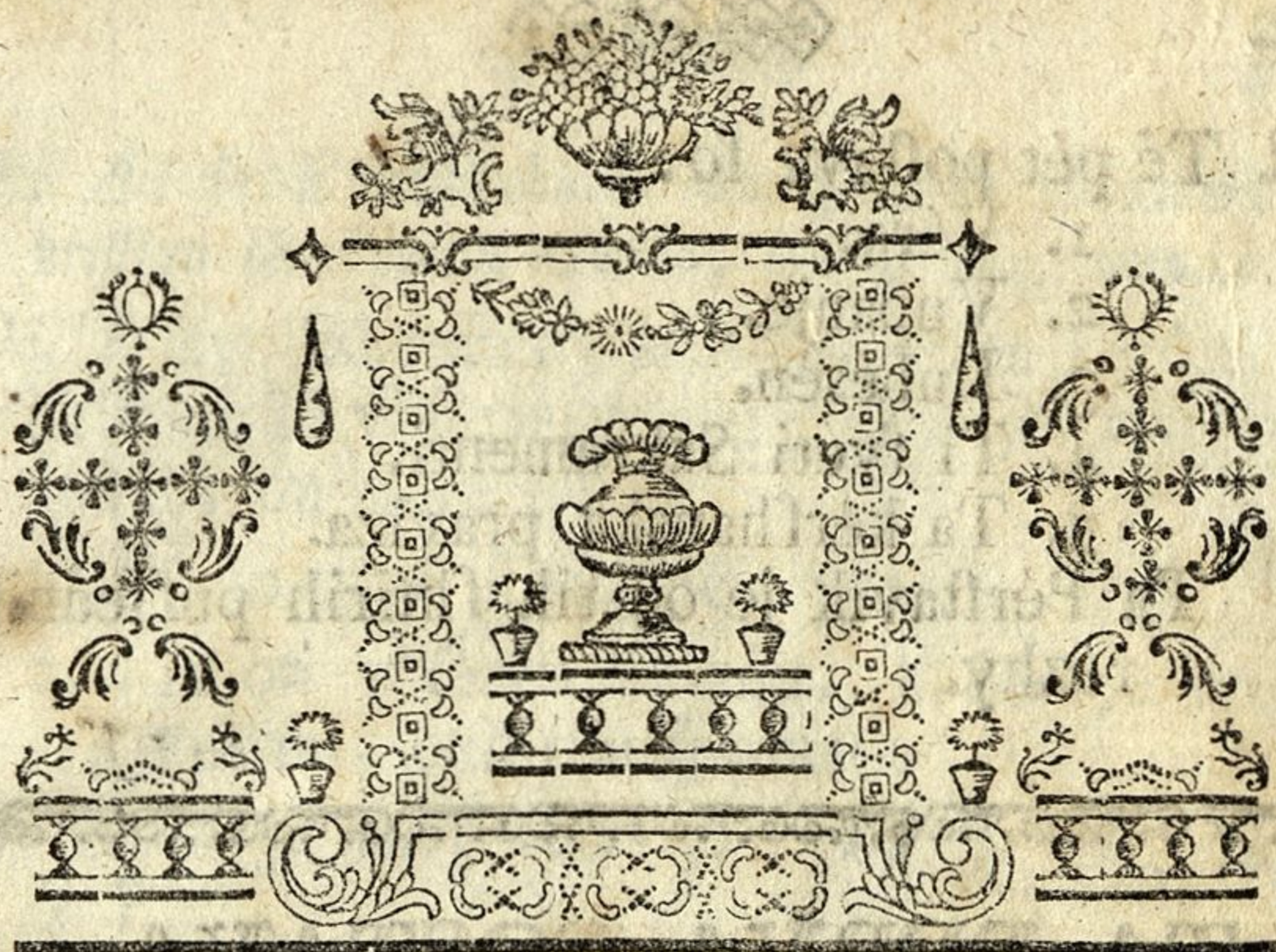
a. Od Smérti. —

b. Od Sodbe. 141

c. Od Pèkla. 143

d. Od Nebéfs. 144

NAPRELANJE.

Prashanje. Kai se pravi Katekismus?

Odgovor. Katekismus se pravi podvuzhenje v' kèrshanskim' katòlshkimò Navuku; takú se tudi imenujejo té bukve, v' katèrih je letá Navuk sapopaden.

Od. V' kólku postavah bó ta kèrshanski katòlshki Navuk v' letimo katekismusu napreinessen?

Od. Ta kèrshanski katòlshki Navuk bó v' letimo katekismusu v' petih postavah, inu v' enimò pèrstaviku napreineisen.

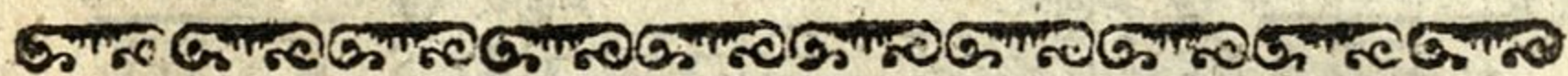
Pr. Katére so té pet postave?

Od. Té pět postave so:

1. Véra.
2. Vupanje.
3. Lubésen.
4. Ti svéti Sakramenti.
5. Ta kèrshanska praviza.

Ta Pèrstavik je od tih fhtirih puslednih rézhy.

TA PERVA POSTAVA.

OD V E R E.

I. R E S D E L E N J E.

Kai je ta Katólfhka Véra.

Pr. Kai je Véra eniga katólfhkiga kristiana?

Od. Véra eniga katólfhkiga kristiana je ena zhesnaturňa luzh, en dar boshji, ena od Bógá notèrvlita zhédnost, fkus katéro on térdnu, inu bres zvibla vérjame, kar je Bóg resodel, inu kar tá katólfhka zérku napréi postavi sa véruvati, nai bó shé písanu, ali ne.

Pr. Kai se pravi kèrshansku katólfhku véruvati?

Od. Kèrshansku katólfhku véruvati se pravi vse sa réfs dèrfhati, kar je Bóg resodel, inu kar ta Zérku napréi postavi sa véruvati, nai bó shé písanu ali ne.

Pr.

Pr. Ali je k' isvelizhanju sadoſti, de ta katólfhki kristian lé v' ſerzu veruje, kar je Bóg resodel?

Od. K' isvelizhanju ny sadoſti, de ta katólfliki kristian lé v' ſerzu véruje, kar je Bóg resodel, on móre tudi

1. Svojo véro ſkusi déla ſkasati.

2. Kar on v' ſerzu véruje, kadar je tréba s' vustmi, ozhitnu ſposnati.

Pr. Sakai ſe móre véruvati, kar je Bóg resodel?

Od. Kar je Bóg resodel ſe móre véruvati ſa to, kir je Bóg ta vézhna reſniza, inu neſkonzhna modróſt, katéra nemóre golfati, ne golfana biti.

Pr. Od kod ſe véi, kai je Bóg resodel?

Od. Kar je Bóg resodel, ſe véi en déil is té ſapiſsane, en déil is té neſapiſsane beſséde boshje.

Pr. Kai ſe ſaſtópi ſkus to ſapiſsano beſsédo boshjo?

Od. Skus to ſapiſſano beſſedo boshjo kar ſe ſizer tudi ſvétu Piſmu, ali Biblia imenuje, ſe ſaſtópi to sbiralifhe taiſtih buku, katére ſo bilé is noterdajanja ſvétiga Duhá od ſvétih móſh piſsane, inu kokér take od katólfhke zérkue ſposnane, inu potérjene.

Pr. Kai ſe ſaſtopi ſkus to neſapiſsano beſſedo boshje?

Od. Skus to nēsapiffano befsédo boshjo, katéra se tudi po latinskim traditio, ali isrozhenje od vust do vust imenuje, se sastopio taisti Navuki té Vére, inu dolshnósti, katère so Apostèlni ali is vust famiga Jésusa Kristusa fhlihali al pak skus noterdajanje svétiga Duhá pridiguvali, pa ne sapiffali.

Pr. Kei bó letó isrozhenje hranenu?

Od. Letó isrozhenje bó v'fami katólfhki zérkui stanovitnu suéstú, inu nepokashenu ohranenu.

Pr. Sakai vérjame en katólfhki kristian ti zerkui, kadar on kai napréipostavi sa vérúvati?

Od. Ta katólfhki kristian vérjame ti zerkui, kadar ona kai napréipostavi sa véruvati, nai bó pifsanu, ali ne, satéga vólo, kir je Kristus sapovédal zérku poslušhati, katéra je ta stèbèr inu tèrdnost, ali grünt té réfsnize.

Pr. Ali je véra vsakimo zhlovéku, katéri hózhe isvelizhan biti potrebna?

Od. Véra je vsakimo zhlovéku, katéri hózhe isvelizhan biti potrebna: sakai bres vére je nemogózhe Bogú dopasti.

Pr. Kai móre vsaki zhlovèk, kadar k' pameti pride, potrebnu véiditi, inu véruvati, de bi isvelizhan bil?

Od. Vsaki zhlovèk, kadar k' pameti pride, móre, de bi isvelizhan bil, potrebnu véidit, inu véruvati.

1. De je en Bóg.

2. De je on en pravizhni sódnik, katéri tó dóbru polóna, inu tó húdu fhtrafa.

3. De fo try pèrshóne eniga bitja inu nature, Ozha, Syn, inu Svéti Dúh.

4. De ta druga boshja Pèrshóna je zhlovèk postala, de bi nafs skus smèrt na krishu odrèshila, inu na vézhnu isvelizhala.

Pr. Kai sa ene rèsnize imá vsaki katólfhki kristian sravèn sgórnih poglavitnih Navukou te kristianske katólfhke vére she véiditi, inu véruvati?

Od. Vfsaki katólfhki kristian imá sravèn tih sgórnih poglavitnih navukou té kristianske katólfhke vére tudi véiditi inu véruvati.

1. De je zhlovéfhka dúfha nevmèrjózha.

2. De je gnada boshja k'isvelizhanju potrébna, inu de ta zhlovèk bres gnade nìzh saflushenja vrédniga sa vézhnu shiulenje sturiti nemóre.

Pr. Kai je ta gnada, katéra je potrébna k'isvelizhanju, inu bres katére ta zhlovèk nìzh saflushenja vrédniga sa vezhnu shiulenje sturiti nemóre?

Od. Ta gnada, katéra je potrébna k'isvelizhanju inu bres katére ta zhlovèk nìzh saflushenja vrédniga sa vézhnu shiulenje sturiti nemóre, je eni snotrenji zhesnaturi dar, katériga Bóg tém pametnim stvarém bres njih saflushenja dodely.

*Pr. Kai je vsakimo katólfhkimo Kristianu sapóvé-
danu veiditi?*

*Od. Vlakimo katólfhkimo kristianu je sapóvé-
danu véiditi,*

1. Tó Apostólsko Véro.

2. Tó Gospódnjo Molitu, ali Ozha nafh.

3. Té desét sapóudi boshje, inu té pét
zèrkoune sapóudi.

4. Té fédèm svéte Sakramente.

5. Tó kèrfhansko pravizo.

*Pr. Kei je tó, kar en katólfhki kristian móre vé-
ruvati sussesbnu sapopadenu?*

*Od. Kar en katólfhki kristian véruvati móre,
je sussesbnu v'ti Apostólski Véri sapopa-
denu.*

Pr. Kai imá ta Apostólska véra sa en glafs?

*Od. Ta Apostólska Véra ima leta glafs: Jest
vérujem v' Bogá Ozhéta vfiga mogózhniga
Stvarnika nebéfs inu semle. Inu v' Jésusa
Kristusa Synú njega edyniga, Gospuda na-
fhiga. Katéri je spozhét od svétiga Duhá,
rojen is Marie Divize. Tèrpèl pod Pon-
tiam Pilatusham, krishan bil, vmèrl, inu
v' grob poloshen. Doli je fhal k'pèklam,
na tretji dan od smèrti gorivstal. Gori je
fhal v' Nebéffa fèdy na dèfnizi Bogá Ozhé-
ta vfiga mogózhniga. Od ondód bó pri-
fhal fóditi té fhive, inu té mèrtue. Jest
vérujem v' svétiga Duhá, eno svéto kèr-
fhansko katólfhko Zérku, gmaino tih Svet-
nikou. Odpushanje tih gréhou, gorivsta-
jan-*

janje tiga messá , inu tó vézhnu fhiulenje.
Amen.

*Pr. Kolku déilou ali Artikèlnou imá ta Apostól-
ska véra ?*

*Od. Ta Apostólska véra imá dvanaišt déilou
ali Artikèlnou.*

II. R E S D E L E N J E.

Od tih duanaist Artikèlnou.

Pr. Kai imá ta pèrvi Artikèl sa en glafs ?

*Od. Ta pèrvi Artikèl imá letá glafs:
Jèšt vérujem v' Bógá Ozhéta vfigamogózh-
niga ,Stvarnika nebéfs inu semle.*

a. Od Bógá.

Pr. Ali jih je vèzh , kokér en sam Bóg

Od. Je lé en sam Bóg.

Pr. Kai je Bóg ?

*Od. Bóg je sam od sebe tó nar ból popólno-
ma bitje.*

*Pr. Kai sa ene lastností Boshje imamo my pred dru-
gimi samérkati ?*

*Od. Leté lastností boshje imamo my pred dru-
gimi samérkati.*

1. Bóg je vézhèn; on je vselei bil, on je,
inu bó vselei.

2. Bóg je le en zhísti Duh, enu bitje, ka-
tèru imá tó nar popolnísti sastópnošt,
inu tó nar bólfhi vólo pa nima shivota.

3. Bóg je vfigavéideózh, on véi vse, to pretezhenu, to prizheozhe; inu to prihódnú on véi nafhe nar fkriunifhi misli, on nemóre tedei golsan biti.
4. Bóg je nar modréifhi; on obérne vse takú, de svoi zil inu konz doféshe, on si svoli h' timu té nar pèrpraunifhi fréde ali mittélne.
5. Bóg je vfiga mogózhén, on je nebú, inu semlo, inu vse kar je, ftuaril, njemu ny nìzh nemogózhé fturiti.
6. Bóg je povfsód prizheózh, on je povfsód v' nebéffih, inu na semli.
7. Bóg je nar fuetéifhi; on hozhe, inu lubi to dóbru, inu fourafhi to húdu.
8. Bóg je nar réfnizhnifhi, inu nar fuestéifhi, on nemóre ne légati, ne golfati.
9. Bóg je nesprémeneózh; on je od vézhnofti do vézhnofti na febi raunu taifti.
10. Bóg je nar bólfhi, ne famu v' febi, inu na febi kòkèr to nar ból popólnoma, inu nar bólfhi bitje; ampak on je tudi ta nar bólfhi ali dobrótliufhi pruti fuojim ftuarém, vse to dóbru imamo my naraunoft ali fkus ftuary kòkér frédnize od njega.
11. Bóg je nar miloftliúfhi; on nam odpufthy nafhe gréhe.
12. Bóg je nar pravizhnifhi on polóna to dóbru, inu fhtrafa to húdu.

Pr. Je vezh boshjih pèrshon?

Od. So try boshje pèrshóne.

Pr. Od kod véimo, de so try boshje pèrshóne?

Od.

Od. Is svétiga Pifina véimo my, de fo try boshje pèrshóne, katérih fléhèrni fhlišhi.

1. Boshja Natura inu bitje.

2. Boshje lastnósti.

3. Boshje imé.

4. Boshje délla, inu

5. Boshja zhaft.

Pr. Koká se imenujejo te try boshje Pèrshóne?

Od. Ta pèrva Boshja pèrshóna se imenuje Ozha ta druga Syn, ta trétja svéti Duh.

Pr. Kokú so reslózhene med sabo té try boshje pèrshóne?

Od. Te try boshje pèrshóne so takú med sabo reslózhene: Ozha je sam od sebe od vékumei; Syn je rojen od Ozhéta od vékumei, Svéti Duh gré vùn od Ozhéta, inu Syna enaku od vékumei.

Pr. Kai sa ene délla bódo sussesbnu eni slehèrni boshji pèrshóni perlastnene?

Od. Leté délla bódo eni sleherni boshji pèrshóni sussesbnu perlastnene.

Bogú Ozhétu tó stvarjenje.

Bogú Synu tó odrešjenje.

Suétimo Dúhu tó posvèzhenje.

Pr. Koku se imenujejo té try boshje pèrshóne skupei?

Od. Te try boshje pèrshóne se imenujejo skupej svéta Trojiza.

Pr. Skus kai sposná ta katólshki kristián svéto Trojizo?

Od Ta katólfhki kristián sposná svéto Trojizo fkus snaminie svétiga krisha, kir on takrat, kadar krish délla vffako téh tréh boshjih pèrhón imenuje.

Pr. Kai she vezh sposná ta katólfhki kristián fkus snaminje svétiga krisha?

Od Ta katólfhki kristián sposná fkus snaminje svétiga krisha tudi, de nafs je Jésus Kristus, kadar je na krishu vmèrl, fkus svojo smèrt odréshil.

Pr. Kokú se krish délla?

Od Krish se délla s' défno rokó, kir se sh'njó zhelù, vufta, inu pèrffi sasnaminvajo, inu se rezhe: V' iménu Bogá Ozhéta, † inu Synú, † inu svétiga Dùhá, † Amen.

b. Od Stvarjenja.

Pr. Kdó je vse stvaril?

Od Bóg je semlo, inu Nebú, inu vse kar je, stvaril.

Pr. Kai se pravi ta besséda stvariti?

Od Ta besséda stvariti se pravi, is nìzh kai sturiti.

Pr. Katére so té nar imenitnishi stvari boshje?

Od Té nar imenitnishi stvari boshje so ti Angeli. inu ta zhlovèk.

Pr. Kai so ti Angeli?

Od.

Od. Ti Angeli so sgol Duhóvi, katéri imajo saftópnoft, inu vólo, pa nimajo shivota.

Pr. Sakai je Bóg té Angele stvaril?

Od. Bóg je té Angele stvaril, de bi oni njega zhaftili, lubili, inu molili, njemu flushili, inu zhlovéka varuvali.

Pr. Kokú je Bóg Angele stvaril?

Od. Bóg je Angele v' svoji gnadi, inu s' velikimi popólnomostmi stvaril.

Pr. So tudi vsi Angeli v' gnadi boshji obftali?

Od. Veliku Angelou je gnado boshjo fkus gréh té preusétnofti sgubilù.

Pr. Kokú je Bóg té preusétne Angele strafal?

Od. On je té preusétne Angele, katéri se huzizhi imenujejo, na vékumei savèrgèl, inu v' pèkèl pàhnìl.

Pr. Katére so sa Angeli té nar imenitniſhi stvarì boshje?

Od. Ta zhlovèk je sa Angeli ta nar imenitniſhi stvar boshja.

Pr. Is kogá je ta zhlovèk?

Od. Ta zhlovèk je is eniga shivota, inu is ene nevmerjózhe dufhe, katéra je po podobí boshji stvarjena.

Pr. Sakai je Bóg zhlovéka stvaril?

Od. Bóg je zhlovéka stvaril, de bi on njega sposnal, zhaftil, lubil, molil, njemu shlu-shil, pokórn, inu isvelizhan bil.

Pr. Je ta zhlovèk Bogú pokórn ostal?

Od. Shé tá pèrvi zhlovèk Adám je bil s' svojo shenó Evo Bogú nepokórn.

Pr. Na kai sa eno visho je ta pèrvi zhlovèk nepokórn ratal?

Od. Ta pèrvi zhlovèk je v' Paradishu ta fad eniga drivélla jédèl, katériga je Bóg njemu prepovédal, inu fkus tó je on gréshil.

Pr. Je letá gréh lé samú timu pèrvimu zhlovéku shkódival?

Od. Letá gréh ni lé samú timu pèrvimu zhlovéku shkódival, ampak tudi nam, katéri my od njega pridemo, on nam je zhasno, inu vézhno smèrt, inu she vezh drugih nadlóg na teléllu, inu na dushi pèrnéssèl.

Pr. Je bil tudi ta zhlovèk, kokèr ti preusetni Angeli od Bogà na vékumei savèrshen?

Od. Ta zhlovèk ny bil, kokèr ti preusetni Angeli od Bogá na vékumei savèrshen.

Pr. Kai je Bóg k' odrèshenju tiga savólo gréha savèrsheniga zhlovéka oblubil?

Od. Bóg je k' odrèshenju tiga savólo gréha savèrsheniga zhlovéka oblubil eniga Odrèshenika pošlati, katéri se tudi Messias imenuje.

§. 2. Od tiga drugiga Artikelná té Vére.

Pr. Kai imá ta drugi Artikèl té vére sa en glafs?

Od. Ta drugi Artikèl té vére imá letá glafs:
Inu v' Jésusa Kristusa Synu njega edyniga
Gospuda nafhiga.

Pr. Kdó je Jésus Kristus?

Od. Jésus Kristus je

1. Ta edyni rojeni Syn Boga Ozhéta.

2. Bóg inu zhlovèk fkupei.

3. Nafh Gospud, postavodajaviz, inu Vu-
zhenik.

Pr. Kai se pravi Jésus?

Od. Jésus se pravi tólku, kókèr Isvelizhar.

Pr. Sakai bó Jésus Isvelizhar imenuvan?

Od. Jésus bó Isvelizhar imenuvan sa tó, kir
nam je fkus njega isvelizhanje dofhlú, kir
nafs je on od dólga inu fhtrafinge tiga gré-
ha od vézhne smèrti odréshil.

Pr. Kokú bó she Jésus imenuvan?

Od. Jésus bó tudi imenuvan Kristus, kar se
tólku pravi, kókèr ta poshalbani.

*Pr. Sakai bó Jésus Kristus ta edyni Syn boshji
imenuvan?*

Od. Jésus Kristus bó ta edyni rojeni Syn bo-
shji imenuvan sa tó, kir je on sam taifti,
katéri je od svoiga nebéfkhkiga Ozhéta od
vékumei rojen.

Pr. Kokú je Jésus Kristus Bóg inu zhlovèk skupei?

Od.

Od. Jésus Krístus je Bóg inu zhlovék skupei sa tó, kir je on Bóg od vékumei, inu kir je on zhlovék v' zhašú poštál.

Pr. Je Jésus Krístus nebéshkimu Ozhétu enaki?

Od. Jésus Krístus je svoimu nebéshkimu Ozhétu kokér Bóg v' všimu enaki; kóker zhlovék pa on njemu ny enaki, ampak je mainfhi.

Pr. Sakai bó Jésus Krístus nash Gospud imenuvan?

Od. Jésus Krístus bó nash Gospud imenuvan sa tó, kir je on Bóg inu nash Odréshenik.

Pr. Sakai je Syn boshji zhlovék poštál?

Od. Syn boshji je zhlovék poštál, de bi nash fkus svojo smért na kríshu odréshil, inu isvelizhal.

§. 3. Od tiga trétjiga Artikèlna té vére.

Pr. Kai imá ta trétji Artikèl té vére sa en glafs?

Od. Ta trétji Artikèl té vére ima leta glafs: Katéri je spozhét od svétiga Duhá, rojen is Marie Divize.

Pr. Imá Jésus eniga Ozhéta?

Od. Jésus imá kokér Bóg nebéshkiga Ozhéta, kokér zhlovék nima Ozhéta.

Pr. Ni bil Jósheph Shénin Marie, Ozha Jésusa Krístusa?

Od. Jósheph je lé en Rédnik Jésusa Krístusa.

Pr.

Pr. Je imel Jėsus eno Mater?

Od. Jėsus kókėr Bóg ni imel Matere, kókėr zhlovėk je imel Mario tó presvėto Divizo sa svojo Mater.

Pr. Sakai bó Maria Mati Boshja imenuvana?

Od. Maria bó-Mati Boshja imenuvana sa tó, kir je ona Jėsusa Kristusa, katėri je Bóg, inu zhlovėk skupei, rodila.

Pr. Od kogá je Maria Jėsusa spozhėla?

Od. Maria je Jėsula od svetiga Dúhá spozhėla.

Pr. Kei je Maria Jesusa rodila?

Od. Maria je Jėsusa v' Betlehemu v'eni fhtali rodila.

Pr. Kai se je po roistvu Jėsusa Kristusa samėrkuvanja vrėdniga sgodilu?

Od. Tó roistvu Jėsusa Kristusa je bilú osnanjenu.

Pr. Kokú je bilú tó roistvu Jėsusa Kristusa esnanjenu?

Od. Tó rojstvu Jėsusa Kristusa je bilú osnanjenu:

1. Skus eniga Angela tim Pastirjam.

2. Skus eno suėsdo tim Módrim v'jutrovi dúshėli.

3. Skus té Módre Heródeshu, inu Pissarjam.

4. Skus Simeona inu Anno v'tempelni timu fólku.

Pr. Kai se je po osnanenju tiga roistva Jėsusa Kristusa sgodilu?

Od.

Od. Po osnanenju tiga rojstva Jésusa Kriftusa se je letó sgodilu.

1. So pastirji sdaizi prishli glédati taistu, kar jim je bilú od Angelou osnanjenu.

2. Je bil Kriftus na ósmi dan po sapóudi té postave obrésan, inu Jésus imenuvan.

3. Ti módri is jutrove dùshele so ga molili, inu njemu slatú, kadillu inu myro sa dar pèrnesli.

4. On je ti Heródeshovi grosovitnosti, kateri ga je hotél umoriti íkus béig v' Egyptousko dùshelo odshal.

5. On je od tam, kadar je Heródes h vmèrl v' Nazareth nasai pèrnesen, inu v' letimu méistú gori srejen bil.

Pr. Kai je samèrkuvanja nar vrédnishiga, kar my od Jésusove mladósti véimo?

Od. To samèrkuvanja nar vrédnishi, kar my od Jésusove mladósti véimo, je :

1. De je Jésus, kadar je bil dvanaišt léit star, s' svoim starishami k' Prasniku v' Jerusalemu prishal.

2. De je v' Jerusalemu sad ostal; zhes try dny pa od starishou v' templi naiden bil, kir je on med Pillarji sedel, njé poshlufhal, inu vprashal, takú, de so se vsi zhes njegóvo saftópnost, inu odgóvore zhúdili.

3. De se je supet v' Nazareth nasai vénil, inu tam ostal.

4. De

4. De je on svoim starisham podlóshén bil.

5. De je on gori jemal na starosti, na modrósti, inu gnadi pèr Bógu, inu pèr ludéh.

Pr. Kai je samérkuvanja narvrédnihi, kar my od Jësusa véimo, prédèn je on svoje vuzhenistvu sazhel?

Od. Tó samérkuvanja narvrédnihi, kar my od Jësusa véimo, prédèn je on svoje vuzhenistvu sazhel, je:

1. Joannes je sprizhoval, de je Jèsus tó Jagne Boshje, katéri gréhe tiga svèitá odjemle.

2. Jèsus se je puštil od Joannesa kèrstiti v' v'Réki ali v'Potóku Jordan.

3. Svéti Duh je prišhal v' podóbi eniga golóba vidéozh doli zhes njega.

4. Bóg Ozha je puštil ta glaš fhlišhati:
Letá je moj lubi Syn, na katerim imam jest dobru dopadajenje.

5. Jèsus je bil od Duhá v' pušhavo pelán, inu po timu, kadar se je on fhtridesét dny, inu nozhy postil; je bil od Hudizha fku-fhan, inu od Angelou poslushen.

Pr. Kádái je Jèsus svoje vuzhenistvu nastopil?

Od. Jèsus je nastópil svoje vuzhenistvu v' trydesétimu léitu svoje starosti.

Pr. Kai je samérkuvanja narvrédnihi, kar my od Jësusa véimo, kadar je on svoje vuzhenistvu nastopil?

Od. Tó samérkuvanja narvrédnihi, kar my od Jësusa véimo kadar je on svoje vuzhenistvu nastópil, je:

1. Jèsus je v'svoji ozhini dùsheli od eniga, do drugiga kraja hodil.

2. On je Jógre gori jemal, inu s'med njih dvanaist Apostèlnou isvolil.
3. On je pridiguval, inu osnanuval postavo té gnade, resodel rèsnize, katére my véruvati, inu vuzhil té zhédnosti, katére my dopèrnesti imamo.
4. On je fvaril nevéro, inu hudobije, ovér-gel té smóte tih Judou, Pifsarjov, inu Fariseerjou.
5. On je potèrdil svoje navuke fkus spri-zhovanje S. Pisma, fkus zhudesha, inu fkus svoje isgléde, ali exempèlne.
6. On je prerokuval prihódne rézhy.
7. On se je povsod dobrótliu fkasal.

Pr. So vsi na Jésusa véruvali ?

Od. Njih veliku je na Jésusa véruvalù. Ti vik-fhi Fàrji pak, Pifsarji, inu Fariseerji so ga sovrashili savólonjegóviga vuka, inu iskali njega vmoriti.

§. 4. Od zhetèrtiga Artikèlna té Vére.

Pr. Kai imá ta zhetèrti Artikèl té vére sa en glafs ?

Od. Ta zhetèrti Artikèl té vére imá leta glafs: Terpel pod Póntiam Pilatusham krishan bil, vmerl, inu v'grob poloshen.

Pr. Je samogel Jésus tèrpéti ?

Od. Jésus je kokèr zhlovèk, ne pak hokèr Bòg tèrpéti samogel.

Pr.

Pr. Je Jesus túdi sa réfs rérpel?

Od. Jèsus je sa réfs takú dobru na dushi, kòkèr na shivótu tèrpel.

Pr. Kai je Jèsus na dushi tèrpel?

Od. Jèsus je na dushi veliko britkóft, inu shalost tèrpel.

Pr. Kai je Jèsus na svoimu shivotu tèrpel?

Od. Jèsus je na svojmu shivotu veliko réu, inu nadlóg, veliko shlakou, inu ran tèrpel, on je bil gaishlan, inu s' tèrnami krónan.

Pr. Kai je she vezh Jèsus tèrpel?

Od. Jèsus je tèrpel veliku sanizhuvanja, safhpotuvanja, preklinuvanja, kriviga obdólshenja, inu vezh drugih krìviz.

Pr. Pod kom je Jèsus tèrpel?

Od. Jèsus je tèrpel pod Póntiam, Pilatusham, katéri je bil Rimskiga Cefsarja Tiberiufa dùshélski oblastnik v' Judei.

Pr. Kdó je Jèsufa per Pilatushu satóshil?

Od. Ti vikshi Farji, Pifsarji inu starifhi med ludstvam so Jèsufa per Pilatushu satóshili.

Pr. Sakai je bil Jèsus per Pilatushu satóshen?

Od. Jèsus je bil pèr Pilatushu is sgol sovrafhstva inu nevosfhlivosti satóshen, kókèr de bi on en sapelaviz tih ludy, inu Poglavar tih puntarjou bil.

Pr. Kai se je sgodilù na toshbo tih vikshih Farjou, Pissarjou, inu starishih tiga ludstvu?

Od. Na toshbo tih vikshih Farjou, Pissarjou, inu Starishih tiga ludstva je bil Jésus krishan, na kar fo raunu Judji tishali, inu kar je Pilatush pèrvolil.

Pr. *Kèi je Jésus Kristus krishan bil, inu vmèrl?*

Od. Jésus je bil krishan na gorri Kalvarji blisu méista Jerusalema, inu je na krishu vmèrl.

Pr. *Kai je bilú to krishanje sa ena shtrafinga?*

Od. Tó krishanje je bilú ta nar fhpotlivišhà smèrtna shtrafinga.

Pr. *Kdó je Jésusovu trúplu pokopal?*

Od. Jóseph s' Arimathee, inu Mikodemus fo Jésusovu trúplu pokopali.

Pr. *Kam je bilú Jésusovu trúplu pokopanu?*

Od. Jésusovu trúplu je bilú v' eno novu v' fkali isfékanu pokopalifhe dianú, kamér fhe obeden ni bil poloshen.

Pr. *Je tó Bogstvu po Jésusovi Kristusovi smèrti s' njegovo dusho inu teléssam sdrushenu ostalu?*

Od. Tó Bogstvu je s' dusho, inu teléssam sdrushenu ostalu, aku fe je lih pèr smèrti dufha Jésufa Kristufa od teléssa lozhila.

§. 5. Od tiga pétiga Artikèlna té Vére.

Pr. *Kai sa en glafs imá ta pétì Artikèl té vére?*

Od. Ta pétì Artikèl té vére imá letá glafs: Doli je fhal k' pèklam, na trétji dan od smèrti gori vftal.

Pr.

Pr. Je Jésus s' dusho inu s' telešsam doli shal k' Pèklam?

Od Lé dusha Jësufa Kristufa je doli fhla k' pèklam.

Pr. Kai se sastópi skus tó bešsèdo pèkel?

Od. Skus tó bešsèdo pèkèl se sastopio taisti fkriuni kraji, kir bódo té dufhe tih mèrtvih ohranene, katére fhe niso tó nebèshku isvelizhanje došégle.

Pr. Je vezh sort takih fkriunih krajou, katéri se pèkèl imenujejo?

Od. Takih fkriunih krajou, katéri se pèkèl imenujejo, je vezh, takú se iménuje

1. Inu s' tim pravim iménam, ta krai, kir bódo ti fèrdamani vézhnu martrani.

2. Ta krai, kir té dufhe sa njih v' fhiulenju nespokorjene gréhe zhafsne fhtrafinge tèrpé. Letá krai se pravi vyze.

3. Sadnizh ta krai, v' katérim so bilè té dufhe tih brumnih mèrtvih ohranjene, kir so one v' timu isvelizhanskimu vupanju njih odrèshenja myrnn, inu bres ene bolezhine, ali tèrplenja zhakale, nótér de je Jésus doli k' njim prišhal. Letá krai se pravi Predpèkèl.

Pr. Sakai je Jesus doli shal v' Predpèkèl?

Od. Jésus je doli fhla v' Predpèkèl, sa tó, de bi bil té dufhe tih starih Ozhakou vùn réshil.

Pr. Kdó so bili ti stari Ozhaki?

Od. Ti stari Ozhaki so bili ti Patriarhi, Preróki, inu drugi brumni, katéri so vmèrli, prédèn je Jèsus doli fhal v' Predpèkèl.

Pr. *Kadai je Jèsus Kristus po svoji smèrti supet od smèrti gorivstal?*

Od. Jèsus Kristus je na trétji dan, inu is svoje lastne mozhy nevmèrjózsh, inu zhaftitliu, kokèr en Premaguaviz tè smèrti inu tiga Hudizha od smèrti gorivstal?

Pr. *Sakai je Jèsus Kristus od smèrti gorivstal?*

Od. Jèsus Kristus je od smèrti gorivstal sa to:

1. De bi tó Pismu, inu svoje lastnu prerokovanje spólnil.

2. De bi timu svéitu enu nepremaganu svi-shanje od refsnize svoiga vuka, inu od svoiga boshjiga poslanja dal.

3. De bi nafhe vupanje potèrdil, inu nam tó prìhódnu gorivstajanje sagvisfal.

§. 6. Od fhéstiga Artikèlna té Vére.

Fr. *Kai imá ta shésti Artikèl té Vére sa en glafs?*

Od. Ta fhésti Artikèl té Vére imá letá glaís: Gori je fhal v'nebèlsa fèdy na dèsnizi Bogà Ozhéta vfigamogózhniga.

Pr. *Kádai je Jèsus v' nebèssa fhal?*

Od. Jèsus je na fhtirdefféti dan po svojim gorivstajanju v' nebèssa fhal?

Pr. *Kokú je Jèsus v' nebèssa fhal?*

Od.

Od. Jėsus je v' prizho svojih Jogrou na Oilski gorri is svoje lastne mozhy v' nebėssa fhal.

Pr. *Kėi sedy Jėsus v' nebessih?*

Od. Jėsus sedy v' nebėssih na dėsniži Bogá Ozhéta vfigamogózhniga.

Pr. *Kai se pravi tó: Jėsus sedy na dėsniži Bogá Ozhéta vfigamogózhniga?*

Od. Jėsus sedy na dėsniži Bogá Ozhéta se tólku pravi, koker de je Jėsus v'enimu stano vitnimu polěstvu té narvikshi oblasti inu gospostva zhes vse, na něbu inu na semli.

§. 7. Od tiga sėdmiga Artikėlna té Vére.

Pr. *Kai imá ta sėdmi Artikėl té vére sa en glafs?*

Od. Ta sėdmi Artikėl té vére imá letá glafs: Od ondód bó prishal fóditi té shive, inu té mერთve.

Pr. *Bó Jėsus spėt prishal?*

Od. Jėsus bó na fódni dan od nebėss spėt prishal?

Pr. *Kokú bó Jėsus na fódni dan spėt prishal?*

Od. Jėsus bó na fódni dan v' oblakih videózh s' veliko oblastjo, inu zhastjo spėt prishal.

Pr.. Sakai bó Jėsus na fódni dan spėt prishal?

Od. Jėsus bó na fódni dan sa tó sp t prishal, de bó vse ludy té shive, inu té mერთve fódil.

Pr. Kai sa eni je sastópio skus té shive, kai sa eni skus té mertve?

Od. Skus té shive fe sastópio ti pravizhni, skus té mertve ti gréshniki.

Pr. Kokú bó Jésus na sódni dan ludy sódil?

Od. Jésus bó ludy po timu, kar so dobriga, ali hudiga sturili fódil; on bó tè pravizhne s' vézhnim shivlenjam v' nebéffih polónal, inu gréshnike vézhnu v' pèklu fhtrafal.

§. 8. Od tiga ósmiga Artikèlna té Vére.

Pr. Kai imá ta ósmi Artikèl té Vére sa en glafs?

Od. Ta ósmi Artikèl té vére imá létà glafs: Jest vérujem v' svétiga Duhá.

Pr. Katèra boshia pèrshona je svéti Dúh?

Od. Svéti Dúh je ta trétja boshja pèrshóna, on je pravi Bóg.

Pr. Od kogá gré vùn svéti Dúh?

Od. Svéti Dúh gré od Ozhéta inu Syna enaku vùn.

Pr. Kèi nafs posvèty svéti Dúh?

Od. Svéti Duh nafs posvèty

1. V' svétimu kèrstu.

2. V' Sakramentu té pokóre.

3. V' sakikrat, kadar my té druge Sakramente vrédnu preimemo.

Pr.

Pr. Kokú nafs posvèty svèti Duh?

Od. Svèti Duh nafs posvèty, kir nafs on fkus notérvlivanje té posvèzheózhe gnade k'otro- kam boshjim stury, ali kir on tó posvè- zheózho gnado v' nam pogméra.

Pr. Kai délla jhe vezh svèti Duh fkus svojo gnado v' nam?

Od. Svèti Duh rèsfvètly nafho pamet, on nafs vuzhy, inu nagne po vóli boshji rounati, on nam dodély fvoje Daróve.

Pr. Kateri so ti Daróvi svétiga Duhá?

Od. Ti Daróvi svétiga Duhá so lety.

1. Dar té modrósti.

2. Té sastopnosti.

3. Tiga fvetuvanja.

4. Té mozhy.

5. Té vmétalnosti, ali snanja.

6. Té brumnosti.

7. Strahú boshjiga.

§. 9. Od tiga devétiga Artikèlna té Vére.

Pr. Kai imá ta devéti Artikèl té vére sa en glafs?

Od. Ta devéti Artikèl té vére ima leta glafs: Eno fvéto kèrfhanfko katólfhko Zérku, gmaino tih fvetnikou.

a Od Zérkve.

Pr. Kai je ta sveta kèrfhanska katólfhka zérku?

Od. Ta svéta kèrfhanfka katólfhka zérku je enu videózhe sbiralifhe vfih vérnih kristianou

pod enim videózhim Poglavarjam Rimskim Papesham, katéri ene fórté navuk sposnajo, inu ene forte Sakramente nuzajo.

Pr. Ali se tudi én nevideozh Poglavar té zerkve snaide?

Od. Ja se snajde tudi en nevideózh Poglavar té zerkve, inu letá je Jésus Kristus.

Pr. Kdo je tiga videózhiga Poglavarja té zerkve postavil?

Od. Jésus Kristus je tiga videózhiga Poglavarja té zerkve postavil.

Pr. Kogá je Jésus Kristus sa videózhiga Poglavarja té zerkve postavil?

Od. Jésus Kristus je Pétra sa videózhiga Poglavarja té zerkve postavil.

Pr. Kdo je sa Pétram ta videózhi Poglavar té zerkve?

Od. Vsi pravi saporédam nastopajózhi Rimski Papeshi so ta videózhi Poglavar té zerkve, inu Naméistnik Jésusa Kristusa.

Pr. Ali je vezh kokèr ena prava zerku?

Od. Je lé ena fama prava zérku, svunai katére obeniga isvelizhanja vupati ny.

Pr. Is kogá se sposná ta prava zèrku?

Od. Ta prava zérku se sposná is fhtirih snaminjou.

Pr. Katére so té fhtiri snaminja té prave zerkve?

Od.

Od Té shtiri snaminja té prave zérkve so 1.) De je edyna. 2.) Svéta. 3.) Gmain, ali katólfhka. Inu 4.) Apostólfka.

Pr. Kokú je ta prava zérku edyna?

Od Ta prava zérku je edyna 1.) Kir imá eniga Peglavarja. 2.) Ene fórté vuk. 3.) Inu tudi lé ene fórté Sakramente núza.

Pr. Kokú je ta prava zérku svéta?

Od. Ta prava zérku je svéta. 1.) Kir je njén goripostavlaviz Jésus Kristus svét. 2.) Kir je njen navuk svét. 3.) Kir ona svéte Sakramente núza. 4.) Kir ona njéne vude k' sve-tósti napelúje. 5.) Kir se v' njéi vselei svet-niki snajdejo.

Pr. Kokú je ta prava zérku gmain, ali katólfhka?

Od. Ta prava zérku je gmain, ali katólfhka: 1.) Kir je njó Jésus Kristus sa vse ludy, 2.) sa vse zhasse, inu 3.) sa vse kraje goripostavil.

Pr. Kokú je ta prava zérku Apostólska?

Od. Ta prava zérku je Apostólfka: 1.) Kir ona véruje inu vuzhy, kar so Apostélni véruvali, inu vuzhili. 2.) Kir so Apostélni na povéle Jésusa Kristusa njén vuk po zéli-mu svéitu rés-glafsili. 3.) Kir so njéni Shkof-fi pravi nastópniki tih Apostélhou.

Pr. Kokú se she drugazhi imenuje ta prava zérku?

Od. Ta prava zérku se tudi iménuje ta Rim-ska: sa tó, kir ta zérku v' Rimi je ta glava vsih drugih zérkva, inu ta fréda té edynosti.

b. Od gmaine tih Svetnikou.

Pr. Kokú imajo ti virni kristiani gmaino med fabo?

Od. Ti véni kristiani imajo gmaino med fabo, koker vudi eniga fhivota.

Pr. Kokú bó letá gmaina imenuvana?

Od. Ta gmaina med vénim kristianam bó imenuvana gmaina tih Svetnikou.

Pr. Sakai bó gmaina med vénim kristianam gmaina tih Svetnikov imenuvana?

Od. Gmaina med vénim kristianam bó gmaina tih Svetnikou sa tó imenuvana, kir so vsi k' svetósti poklizani, inu kir so vsi kristiani skus Sakrament tiga kèrstá posvèzheni.

Pr. V' zhém stoy gmaina tih Svetnikou?

Od. Gmaina tih Svetnikou stoy v' timu, de vsi vudi té zérkve dèlèshni postanejo tih duhóunih fhazou.

Pr. Ka so sa eni duhouni shazi, katèrik vsi vudi té zérkve dèlèshni postanejo?

Od.

Od. Ti duhouni fhazi, katérih vfi vudi té zérkve déleshni postanejo, fo lety: 1.) Svéti Sakramenti. 2.) Svéti óffer té Mashe. 3.) Molitu. 4.) Dobre délla. 5.) Saflushenje tih vérnih.

Pr. Kai sa eni vudi té zérkve fo taisti, kateri imajo gmaino med sabo?

Od. Vudi té zérkve, kateri med sabo gmajno imajo, fo lety:

1.) Ti virni na semli.

2.) Ti Svetniki v' nebéssih, inu

3.) Te dushe tih mèrtvih, katére fo v' vyzah.

Pr. Kai imajo ti véрни na semli sa eno gmaino med sabo?

Od. Ti véрни na semli imajo letó gmaino med sabo, de njih molitu, inu tó saflushenje njih dobrih déll edèn drugimu k' nu-zu pride.

Pr. Kai imajo ti véрни na semli sa eno gmaino s' Svetniki v' nebéssih?

Od. Ti véрни na semli imajo gmajno s' Svetniki v' nebessih, kir ti véрни na semli Svetnike zhasté, inu na njih profhnjo pèr Bógu klizhejo Svetniki v' nebessih pak sa té vérne na semli pèr Bógu próssio.

Pr. Kai imajo ti véрни na semli sa eno gmaino s' dusham tih mèrtvih v' vyzah?

Od. Ti véni na semli imajo gñajno s' dufham tih mértvih v' vyzah; kir ti véni na semli sa dufhe tih mértvih v' vyzah pèr Bógu próf-fio, inu nym sh'nyh molitujo, inu dobrim déllami pomagajo, slasti pak fkus tó, de sa nyh fvéto Masfo gori affrajo, té dufhe tih mértvih pak is'hvaléshnosti sa té véne na semli pèr Bógu próffio.

§. 10. Od tiga desétiga Artikèlna té vére.

Pr. Kai sa en glafs imà ta desèti Artikèl té vére?

Od. Ta desèti Artikèl té vére imà letá glafs: Odpufhanje tih gréhou.

Pr. Kai nafs vuzhy letá Artikel te vére?

Od. Letá Artikèl nafs vuzhy, de je Kriftus svoji zérkvi oblast dal gréhe odpufhati.

Pr. Kdó imà v' ti pravi zérkvi oblast gréhe odpufhati?

Od. V' ti pravi zérkvi imajo Shkoffi, inu Masfniki oblast gréhe adpufhati.

Pr. Kéi bodo gréhi odpusheni?

Od. Gréhi bódo v' Sakramentu tiga kèrstá inu v' Sakramentu té pokóre odpusheni.

Pr. Kai sa eni gréhi bódo fkus kèrst, inu kai sa eni fkus pokóro odpusheni?

Od. Ta poérbani gréh, inu vfi làstni pred kèrstám fthurjeni gréhi bódo fkus kèrst odpufheni, fkus pokóro pak taisti gréhi, katèri so bili po kèrstu fthurjeni.

§. 11. Od tiga enaistiga Artikèlna té vére.

Pr. Kai imá ta enaisti Artikèl té vére sa en glafs?

*Od. Ta enaisti Artikèl té vére imá letá glafs:
Gorivstajanje tiga Mellá.*

Pr. Kai se sastopi skus gorivstajanje tiga messá?

*Od. Skus gorivstajanje tiga messá se sastópi,
de bó Bóg na sódni dan té mértve obudil,
inu de bódo ludié sh' njih méssam, tó je: sh'
njih teléssi, katère fo v' shivlenju iméli go-
ri vstali.*

Pr. Sakai bódo ludje sh' njih teléssi gorivstali?

*Od. Ludjé bódo sh' njih teléssi gorivstali sa tó,
de bódo té teléssa s' dusho vred, ali vézhnu
polónane; ali pak vézhnu fhtrafane.*

§. 12. Od tiga dvanaištiga Artikèlna té vére.

Pr. Kai imá ta dvanaišti Artikèl té vére sa en glafs?

*Od. Ta dvanaišti Artikèl té vére imá letá glafs:
Tó vézhnu shiulenje.*

*Pr. Kai vérujemo, inu sposnamo my s' bešsédami tiga
dvanaištiga Artikèlna té vére?*

*Od. My vérujemo, inu sposnamo s' bešsédami
tiga dvanaištiga Artikèlna té vére, enu vézh-
nu, inu védnu térpeozhe Isvelizhanje, ka-
tèru bó tó poshelenje tih Svetnikou, inu
isvólenih popólnoma spólnilu.*

*Pr. Kokú bó poshelenje tih Svetnikou, inu isvóle-
nih popólnoma spólnenu?*

Od.

Od. Tó poshelenje tih Svetnikou inu isvólenih bo popólnoma spólnenu; kir oni Bogá vézhnu gledajo, lubijo, inu vshivajo.

Pr. Ali nebódo túdi Hudizhi, inu ti hudobni inu védnu tèrpeozhe, inu vezhnu shiulenje imeli?

Od. Hudizhi, inu ti hudobni bódo enu védnu tèrpeózhe, tó je: enu vézhnu pa tudi fylnu nefrézhnu shiulenje, iméli; kir bódo sa njih gréhe vézhne fhtrafinge v' pèklu tèrpéli.

Pr. Sakai bó ta Apostólska véra s'to bessédo Amen sklenena?

Od. Ta Apostólska véra bó s' tó bessédo Amen fklénena sató; kir ta besséda Amen je enu isrezhenje, fkus katèru se kai potèrdi.

Pr. Kai potèrdimo my fkus tó bessedo: Amen.

Od. My petèrdimo fkus tó bessédo Amen, de my nad sapopadikam té Apostólske vére ne zviblamó, ampak vse sa rěsnizhnu dèrshimo, kar je v' njéi sapopadenu.

TA DRUGA POSTAVA.

OD VUPANJA.

I. RESDELENJE.

Kai je tó Kèrshansku Vupanje.

Pr. Kai je tó kèrshansku Vupanje?

Od.

Od. Tó kèrfhansku Vupanje je ena zhesnatura od Bogá nótervlita zhédnoft, fkus katéro my vse s' savupanjem od Bogá shelimo, inu zhakamo, kar je on oblubil.

Pr. Kai se pravi kèrfhansku vupati?

Od. Kèrfhansku vupati se pravi savuplivu od Bogá zhakati na tó, kar nam je on oblubil?

Pr. Kai vupamo my od Bogá?

Od. My vupamo od Bgá tó vézhnu shiulenje, tó je vezhnu Isvelizhanje, inu té mítelne taistu dofézhi.

Pr. Sakai vupamo my?

Od. My vupamo sa tó, kir Bóg je vfigamogózhén, v' spólnenju svojih oblúb svéft, ne-fkonzhnu dobrótlju, inu miloftliu, on samóre tedai, inu hózhe tudi spólniti, kar je oblubil.

Pr. Skus kai se obudy tó kershansku vupanje?

Od. Tó kèrfhansku vupanje se fuflebnu obudy fkus molitu.

II. R E S D E L E N J E. O D M O L I T V E.

§. I. Od Molitve fploh.

Pr. V' zhém stoy molitu?

Od. Molitu stoy v' povsdignvanju tiga dùhá k' Bógu.

Pr. Sakai molimo my?

C

Od.

Od. My mólimo, de Bogá kokèr tìga nar vik-
fhìga Gospuda po dólshnosti zhaštímó, inu
njega takú dobrú sa té prejète dobróte sa-
hvalimo, kokèr sa tó, kar nam je sa naprèi
potréba, proffimo.

Pr. Sakai she vezh mólimo my?

Od. My mólimo fhe vezh sa odpufhanje tih
gréhou, de bi v' gmain, inu v' poslébnih,
v' lástnih, inu tìga blifhniga potrébah od
Bogá pomózh sproffili.

Pr. Na kólku vish se sná moliti?

Od. Se sná na dvé vishi moliti: Ali lé samú
snótrai; ali pa sraven túdi svunai, inu
obóje vishe smo se my od Apostèlnou na-
vuzhili.

Pr. Kokú se snótraj móli?

Od. Snótrai se móli, kadar my misli nafhe pa-
meti, inu shele nafhiga fèrzá pruti Bogú
povsdignemo.

Pr. Kokú se svunai móli?

Od. Svunai se móli, kadar my misli nafhe pa-
meti, inu shele nafhiga ferzá s' bessédami
isrezhemo, inu letá bó ta vustna molitu
imenuvana.

Pr. Kai se imá per ti vustni molitvi na pómin
iméti?

Od. Pèr ti vustni molitvi se imá na pómin iméti,
de ta duh ali dusha tìga zhlovéka raunu tó
mislit, hótéti, ali sheléti móre, kar bessé-
de té vustne molitve isrezhejo.

Pr.

Pr. Je tudi ta vusna molitu nuzna, inu potrebna?

Od. Ta vusna molitu je nuzna, inu potrebna, kir tá, katéri móli sam sebe k' andohti obudy, inu kir drugi, katéri besséde té molitve flishio, se nad tim isglédajo, ali shpéglajo, inu k' molitvi obudé.

Pr. Sakai molituske bukve nuzamo?

Od. My nuzamo molituske bukve sa tó, kir one brumne misli, inu svéte shele v' sebi imajo, kakèrshne se morejo pèr molitvi iméti. One taistim k' pomózhi pridejo, katéri nemórejo s' bessédami njih nadlóge isrezhi.

Pr. Smo dólshny moliti?

Od. Ja, my fino dólshny moliti; dokler ta molitu je ena téh nar imenitnisih dólshností nashiga pravovérstva.

Pr. Kai nafs pèrmóra moliti?

Od. Boshja sapóud, Kristusou exempèl, inu povele nafs pèrmóra moliti.

Pr. V' zhigá iménu mórèmo my moliti?

Od. My mórèmo v' Jéusovinu iménu moliti.

Pr. Kokú imamo my moliti?

Od. My imamo s' ponishnostjo, inu s' sgrévanim fèrzam v' dúhu, inu v' rélsnizi, s' véro, inu s' savupanjem moliti.

Pr. Kej je vse, sa kar my moliti imamo, sapopadenu?

Od. Vše, sa kar my mólití imamo je v' Ozha-
nashu, to je: v' Gospódnji molitvi sapo-
padenu.

§. 2. Od Gospódnje molitve possébei.

Pr. *Kdó nash je vuzhil moliti?*

Od. Kristus nash Gospud nash je vuzhil moliti.

Pr. *Skus kai nash je Kristus vuzhil moliti?*

Od. Kristus nash je vuzhil moliti fkus Ozha-
nash, katéra se tudi ta Gospódnja molitu
imenuje.

Pr. *Kai sa en glafs imá ta Ozha nash?*

Od. Ta Ozha nash imá letá glafs:

Ozha nash, kir si v' nebéssih. Posvèzhenu
bódi tvoje imé. Pridi k' nam tvoje krajlé-
stvu. Sgodi se tvoja vóla kokèr na nébu,
takú na semli. Daj nam danás nash vsak-
dajni kruh. Inu nam odpusti nashé dólge,
kokèr my odpushamo nashim dolshnikam.
Inu nash nevpeli v' fkušnjavo. Temùzh
nash réfhi od hudiga. Amen.

Pr. *Is kogá je ta Gospodnja molitu?*

Od. Ta Gospodnja molitu je is eniga predgó-
vora, inu fèdèm profhnjá.

a. Od Predgóvora.

Pr. *Kai imá ta predgóvor sa en glafs?*

Od. Ta predgóvor imá letá glafs: Ozha nash,
kir si v' nebéssih.

Pr. *H kom klizhemo my s' letmi bessédami tiga pred-
góvora?*

Od. S' letmi bessédami tiga predgóvora klizhe-
mo my k' Bógu, katéri je nash Ozha.

Pr.

Pr. Sakai imenujemo my Bogà eniga Ozhéta?

Od. My imenujemo Bogá eniga Ozhéta sa tó, kir je on tiga zhlovéka po svoji podobi stvaril, inu sa njega kokér en Ozha fkérby.

Pr. Sakai imenujemo my Bogá nashiga Ozheta?

Od. My imenujemo Bogá nashiga Ozheta sa tó, kir nafs je on vse fkus svétiga Duhá v' svétimu kèrstu k' svojim otrokam, k' svojim èrbizham, inu ravènérbizham Jèsusa Kristusa, inu med nami edèn drusiga k' bratam sturil.

Pr. Sakai pravimo my: kir si v' nebéssih?

Od. My pravimo, kir si v' nebéssih sa tó, kir Bóg, aku je on lih povfód prizheózh, vén. dèr fustehnu v' nebéssih prebiva, kir se on svojim isvolenim od oblizhja do oblizhja kashe, inu vshivati daje.

b. Od téh tréh pèrvih proshnja té gosspód-nje Molitve.

Pr. Kai sa en glafs imá ta pèrva proshnja?

Od. Ta pèrva proshnja imá letá glafs: Posvèzhenu bódi tvoje imé.

Pr. Sakai prossimo my nar poprèi, de bi boshje imé posvèzhenu bilú?

Od. My próssimo nar poprèi de bi boshje imé posvèzhenu bilú, kir my vselei, inu pred vsimi drugimi rezhmy sa taistu prossiti imamo, kar boshjo zhaft amtizhe, inu potler fhe lé sa tó, kar je nam ali timu blishnimu potreba.

Pr. Kai próssimo my v' ti pèrvi proshni tiga Ozhanafha?

Od. V' ti pèrvi proshni tiga Ozhanafha próssimo my:

1. De bi Bóg od vfih ludy na semli posnan bil, inu de bi njegovu presvétu imé sposnanu, inu povfód hvalenu bilú.
2. De bi gréshniki k' Bogú preobèrneni, inu k' pokóri mogli obudeni biti.
3. De bi njegovimu presvétimu iménu níkóli ne fkus krivovérstvu, ali kézario, ne fkus preklinuvanje, inu nekèrskansku shiulenje ena nezhaft sturjena nebilá.

Pr. Kai imá ta druga proshnia sa en glafs?

Od. Ta druga proshnja imá letá glafs: Pridi k' nam tvoje kraléstvu.

Pr. Kai próssimo my v' ti drugi proshnji?

Od. V' ti drugi proshnji próssimo my,

1. De bi Bóg svojo zérku, inu to kraléstvu svojih gnad refhiril, inu vtèrdil; tó kraléstvu tiga hudizha, inu tiga gréha pak rèsdial.
2. De bi nam on véro, vupanje, inu lubésèn nóter vlil, inu leté zhédnosti v' nam pogméral.
3. Sadnìzh de bi nam on po letimu shiulenju nebélfa dodèliti hotel.

Pr. Kai sa en glafs imá ta trétja proshnja?

Od. Ta trétja proshnja imá letá glafs: sgodi se tvoja vóla kokèr na nébu taku na semli.

Pr. Kai próssimo my v' ti tretji proshnji?

Od. My próssimo v' ti trétji proshnji:

1. De

1. De bi nam Bóg tó gnado dodéilil njegòvo boshjo vólo v' vsakimu pèrgodenju na semli takú na tanku inu radovólnu spólniti, kokèr jo Angeli, inu Svetniki v' nebéslih spólnio.
2. De bi Bóg vse odvèrnìl, kar tó spólnenje njegove boshje vóle sadèrshy.

c. Od téh shtirih sadnih prošnja té Gos-pódnje molitve.

Pr. Kai sa en glafs imá ta zhetèrta prošnja?

Od. Ta zhetèrta prošnja imá letá glafs: Dai nam danàs nash vsakdajni krùh.

Pr. Kai prošimo my v' ti zhetèrti prošnji?

Od. V' ti zhetèrti prošnji prošimo my

1. De bi nam Bóg vse dati hotel, kar nam je sa ohranenje nashiga teléfniga, inu duhóuniga shiuljenja potreba.

2. De bi Bóg draginjo, inu lakoto, inu túdi ta gréh, katéri dostikrat takúshne shtrafinge sa fabo vlézhe, od nash dobrótlivu odvèrniti hotel.

Pr. Kai sa en glafs imá ta pèta prošnja?

Od. Ta pèta prošnja imá letá glafs: Odpusti nam nashé dólge, kokèr my odpushamo nashim dólshnikam.

Pr. Kai prošimo my v' ti pèti prošnji?

Od. My prošimo v' ti pèti prošnji, de bi nam Bóg nashé gréhe odpustil, kokèr my taištim is fèrza odpustimo, katéri so nash rèshalili.

Pr. Kai sa en glafs imá ta shesla prošnja?

Od. Ta shésta proshnja imá letá glás : Inu nafs nevpeli v' fkušnjavo.

Pr. *Kai prossimo my skus letó shésto proshnjo ?*

Od. Skus letó shésto proshnjo próssimo my, de bi nam Bóg ob zhassu té fkušnjave svojo pomózh neodtégnil, inu neperpustil, de bi my ti fhkušnjavi podlegli.

Pr. *Od kogá bómo my sussesbnu shkúshani ?*

Od. My bómo sussesbnu shkúshani od tiga sveitá, od nashiga messá: tó je od nashih hudih lushtou, inu shelá, inu od hudizha.

Pr. *Bódo túdi ti brumni inu pravizhni od Bogá shkúshani ?*

Od. Túdi ti brumni, inu pravizhni bódo od Bogá shkúshani, kadar Bóg njih zhédnost poskúsha.

1. Skus bolésèn.

2. Skus bóshstvu, inu druge nadlóge.

Pr. *Kai sa en glás imá ta sédma proshnja ?*

Od. Ta sédma proshnja imá letá glás : temúzh nafs réshi od hudiga.

Pr. *Kai próssimo my v' ti sédmi proshnji ?*

Od. V' ti sédmi proshnji próssimo my :

1. De bi nafs Bóg nar poprúi od hudiga tedufhe: tó je: od gréha réshil, inu nafs od zhassne, inu vézhne fhtrafinge tiga gréha obvaruval.

2. De bi nafs Bóg tudi od tiga teléfsniga hudiga réshil, zhe onu ny k' nashimu isvelizhanju.

3. De bi nam Bóg tó gnado dal, vse krishe, inu nadlóge, katére nam on póshle s' potèrplenjam, inu stanovitnostjo pretèrpèti.

Pr. Kai je pravi ta besséda Amen?

Od. Amen ena Judouška besséda se tólkai pravi, kokér sgodi se, ali se bó sgodilu.

§. 3. Od tiga Angelskiga Zheshenja.

Pr. Kai sa eno Molitu sdrushé katólski kristiani vézhi déil s' Ozhanašham?

Od. Katólski kristiani sdrushé vézhi déil s' O hanašham tó Angelsku zheshenje.

Pr. Kai je tó Angelsku zheshenje?

Od. Tó Angelsku zheshenje je ena molitu, s' katéro my tó svéto Divizo Mario, Mater boshjo pred vsm Angelam inu Svetnikam sufsebnu zhaštimo, inu na pomózh klizhemo.

Pr. Kai sa en glafs imá tó Angelsku zheshenje?

Od. Tó Angelsku zheshenje imá letá glafs: Zheskena si Maria, gnade pólna Gospud je s' tabo. Ti si shégnana med shenami, inu shégnan je ta sad tvojsa teléš, Jésus. Sve-ta Maria Mati boshja, prossi sa nafs gréshni-ke fèdai, inu nasho smértno uro. Amen.

Pr. Is kolku déilou je tó Angelsku zheshenje?

Od. Tó Angelsku zheshenje je is tréh déilou: is zheshenja tiga Arhangela Gabriela: is zheshenja svéte Elisabete: inu is bessedy té zérkve.

Pr. Kokú je posdravil Angel Gabriel Mario ?

*Od. Angel Gabriel je Mario posdravil s' letémi bessédami : Zheskena Maria gnade polna , Gos-
pud je s'túbo , ti si shégnana med shenami.*

Pr. Kokú je Elisabet Mario posdravila ?

*Od. Elisabet je spét rekla te besséde tige Ange-
la : ti si shégnana med shenami ; inu je fhe leté
besséde pèrstavila : inu shégnan je ta sad tvoi-
ga teléssa.*

Pr. Kai sa ene besséde je ta zérku pèrstavila ?

*Od. Ta zérku je leté besséde pèrstavila : Jésus.
Svéta Maria Mati Boshja , prossi sa nafs
greshnike jédai , inu na najho smèrtno uro.
Amen.*

*Pr. Sakai rezhemo my : Svéta Maria Mati Bo-
shja ?*

*Od. My rezhemo svéta Maria Mati boshja sa
tó , kir*

*1. Ta svéta Diviza Maria je Jésusa Kristusa
rodila , katéri je sa réfs Bóg.*

*2. Kir nam letó imé sanessenje , inu vupanje
obudy , de Bóg njé profhnjo vflisli.*

Pr. Sakai pravimo my : prossi sa nafs gréshnike ?

*Od. My pravimo : prossi sa nafs gréshnike sa
tó , de bi Maria fkus sposnanje nafhe réu-
fhine omezhená bila , nam tige dùhá té po-
kóre , inu odpufhanja naflih gréhou od! Bo-
gá sproffiti.*

Pr. Sakai pravimo my: prossi sa nafs sèdai, inu na nasho smèrtno uro?

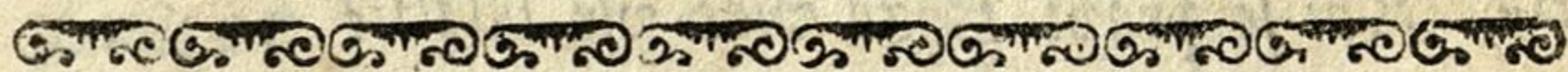
Od. My pravimo: prossi sa nafs sèdai, inu na nasho smèrtno uro sa tò: kir my v'felei, takú dobru sèdai, kokèr v' smèrtni uri v'katéri fo skufhnjave tiga Hudizha vezhkrat nar fyl-nishti, pomózhi boshje potrebuje.

Pr. Ob kai sa enimu zhassu pozhashty ta katólska zérku Mater boshjo possèbnu s' tim Angelskim zheshenjam?

Od. Ta katólska zérku pozhashty Mater boshjo s' tim Angelskim zheshenjam possèbnu, kader se s'jutra, ob poldan, inu s' vezhér k' molitvi sgony.

Pr. Na kogá se imá pèr letimu sgonenju spómni?

Od. Pèr letimu sgonenju se imá pred v'sim na zhlovéshku postajenje Synú boshjiga hvaléshnu inu andohtlivu spómni.

TA TRETJA POSTAVA.

OD LUBESNI.

I. RESDELENJE.

Kai je ta Kèrshanska Lubésèn.

Pr. Kai je ta kèrshanska Lubésèn?

Od. Ta kèrshanska lubésèn je ena zhesnatur-na od Bogá nótervlita zhédnost, fkus katéro my Gospud Bogá, kir je on ta nar vikshi do

dobróta, sa vólo njega samiga, tiga blishniga pak sa vólo Bogá kokèr nas sam sebe lubimo.

Pr. Kai se pravi kèrshansku lubiti?

Od. Kèrshansku lubiti se pravi Bogá kokèr tó nar vikshi dóbróto sa vólo njega samiga, inu tiga blishniga sa vólo Bogá lubiti, sa vólo Bogá vse radavólnu sturiti, kar je on sa povédal.

Pr. Morèmo my Bogá she sa vólo kai drusiga, kokèr sa vólo njega samiga, lubiti?

Od. My morèmo Bogá tudi sa vólo tiga lubiti, kir je on pruti nam neisrezhenu dóbrótlju.

Pr. Kokú morèmo my Bogá lubiti?

Od. My morèmo Bogá lubiti zhes vse, is zéliga nashiga fèrzá, is zéle nashé dushe, is zéle nashé pameti, inu is vse nashé mozhy.

Pr. Kai se pravi Bogá zhes vse lubiti?

Od. Bogá zhes vse lubiti se pravi: Bogá vsm stvarém napréipostaviti, inu sa vezh dèrshati, kokèr vse kar nam móre prijétnu, inu dopadejózhe biti.

Pr. Kai se pravi Bogá is zéliga fèrzá, is zéle svoje dushe, is vse mozhy, inu is zéle pameti lubiti?

Od. Bogá is zéliga fèrzá, is zéle dushe, is vse mozhy, inu is zéle pameti lubiti, se pravi: vse svoje misli, vse svoje shele, inu vse svoje besséde, inu djanje pruti Bogú vishati, raishi vse, tudi zélú tó shiulenje sgubiti,
inu

inu vſe raiſhi tèrpèti , kòkèr supèr boshje ſapòudi grèſhiti.

Pr. Kdo bó pod tó beſſèdo bliſhni ſaſtòplen ?

Od. Pod tó beſſèdo : bliſhni bó vſaki zhlovèk priatèl , inu nepriatèl ſaſtoplen ?

Pr. Kai ſe pravi tiga bliſhniga lubiti ?

Od. Tiga bliſhni lubiti ſe pravi , timu bliſhnimu dobrù hòteti , njemu tó ſturiti , kar je njemu prijètnu , inu k' pridu vſe puſtiti , kar je njemu nedrijètnu , inu ſhkodlivu.

Pr. Kai ſe pravi tiga bliſhniga ſa vòlo Bogá lubiti ?

Od. Tiga bliſhniga ſa vòlo Bogá lubiti ſe pravi , tiga bliſhniga lubiti ſa tó , kir je on ena podóba boshja , inu kir je Bóg ſapovédal tiga bliſhniga lubiti.

Pr. Kai ſe pravi tiga bliſhniga lubiti , kòkèr ſebe ſamiga ?

Od. Tiga bliſhniga , kòkèr ſebe ſamiga lubiti , ſe pravi timu bliſhnimu nìzh ſturiti , kar bi my ſamy po pameti radi neiméli , ſe pravi njemu tó ſturiti , kar bi my po pravizi ſa naſs ſheléti mogli.

Pr. Je ta kèrſhanſka lubésèn potrebná ?

Od. Ta kèrſhanſka lubésèn je takú potrebná , de en zhlovèk , katèri je pèr pameti bres lubésni tó vézhnu ſhiulenje doſézhi nemóre.

Pr. Kokú ſe ſkaſhe ta lubésèn pruti Bogú , inu timu bliſhnimu ?

Od.

Od. Ta lubésèn pruti Bogú , inu timu blishni-
mu se fkashe fkus dèrshanje tih deffèt sa-
poudi.

II. R E S D E L E N J E.

Od téh deffèt Sapóudi boshjih sploh.

Pr. Katére so té deffèt sapoudi boshje ?

Od. Po njih lastnim sapopadiku so té deffèt sa-
poudi boshje leté :

1. Ti imash lé v'eniga famiga Bogá véruvati.
2. Ti nimash iména Gospuda tvoiga Bogá ne-
pridnu iménuvati.
3. Ti imash Prasnik posvèzhuvati.
4. Ti imash ozhéta inu mater sposhtuvati,
de bosh dólgu shivél , inu de tebi dobrù
póide na semli.
5. Ti nimash vbijati.
6. Ti nimash préshtëstva , ali nezhistosti
tribati.
7. Ti nimash krafti.
8. Ti nimash krive prizhe govoriti supér
tvojiga blishniga.
9. Ti nimash sheléti tvoiga blishniga shéne.
10. Ti nimash sheléti tvoiga blishniga
blagá.

Pr. Kokú so té deffèt sapóudi boshje v' svétimu písmu
samerkane ?

Od. Té deffèt sapóudi boshje so v' svétimu pí-
smu takú samèrkane.

1. Jest sim Gospud tvoi Bóg. Ti nimash
ptujih Bogóu sravèn mene iméti. Ti ni-
mash

mašh obene srésane podóbe šturiti, de bi toišto molil.

2. Nimašh iména Bogá tvoiga Gospuda nepridnu pelati.

3. Spomni de bóšh Sabbóto posvézhuval.

4. Šposhtui ozhéta tvoiga, inu mater tvojo, de bóšh dólgu shivel, inu de tebi dobru poide na semli.

5. Ti nimašh vbijati.

6. Ti nimašh kraſti.

8. Ti nimašh krive prizhe govoriti supér tvoiga blishniga.

9. Ti nimašh sheléti tvoiga blishniga shene.

10. Ti nimašh sheléti tvoiga blishniga hiſhe, nyve, hlapza, dékle, vola, ofla, ne vſigá, kar je njegoviga.

Fr. Kai je sa en rèslózhik med tim sadnim sapóudmi v' obojih bukvah ſvetiga Piſma, v' katérih ſe ſnaidejo ?

Od. Po nih láſtnim sapopadiku ny v' tih sadnih dvéh sapóudih, obeniga rèslózheka, ta rèslózhik je lé v' vèrſti, inu v' isrezhenju; v' Bukvah Exodus je poſſébnú, inu narpopréi prepovédanu sheléti tiga blishniga hiſho, po timu bó tudi poſſébei prepovédanu sheléti tiga blishniga sheno, inu vſe kar je njegoviga. V' Bukvah Deuteronomium pak bó popréi prepovédanu sheléti tiga blishniga sheno, inu po timu ob enim ſkupei tiga blishniga hiſho, inu vſe kar je njegoviga.

Takú kokèr fo té deffèt sapóudi sgorai is
fvétiga píma postavlène, štoje v' veliku ka-
tólfhkih katekismufih.

Pr. Komú je Bóg dal té deffèt sapóudi?

Od. Bóg je té deffèt sapóudi Móisefu na hribu
Sinai sa ta Israelitarfki fólk dal, kadar je
po ishódu is Egyptoufke dùshele v' pufha-
vi bil.

Pr. Kokú je Bóg té deffèt sapóudi dal?

Od. Bóg je té deffèt sapóudi na dvéh kamnit-
nih tablah s' fvojim pèrftam sapíffane med
gèrmenjam inu blískam dal, inu fízer.

1. De bi on ta fólk k' spólnenju ból nagneniga.

2. Pruti njegóvi vóli ból spofhtujózhiga
fturil.

3. De bi pèr tih, katéri jih prelomijo en
ftrah pruti njegóvi oblafci, inu pruti tém
sashuganim fhtrafigam obudil.

*Pr. Smo tudi my dólshni té deffèt sapóudi boshje
dèrshati?*

Od. Tudi my fino dólshni té deffèt sapóudi bo-
shje dèrshati.

1. Kir fo one enu islaganje té postavé té na-
ture, katéra je v' nafhe fèrza sapíffana.

2. Kir jih je sam Jésus Kríftus potèrdil, inu
sapovédal dèrshati.

Pr. Se samorejo té deffèt sapóudi boshje dèrshati?

Od. Té deffèt sapóudi boshje se samórejo dèr-
shati, kir Bóg vřakatèrimu k' timu gnado da.

Pr. Kai sapopadejo v' sebi té deffèt sapóudi boshje?

Od.

Od. Te try pèrve sapoudi sapopadejo v' sebi té dólshnósti pruti Bogú, té druge fédèm té dólshnósti pruti blishnimu.

Pr. *Kèi se ta sapopadik téh dessét sapóudi v' kratkim skupei snaide ?*

Od. Ta sapopadik téh dessét sapóudi se v' kratkim skupei snaide v' téh dvéh sapóudih té lubésni.

Pr. *Katéra je ta pèrva sapóud té lubésni ?*

Od. Ta pèrva sapóud té lubésni je: ti imash Gospuda tvoiga Bogá lubiti, is zeligá tvoiga fèrzá, is zéle tvoje dushe, is zéle tvoje pameti, is vse tvoje mozhy.

Pr. *Katera je ta druga sapóud tè lubésni ?*

Od. Ta druga sapóud tè lubésni je: ti imash lubiti tvoiga blishniga, kokèr sam sebe.

Pr. *Kokú je Kristus tó sapóud té lubésni tiga blishniga rèslóshil ?*

Od. Kristus je tó sapóud té lubésni tiga blishniga s' letémi bessédami rèslóshil: sturite ludém vse, kir vy hozhete, de bi vam oni sturili: sakai tó je, kar ta Postava, inu Pre-róki vuzhé.

Pr. *Kai se imá od sléhèrne téh dessét sapóudi samérkati ?*

Od. Se imá samérkati, de bó v' eni sléhèrni sapóudi nékai sapovédanu, inu nékai prepovédanu.

III. RESDELENJE.

Od téh dešťét sapóudi boshjih possébei.

§. 1. Od téh tréh pèrvih sapóudi, katére té dólshnósti pruti Bógu v' sebi sapopadejo.

Pr. Kai bó skus tó pèrvo sapóud sapovédanu?

Od. Skus tó pèrvo sapóud bó sapovédanu, de imamo v' eniga Bogá véruvati, njega moliti, na njega vupati, inu njega lubiti.

Pr. Kai bó skus tó pèrvo sapóud prepovédanu?

Od. Skus tó pèrvo sapóud bó prepovédanu: Nevéra, malikuvanje, krivovérstvu, ali kézaria, vganuvanje, vrasha, ali prasne vére, zopernija, sovraštvu boshje, izaganje, nesavupanje, ali tudi fèrbéshnu savupanje na milost boshjo.

Pr. Ali ny supèr tó pèrvo sapóud, de se Angeli, inu Svetniki zhaště, inu na pomózh klizhejo?

Od. De se Angeli, inu Svetniki zhaště, inu na pomózh klizhejo, ny supèr tó pèrvo sapóud, ampak je dobru, inu nuznu, de se Angeli, inu Svetniki zhaště, inu na pomózh klizhejo.

Pr. Sakai klizhejo katólfhki kristiani Angele na pomózh?

Od. Katólfhki kristiani klizhejo Angele na pomózh sa tó, kir so oni ludém sa varhe postauleni: kir oni ludy lubijo, sa njih isvelizhanje f'kèrbé, sa njih próffijo, inu sa tó, kir oni Bogá védnu gledajo, tudi njemu tó molitu tih ludy napréi nóffijo.

Pr.

Pr. Sakai klizhejo katólfhki kristiani tudi Svetnike na pomózh?

Od. Katólfhki kristiani klizhejo tudi Svetnike na pomózh, ne koker de bi oni samogli is svoje lastne mozhy pomagati, ampak sa to, kir fo oni priateli boshji, inu kir oni tudi sa ludy për Bogú proffijo.

Pr. Ali ny to fhpóganje téh podób, ali pildou v' katólfhki zérkvi supér to përvo sapóud boshjo, katéra prepové podóbe déllati?

Od. Tó fhpóganje téh podób, ali pildou v' katólfhki zérkvi ny supér to përvo sapóud boshjo, sakai, letá sapóud prepové lé podóbe déllati, de bi se molile.

Pr. Kokú, inu sakai zhaslé katólfhki kristiani podóbe ali pilde?

Od. Katólfhki kristiani zhaslé podóbe ali pilde, sa to, kir oni kai zhasly vrédniga, koker eno boshjo përflóno, ali Mater boshjo, ali eniga Angela, ali pa eniga Svetnika pred ozhy postavijo, to zhasjenje, ni pruti podóbi, ampak pruti taistimu obèrnenu, kar se fkus to podóbo pred ozhy postavi.

Pr. Ali negrèshé katólfhki kristiani supér to përvo sapóud, kadar oni tudi svetinje, ali ostanike zhasle?

Od. Katólfhki kristiani negrèshe supér to përvo sapóud, kadar ony fvetinje zhaslé, sa to kir jih oni nemólijo.

Pr. Kokú inu sakai zhaslé katólfhki kristiani svetinje ali ostanike?

Od. Katólfhki kristiani zhafté fvetinje ali oftanike sa tó :

1. Kir so one oftaniki taistih truplou, v'katerih só ti Svetniki ali fkus martro Bogú en óffer postali, ali pa fkus pokóro inu druge brumne délla Bogú notér do ene fuflebne ftopnje té popólnomasti flufhili.
2. Kir bó Bóg ravnu leté oftanike po gorivftajanju tih mèrtvih v'nebéffih vézhnu zhaftitlive fturil.
3. Kir je Bóg fkus fvetinje vezhkrat zhude-sha déllal, inu ludém veliku dobrót fkasal.

Pr. *Kai bó v' ti drugi sapóudi prepovèdanu ?*

Od. V' ti drugi sapóudi bó prepovèdanu boshjimu iménu eno nezhaft fturiti.

Pr. *Kokú bó boshjimu iménu ena nezhaft fturjena ?*

Od. Boshjimu iménu bó ena nezhaft fturjena

1. Skus vfe gréhe.

2. Nar vezh pak fkus preklinvanje, kader se od Bogá, od prave vére, inu njegóvih Svetnikou sanizhlivu govory.

3. Kadar se brès potrebe ali zélú krivu pèrféshe.

4. Kadar se té Bogú fturjene oblube prelómijo.

5. Kadar se boshje imé bres potrebe, inu fposhtuvanja iménuje.

6. Kadar se boshja befféda fpazhi, ali nepridnu sanuza.

Pr. *Kai bó v' ti drugi sapóudi sapovèdanu ?*

Od.

Od. V' ti drugi sapóudi bó sapovédanu, de se imá boshje imé posvèzhuvati, inu s' zhaftjó sanuzati

Pr. *Kokù se zhafty, inu posvèzhuje boshje imé?*

Od. Boshje imé se zhafty, inu posvèzhuje :

1. Kadar se Bóg pred zèlim svèitam fèrzhnu inu neprestrašhenu sposná.

2. Kadar se Bóg v' duhóunih, inu teléfnih potrebah na pomózh klizhe.

3. Kadar se fkus eno pravizhno perfégo Bóg na prizho poklizhe, eno rezh vér-jétzo sturiti.

4. Kadar se té Bogú sturjene oblube svèstu spólnio.

5. Kadar se boshja besséda pridnu, inu brumnu poshlufha.

6. Kadar se vse na zhaft, inu hvalo boshjiga iména pozhne, inu Bogú gorióffra.

Pr. *Kai bó v' ti tretji sapóudi sapovédanu?*

Od. V' ti trétji sapóudi bó sapovédanu v' Nédélo, katéri dan je bil she od zhaftou tih Apostélnou fém k' spominu Kristufoviga gorivstajanja sa našh prasník postavlen, od délla néhati, inu brunne délla dopèrnafhati.

Pr. *Kai bó v' ti trétji sapóudi prepovédanu?*

Od. V' ti trétji sapóudi bó prepovédanu :

1. Vse flushnu, ali hlapzhnu déllu brès potrebe, inu praviga pèrpufhenja.

2. Vse druge opravila, katere letimu dnévi eno nezhašt sturé, ali pa njega posvèzhuvanje nasaidèrshè.

§. 2. Od tih fédèm sadnih sapóudi, katere té dólshnósti pruti blishnimu v' sebi sapopadejo.

Pr. Kai bó v' ti zhetèrti sapóudi sapovédanu?

Od. V' ti zhetèrti sapóudi bó fuffébnu sapovédanu, de imajo otrozi njih starishe lubiti, sposhtuvati, njim strézhi, njih bógati v' vsim, kar ny supèr boshje sapóudi, njim pomagati v' duhóvni, inu teléfnih potrebah, inu sa njé moliti.

Pr. Kai bó v' ti zhetèrti sapóudi prepovédanu?

Od. V' ti zhetèrti sapóudi bó prepovédanu staris ham nepokórn biti, njih fovrafhiti, sanizhuvati, sashpotuvati, sashmagati, ali kléti, njih v' potrebah sapustiti, ali njim fhkoduvati.

Pr. Kai je otrokam oblublenu, katéri letó sapóud spolnio?

Od. Otrokam, katéri letó sapóud spolnio je oblublenu dólgu shiulenje, inu de jim dobru poide.

Pr. Kai je imajo taisti otrozi báti, katéri letó sapóud ne spolnio?

Od. Otrozi, katéri letó sapóud ne spolnio se imajo tih nar vézhnih zhafnih, inu vézhnih fhtrafing báti.

Pr. Kai so starishi svojim otrokam dólshni?

Od. Starishi so dólshni,

1. Svoje otroke v' pravi véri, inu drugih potrebnih sposnanjah, ali fami, ali pa fkus druge podvuzhiti, inu k' strahu boshjimu dèrshati.

2. Vse pohujshanje kar jim je nar bòl mogózhe odvaruvati, inu njim fkusi enu negréshnu shiulenje dobre isgléde, ali exempélne dátí.

3. Sa njih otrók dùhóuniga, inu teléssniga prida vólo fkérb iméti, njim tó potrebnu pèrdobiti, dati, inu pomagati.

4. Pregreshenje, inu nemarnosti svojih otrók ne premehku, ne preoistru, ampak vselei s' lubésnio inu krotkóstjo posvariti.

Pr. Ali ta zhetèrta sapóud tudi druge pèrshóne kòkèr otroke, inu starishe sadéne?

Od. Ta zhetèrta sapóud ne sadéne samú otroke inu starishe, ampak tudi vse podlóshne, inu vse njih duhóune inu dùshélfke gospófke, v' glihi vishi vse vuzhenike, ja tudi enukólku taiste pèrshone, katére so savólo njih starosti, inu oblasti zhafty vrédne.

Pr. Kai so podlóshni njih vikshim inu gospófkam dólshni?

Od. Podlóshni so dólshni pruti njih vikshim, inu gospófkam, nai si bódo dobri, ali hudobni se takú sadèrshati, kòkèr otrozi pruti njih starisham. Vézhi déil, kar je otrokam pruti njih starisham sapovédanu, inu prepovédanu, tó je tudi podlóshnim pruti njih vikshim sapovédanu, inu prepovédanu.

Pr. Kai so gospóške, inu vikshi svojim podloshnim dólshni?

Od. Gospóške, inu vikski so vse sploh svojim podlóshnim taistu vézhi déil dólshni, kar starishi njih otrokam, sullébnu pak so oni dólshni svoje podlóshne pèr pravi véri obdèrshati, njim pravizo doyti pustiti, inu njih prèd fylo inu kèrvizo varuvati.

Pr. Kai bó skus tò pèto sapóud prepovédanu?

Od. Skus tò pèto sapóud bó prepovédanu ne eniga drugiga, ne sebe samiga vbyti, ali shkóduvati.

Pr. Kai bó she vezh skus tò pèto sapóud prepovédanu?

Od. Skus tò pèto sapóud bó tudi jésa, foverafhtvu, pohuifhanje, inn vse rèshalenje tige blishniga prepovédanu.

Pr. Kai bó skus tò pèto sapóud sapovédanu?

Od. Skus tò pèto sapóud bó sapovédanu:

1. Myr inu spravo s' vfakatérim tudi zélú s' taistimi dèrshati, katéri so nafs rèshalili.
2. Vfakatérimu dobre isgléde ali exempélne dati.
3. Timu blishnimu duhóune, inu teléssne dobróte skasati.

Pr. Kai bó skus tò shèsto sapóud prepovédanu?

Od.

Od. Skus tó fhésto sapóud bó prepovédanu vfe shlaht nezhistu dianje, dèrshanje, beféde, radovólnu dopadajenje, inu pèrvólenje pèr nezhistih mislih, inu sheláh, tudi vfe, kar k' nezhistosti napeluje.

Pr. Kai napeluje k' nezhistosti ?

Od. K' nezhistosti napeluje nesramnost v' noshi, postopanje, ali lenoba, nesmasnost v' jédi, inu pijazhi, prepriasnu pèzhanje s' pèrfhónami tiga drusiga spola, férbizh tih ozhy, inu branje nezhistih buku.

Pr. Katéri so vézhi déil ti odrasselki tiga gréha té nezhistosti ?

Od. Ti húdi odrasselki gréha té nezhistosti so :

1. Posablivoft na Bogá.

2. Slepota té pameti.

3. Otèrpnenje té vóle.

4. V' zhasu odstopenje od vére.

5. Shkodlive inu ostudne bolésni na shivotu.

6. Savólo leté pregréhe so bile tudi vezhkrat zéle dùshele, méista, inu folki grosovitnu od Bogá fhtrafani.

Pr. Sakai bó v' leti sapóudi takú, kokèr v' svétimu písmu stoy, fússebnu inu ozhitnu tó prèshùshhtvu prepovédanu ?

Od. Tó prèshùshhtvu bó v' leti sapóudi fússebnu, inu ózhitnu prepovédanu sa tó, kir taifte pèrfhóne, katére sakon prelómio, sravèn té ostudne pregréhe té nezhistosti, tudi tó prégreho té kèrvize dopèrneffó.

Pr. Kai bó skus shésto sapóud sapovédanu ?

Od. Skus shésto sapóud bó sapovédanu, na shivotu, inu na dufhi se zhistu sadèrshati, tudi zélú v' mislih, bessédah, inu v' sadèrshanju; bó tudi sapovédanu vsih gréshnih perlóshnost se varuvati.

Pr. Kai bó skus tó sedmo sapóud prepovédanu ?

Od. Skus tó sedmo sapóud bo prepovédanu, tatvina, golfia pèr méri, inu pèr vagi, nasai dèrshanje ptuiga blagá, inu saflusheniga lóna, vuhèrnia, inu vse poshkóduvanje tiga blishniga na njegovimu premoshenju, inu na njegovih pravizah.

Pr. Kai bó skus tó sedmo sapóud sapovédanu ?

Od. Skus tó sedmo sapóud bó sapovédanu vsa katerimu tó svoje pustiti, dati, inu sturiti, tó odlastnenu ali vkradenu nasaidati, inu sa tó sturjeno shkódo supet dofti sturiti.

Pr. Kai bó skus tó ósmo sapóud prepovédanu ?

Od. Skus tó ósmo sapóud bó prepovédanu krivu prizhovanje, kriva toshba, vse lashé shalne, inu permórane, sashmaganje, opraulanje, krivu natouzúvanje, ali domishlivanje, fèrbéshnu sódenje, podpihivanje.

Pr. Kai bó skus tó ósmo sapóud sapovédanu ?

Od. Skus tó ósmo sapóud bó sapovédanu réfni-za, fèrzavidnost v' nashimu govorjenju, inu dianju, varuvanje dobriga imèna tiga blishniga,

niga, nasaijemlenje kriviga obdólshenja, inu opraulanja.

Pr. Kai prepoudujejo té dvě sadne sapóudi?

Od. Té dvě sadné sapóudi prepoudujejo vse poshelenje tigaištiga, kar drugim flifhi.

Pr. Kai bó skus té dvě sadné sapóudi sapovédanu?

Od. Skus té dvě sadne sapóudi bó zhiftošt tiga fèrzá, ukrotenje hudih lushtou sapovédanu, fullébnu pak obeniga poshelenja do taiftiga iméti, kar ny nafhe.

Pr. Sakai je Bóg tudi nafhe poshelenje ti postavi podvèrgel?

Od. Bóg je tudi nafhe poshelenje ti postavi podvèrgel, de bi nam fkasal.

1. De je on Gospud zhes nafhe fèrza.
2. De njemu ny nizh fkritu od vřiga tiga, kar se v' nafhih fèrzah gody.
3. De je njegova postava imenitniřhi, kòkèr vse zhlovéřhke postave, katére lé nafhe unanju djanje, ne pak tudi nafhe no-trainu zhutenje rounati samórejo.
4. De sa ta gréh satréti, je potreba, taiftiga sdaizi v' njegovimu svirku, katéri je ta huda shela, sadùřhiti.

Pr. Kai se vuzhimo is téh dvěh sadnih sapóudi?

Od. Is téh dvěh sadnih sapóudi se vuzhimo, de imá en Kriftian té njemu napréi piřřane dólsh-nořti le famú od svunai spólniti, ampak tu-di od snotrai tó vólo iméti, tó je : is zéli-

ga fèrzá pèrpraulen biti vse sturiti, inu pu-
stiti, kar je sapovédanu, ali prepové-
danu.

*Pr. Kai je Bóg taistim oblubil, kateri njegove sa-
póudi dèrshé?*

*Od. Bóg je taistim, kateri niegóve sapóudi dèr-
shé, tó vézhnu shiulenje, inu tudi na leti-
mu svéitu obilni shégèn oblubil.*

IV. R E S D E L E N J E.

Od zerkóunih Sapóudi sploh.

Pr. Ali imá katólfhka zérku oblast sapóudi dajati?

*Od. Katólfhka zérku imá oblast sapóudi dajati,
inu letó od Jésufa Kristufa.*

Pr. Je katólfhka zérku tudi sapóudi dala?

Od. Katólfhka zérku je tudi sapóudi dala.

*Pr. Smo my dólshny sapóudi té zérkve dèrshati,
inu sakai?*

*Od. My smo dólshny sapóudi té zérkve dèrsha-
ti sató :*

1. Kir nam ta zhetérta sapóud boshja tó
dólshnost naloshy taku dobru duhóufko,
kokér dùshélsko gosposko bógati.

2. Kir je Kristus nash boshji postavodaja-
viz v' Evangeliumu ozhitnu sapovédal tó
zérku poslushati.

Pr.

*Pr. Kolkú je zerkóunih sapóudi, katère se imajo suf-
sebnu véiditi, inu dèrshati?*

*Od. Sapóudi té zèrkve, katère se imajo sufseb-
nu véiditi, inu dèrshati so leté pèt:*

1. Ti imash té sapovédane prasnike prasnu-
vati.

2. Ti imash ob Nedélih inu prasnikih svéto
Mashe s' podobno andohtjo flishati.

3. Ti imash té sapovédane postne dny dèr-
shati, kokèr ta fhtirideffétdanski post, té
fhtiri quatre, inu druge sapovédane po-
ste, tudi ob Pétkih, inu Sàbbótah messne
jedy se sdèrshati.

4. Ti imash vsaku léitu nar manje enkrat
timu napréi postavlenimu Spovèdniku se
spovédati, inu ob Velikonozhnimu zhassu
svétu Réshnu Telú prejeti.

5. Ti nimash ob prepovédanih zhassih oh-
zétuvanja dèrshati.

V. R E S D E L E N J E.

Od zerkóunih sapóudi possébei.

§. 1. Od tih pèrvih dvéh zerkóunih sapóudi.

A. Ta pèrva zerkóuna sapóud: *Ti imash té sa-
povédane Prasnike prasnuvati.*

Pr. Kai sapové ta zèrku skus to pèrvo sapóud?

*Od. Skus to pèrvo sapóud sapové ta zèrku
prasnike raunu takú prasnuvati, kokèr Ne-
dèle,*

déle, tédai tudi ob prasnikih pozhivati, ne déllati, ampak brumne délla dopèrnafhati.

Pr. Kai prepové ta zerku skus to pèrvo sapóud ?

Od. Skus to pèrvo sapóud prepové ta zérku vse ob prasnikih sturiti, kar je ob Nedélih prepovédanu, namrézh:

1. Vse flushnu, ali hlapzhu déllu bres potrebe, inu praviga pèpufhenja, katèru déllu je ob prasnikih raunu, koker ob Nedélih zél dan prepovédanu.

2. Take opravila, inu reslushtanja, katère letimu dnévu ali eno nezhaft sturé, ali pak njega posvèzhuvanje nasai dèrshé.

B. Ta druga zerkóuna sapóud: *Ti imash ob Nedelih, inu prasnikih svéto Mashe s' podobno andohtjo slishati.*

Pr. Kai bó v' ti drugi zerkóuni sapóudi sapovédanu ?

Od. V' ti drugi zerkóuni sapóudi bó sapovédanu ob Nedélih inu Prasnikih zélo ívéto Mashe s' andohtjo slifhati.

Pr. Kai se imá she sturiti, zhe se hózhjo Nedele, inu Prasniki po zilu, inu konzu té zérkve posvèzhuvati?

Od. Zhe se hózhjo Nedele inu Prasniki, po zilu inu konzu té zérkve posvèzhuvati, se imá sravèn ívéte Mashe tudi Pridiga samèrk-livu poslushati, ti ívéti Sakramenti té pokóre, inu Réshniga telélla prejéti, duhoune
buk-

bukve brati, popoldanfka boshja flushba obiskati, inu druge dobre dèlla dopèrnefti.

Pr. Sakai sò prasniki tiga Gospuda, te presvète Divize, inu tih Svetnikou gori postavleni?

Od. Prasniki tiga Gospuda so k' spominu téh svétih skriunóft, katére bódo ob létih dnéh prasnuvane, gori postauleni; ti prasniki pak té presvète Divize, inu tih Svetnikou k'hvaléshnosti sa tè velike gnade, katere jim je Bóg dodèilil, k' spominu njih zhédnosti, inu k' nashimu opominanju po taistih stopnjah hoditi.

Pr. Kai imà en katólfhki kristián po zilu, inu konzu té zèrkve ob prasniki sturiti?

Od. Ob Prasnikih imá ta katólfhki kristián:

1. Té gnade, katére so bile zhlovéshkimu ródu sploh, ali Svetnikam possébnu dodèlene, andohtlivu premishluvati, inu sa njé Bogá sahvaliti.

2. Té zhédnosti tih Svetnikou kokér isgléde, ali exempélne premisliti, katére on possneti imá.

3. Skus njih profhnjo pèr Bogú v' svojih potrebah pomózh iskati.

Pr. Kai bó skus tò drugo zerkóuno sapóud prepovedanu?

Od. Skus tò drugo zerkóuno sapóud bó possébnu traglivoft v' flushbi boshji ob Nedélih inu prasniki prepovedana, kokér:

1. Kadar se neshlishi zéla Mafha, ali ne s' andohtjo, ali kadar se malu kadai k' pridige gré.

2. Ka-

2. Kadar se ta zhafs té sapovédane flushbe boshje s' jédjo, s' pijazho, s' igro, inu drugim reslushtanjem dopèrnelše, katére od boshje flushbe nasai dèrshé.

1. Od svéte Mashe.

a. Kaj je svéta Masha, inu kai se v' taisti gody.

Pr. Kai je svéta Masha?

Od. Svéta Masha je ta nekèrvavi óffer tiga nóviga Testamenta, ta védni spomin tiga kèrvaviga óffra, katériga je Jésus Kristus na krishu dopèrnélél.

Pr. Sakai se imenuje svéta Masha en óffer?

Od. Svéta Masha se imenuje en óffer sa to, kir v' taisti bó Bogú vfigamogozhnimu to telú, inu kry Jésusa Kristusa na Altarju gori óffranu.

Pr. Sakai se pravi svéta Masha en nekèrvavi óffer?

Od. Svéta Masha se pravi en nekèrvavi óffer sa to, kir v' taisti ne bó kry prelita, kokèr se je na krishu sgodilu.

Pr. Kdó je óffer svéte Mashe gori postavil?

Od. Jésus Kristus je óffer svéte Mashe v' ti sadni vezhérji gori postavil.

Pr. Kokú je Jésus Kristus óffer svéte Mashe gori postavil?

Od.

Od. 1. Jėsus Kristus je vsel krúh, inu kélh s' vinam.

2. Je shégnal obdóje, inu je rékel zhes krúh: *letó je moje telú*, inu zhes kélh: *letá je ta kélh tige nóviga testamenta v' moji kèrvi*.

3. Je dal obdóje tim prizheózhim Apostèl-nam sa vshiti.

4. Je vkasal: *letó sturité k' moimu spominu*.

Pr. Sakai je Jėsus Kristus offer svėte Mashe gori postavil?

Od. Jėsus Kristus je offer svėre Mashe gori postavil:

1. De bi v' svoji zérkvi en resnizhni, inu lastni offer nóter do konza svėitá sapustil.

2. De bi en védni spomin tige kèrvaviga óffra na krishu v' svoji zérkvi obdèrshal.

3. De bi nam enu poslébnu snaminje svoje neskonzhne lubésni dal.

Pr. Kdó offeruje v' katóljhki zérkvi ta svėti offer té Mashe?

Od. Pèr svėti Mashe offra na eno nevideózhovisho Jėsus Kristus sam sebe gori svoimu nebéshkimu Ozhetu sa nafs; videózhhe pak opravi letá offer ta Maslnik.

Pr. Kai je sa en reslózhik med tim offram Jėsusa Kristusa na krishu, inu med svėtim offram té Mashe?

Od. Ta svéti offer te Mashe je raunu taisti offer, katériga je Jésus Kristus na krishu dopèr- néšél: le v' vishi tiga óffrúvanja je en rès- lózhik. Na krishu je Jésus Kristus svojo kry prelil, pèr svétimu offru té Mashe ne bóde kry prelita.

Pr. *Kokú opravi ta Mashnik ta svéti offer té Mashe?*

Od. Ta Mashnik opravi ta svéti offer takú, de raunu tó délla, kar je Jésus Kristus pèr sadni vezhérji déllal.

1. On vsame krùh, inu kélh s' vinam.

2. On shégna obdóje, inu srezhe zhes raunu taiste bešéde, fkus katére se tó spremè- nenje krúha, inu vina v' telú inu kry Jé- susa Kristusa sgody.

3. On savshije telú, inu kry Jésusa Kri- stusa sam, inu dá obdóje pod podóbo tiga krúha tudi tim vérnim, kadar se hózhjo obhajati, savshiti.

Pr. *Sakai opravi ta Mashnik svéti offer té Mashe?*

Od. Ta Mashnik opravi svéti offer té Mashe:

1. De bi tó narvikfi boshje gospostvu, inu oblast, katéro on zhes vse stvary imá, sposnal.

2. De bi Bogá sa vse njegove dobróte sahvalil.

3. De bi od Bogá odpufhanje tih gréhou sadobil.

4. De bi od Bogá vse taiste gnade, katérih smo potrební sproffil.

Pr.

Pr. Komu bóde ta svéti offer té Mashe offran?

Od. Ta svéti offer té Mashe bóde, inu móre lé Bogú samimu offran biti.

Pr. Se ta offer svete Mashe tudi na zhasť tih Svetnikou dershý?

Od. Ta svéti offer té Mashe se fizer tudi h'zhasťti, inu spomínu tih Svetnikou dershý, ali tam neóffra ta Mashnik Svetnikam, ampak Bogú samimu.

Pr. Sakai se ta svéti offer té Mashe na zhasť tih Svetnikou dershý?

Od. Ta svéti offer té Mashe se na zhasť tih Svetnikou dershý sa tó:

- 1. De bi my Bogà sahvalili sa té gnade, katére je on Svetnikam skasal.*
- 2. De bi Svetnike na pomózh poklizali, de bi oni njih profhnjo pèr Bogú s' nasho molitujo fklenili.*

Pr. Sa kogá se svéti offer té Mashe od Mashnika offra?

Od. Svéti offer té Mashe se od Mashnika sa shive, inu mèrtve offra.

b. Kokú se imá svéta Masha flishati.

Pr. Kokú se imá svéta Masha flishati?

Od. Svéta Masha se imá zéla flishati, obedèn iménitèn déil teiste is lastne sanikèrnosti samuditi; ny sadošti prizheózh biti, kadar se taista bere, ona se more tudi 1. samérklivu, 2. sposhtlivu, 3. andohtlivu flishati.

Pr. Kai se pravi svéto Mashe samerklivu slishati?

Od. Svéto Mashe samerklivu slishati se pravi: obeniga radovólniga restrellénja iméti, na déile svéte Mashe mérkati, v' svoimu dúhu lé s' Bógam se gori dèrshati.

Pr. Kai se pravi sveto Mashe sposhtlivu slishati?

Od. Svéto Mashe sposhtlivu slishati se pravi pèr svéti Mashe s' spodóbnim dèrshanjam tìga shivota, inu isglédnim ponoshenjam biti. Té dai se imá:

- 1. Kadar bó Evangelium brán, stati, inu svéti krish sturiti.*
- 2. Pèr povsdiguvanju doli poklekniti, inu tazhaís raunu kokèr pèr obhaylu na pèrshi povdariti.*
- 3. Se nimamo pèr svéti Mashe fèrbizhnu osirati.*
- 4. Se imajo tudi vse druge nespodóbnosti, kokèr fhèpétanje, inu finéjanje opustiti.*

Pr. Kai se pravi sveto Mashe andohtlivu slishati?

Od. Svéto Mashe andohtlivu slishati se pravi: med svéto Mashe flasti pak pèr tih nar ime-nitnishih déilih téiste Bogá is fèrza, inu s' po-nishnostjo moliti, inu sa prejéte dobróte sa-hvaliti.

Pr. Katèri so ti nar imenitnishi dèili svéte Mashe?

Od. Ti nar imenitnishi déili svéte Mashe so:
Evangelium, Offruvanje, Povsdiguvanje,
inu Obhaylu.

Pr. Kai se imá pèr Evangeliumu sturiti?

Od. Pèr Evangeliumu se ima spómni, de je
ena dólshnóft té navuke tige Evangeliuma
sposnati, tudi pred zélim svéitam obštati,
taistih se am vséti, inu po njih shivéti.

Pr. Kai imamo pèr offruvanju sturiti?

Od. Pèr offruvanju imamo nasho missèl, ali
maningo, s' mifsèljo, ali maningo tige Mash-
nika fkleniti, inu nafs Bogú gorióffrati.

Pr. Kai imamo pèr povsdiguvanju sturiti?

Od. Pèr povsdiguvanju imamo Jésusa Kristusa
pod podobo tige krúha, inu vina moliti, inu
na pèrffi tèrkajózhi spósnnati, de so nashi
gréhi nad smértjo Jésusa Kristusa krivy.
Tudi se imamo gréhou sgrévati, inu véro,
vupanje, inu lubésèn obuditi.

Pr. Kai se imá pèr obhaylu tige Mashnika sturiti?

Od. Pèr obhaylu tige Mashnika, zhe se edèn
v' djanju ne obhaja, imá on letó na eno du-
hóuno visho sturiti, tó je: se imajo shele
iméti réshnu télú Jésusa Kristusa vrédnu
prejeti.

2. Od Pridig.

Pr. Kai she slishi sizer k'boshji slushbi?

Od. Pridiga, tó poslušhanje beséde boshje tudi flifhi k' boshji flushbi.

Pr. Sakai se imajo pridige poslušhati?

Od. Pridige se imajo poslušhati sa tó:

1. Kir se v' Pridigah boshja beséda isлага.
2. Kir malukatéri zhlovék te réšnize té vére zhiftu inu na tanku sadofti véi, dokler njih veliku v' mladosti neposlušha sadofti dólgu, inu samérklivu ta navuk v' katerimu se ta vuk té vére, inu tiga sadérshanja obilnifhi napréineffe.

Pr. Sakai je tréba pridige poslušhati, de bi edén she s' tem ból v' svoji véri podvuzhen bil?

Od. Pridige je treba poslušhati, de bi edén she s' tem ból v' svoji véri podvuzhen bil sa tó:

1. Kir se lohku spét posabi, kar je edén od svoje vére snal.
2. Kir se dostikrat ópufty tó, kar je edén dólshán sturiti, kadar ne bó k' timu opominan, inu obuden.

Pr. Kai imá taisti sturiti, kateri hózhe is pridig kai prida dosezhi?

Od. Kateri hózhe is pridig kai prida dosezhi, móre:

1. Bres réstréffenja prou samérklivu poslušhati.
2. Tó kar se pové, móre on na sebe, inu ne na druge obérniti.

3. Sa-

3. Sadnizh móre eno pravo vólo iméti, inu se pomujati té navuke tiga Pridigarja spólniti.

3. Od popoldanske flushbe boshje.

Pr. V' zhem stoy ta popoldanska flusha boshja ?

Od. Ta popoldanska flushba boshja stoy vézhi dèil v' Vezhèrnizah, inu po reslózhihku téh zèrkvá, tudi v' drugih andohtih; kokèr so: Pridige, Kèrfhanfki navuk, Roshènkranz, Litanye, inu svèti shégèn.

Pr. Kai je svèti Roshènkranz ?

Od. Svèti Roshènkranz jè ena gvisfna v' katólfhki zèrkvi gori pèrpraulena visha te molitve, katèra je is té Apostólske vére, is eniga gvisfniga fhtivila Ozhanafhou, inu Zhesfhenafmary sloshena.

Pr. Sakai je bil svèti Roshenkrantz v' katólfhki zèrkvi gori pèrpraulen ?

Od. Svèti Roshenkrantz je bil v' katólfhki zèrkvi gori pèrpraulen k' enimu bòl pogóftimu spominu téh fkriunóft zhlovéfhkiga postajenja, tèrplénja, inu gorivstajenja Jésusa Kristusa, leté fkriunófti so v' ti Apostólfki véri sapopadene, inu bódo tudi dostikratfhe possébi iménuvane. Roshènkranz je tudi k' zhàfti té presvéte Divize Marie gori pèrpraulen.

§. 2. Od téh tréh sadnih zerkóunih sapóudi.

C. Ta trétja zerkóuna sapoud: Ti imash te sapovedane posne, dny dershati, kokèr ta shtirides-

sétdanski post , té shtiri quatre , inu druge sapovédane poste , tudi ob pétkih , inu sabbótah messne jèdy se sdershati.

Pr. Kai sapove ta trètja zerkouna sapóud?

Od. Ta trètja zerkóuna sapóud sapové , de se imamo ob pétkih inu sabbótah od messnih , ob drugih sapovédanih postih pak tudi od vfeshlaht mlézhnih , inu jaizhnih jèdy sdershati , zhe bi nebil mórebiti ta vshitik takih jèdy shé fkus eno pravo gmain navado , kokèr je letá v' vézhim déilu Nemshkih dùshél gori pèrpraulena , pèrpushen.

Pr. Ali bóde ta trètja zerkóuna sapóud fkus to shè zéla spólnena? kadar se edèn ob sapovédanih postih le od prepovédanih jèdy sdershy?

Od. De bóde ta trètja sapóud zéla spólnena , more edèn ob sapovédanih postih febi tudi kai pèrtergati , katéru pèrterganje v' timu stoy , de se zhes dan , le enkrat do fitiga najé.

Pr. Je vsakateri dólshán ob pétkih inu sabbótah , tudi ob drugih sapovédanih postih messne jedy se sdershati?

Od. Vskiteri , katéri nima praviga pèrpushenja messú jésti , je dólshán ob pétkih , tudi ob drugih sapovédanih postih , messnih jedy se sdershati.

Pr. Katéri niso dólshny ob postnih dnéh sebi kai pèrtèrgati?

Od. Mladi ludjé , katéri she niso eno inu dvaisfet léit stari , inu vli taisti , katéri bres ne mai-

maihine shkóde njih sdravja se nemorejo po-
stiti, niso dólshni ob sapovédanih postih se-
bi kai pèrtèrgati.

*Pr. Je taisti, katéri imá pèrpushenje messù jèsti ob sa-
povedanih postih, she prost od dólshnosti sebi kai
pèrtèrgati?*

*Od. Taisti, katéri imá pèrpushenje messu jèsti
ny prost od dólshností sebi ob sapovédanih
postih kai pèrtèrgati, sa tó, kir je en rèslo-
zhik med pèrpushenjam méssu jèsti, inu med
pèrpushenjam sebi nìzh pèrtèrgati.*

*Pr. Od kogá se mórèmo sdèrshati ob postnih dneih po-
zilu inu konzu té zèrkve?*

*Od. Po zilu inu konzu té zèrkve se mórèmo ob
postnih dnéh od vsiga ropotajózhiga reslus-
tanja sdèrshati: sakai postni dnévi so dnévi
té pokóre.*

*D. Ta zhetèrta zerkóuna sapóud: Ti imash vsa-
ku léitu nar manje enkrat timu napréiposla-
vle-
nimu Spovèdniku se spovèdati, inu ob velikanozh-
nimu zhassu svetú Reshnu Telú prejeti.*

Pr. Kai sapové ta zhetèrta zerkóuna sapóud?

*Od. Ta zhetèrta zerkóvna sapóud sapové vsa-
ko léitno spóvèd, inu tudi Obhaylu ob Ve-
likanozhnimu zhassu.*

*E. Ta péta zerkóuna sapóud: Ti nimash ob pre-
povédanih zhassih ohzetuvanja dèrshati?*

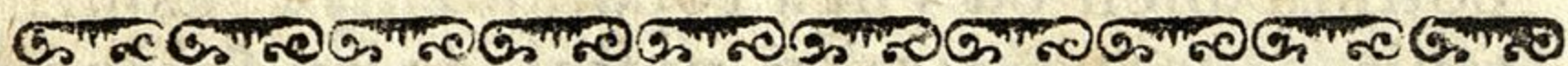
*Pr. Kai bó skus tó péto zerkóuno sapóud prepové-
danu?*

Od. „Skus tó péto zerkóuno sapóud bó prepovédanu od té pèrve Adventne Nedéle nóter do prasnika svétih tréh krajlou; inu od pépélnizhne fréde nóter do pèrve Nedéle po Veliki nozhi ohzetuvanja dèrshati.

Pr. Sakai so ohzeti ob letih zhaffih prepovédane?

Od. Ohzeti so ob letih zhaffih prepovédane sa tó, de bi my leté zhaffe s' andohtjo inu s' délamí té pokóre dopàrnefsli, inu taiste fkriunósti bres restréffenja premishluvali, katère nam zérku takrat pred ozhy postavi, od katériga nafs té pèr ohzetali vézhi déil gori-pèrpraulene fhege inu résveffelenja nasai-dèrshé.

TA ZHETERTA POSTAVA. OD SVETIH SAKRAMENTOU. I. R E S D E L E N J E.

Od „Svétih Sakramentou sploh.

Pr. Kai je en Sakrament?

Od. En Sakrament je enu videózhe snaminje té nevideózhe gnade, katéru je od Kristusa Gospuda nafhiga k' nafhimu posvèzhenju goripostaulenu.

Pr. Sakai se imènujejo sveti Sakramenti videózhe snaminja?

Od.

Od. Světi Sakramenti se imenujejo videózhе snaminja sa tó, kir pěr vsakimu Sakraměntu nékai napréi pride, kar se vidi, ali fkus en pozhutik saměrka; taku se vidi pěr světimu kěrstu ta voda.

Pr. Sakai se imenujejo světi Sakramenti snaminja?

Od. Světi Sakramenti se iměnujejo snaminja sa tó, kir oni is Kristusoviga goripostaulanja fkus vunanie rezhy tó nótrainu posvězhenje katěru oni dopěrneffó poménio.

Pr. Kokú bómo my fkus světe Sakramente posvězheni?

Od. My bómo fkus světe Sakramente posvězheni, kir nam nekatěri navadnu tó posvězheózhо gnado, inu tó opravizhenje, ali ozhifhenje dodělé, drugi pak letó gnado v' nam pogměrajo.

Pr. Skus katěre Sakramente nam bó ta posvězheózhа gnada, inu tó opravizhenje navadnu dodělenu?

Od. Ta posvězheózhа gnada, inu tó opravizhenje nam bó navadnu fkus Sakramente světiga kěrsta, inu světe pokóre dodělenu.

Pr. Kokú se světi kěrst, inu pokóra satorei imenujeta, kir nam ona navadnu tó posvězheózhо gnado dodělita?

Od. Kir nam světi kěrst, inu pokóra tó posvězheózhо gnado navadnu dodělita, taku se imenujeta Sakramenta tih měrtvih: sakai ona obu-

obuditá tìga gréshnika, katéri je na eno du-
hóuno visho mértú, k' vézhnimu fhiulenju.

*Pr. Kokú se imenujejo ti Sakramenti skus katére bó
ta posvèzheózha gnada v' nam pogmérana?*

*Od Ti Sakramenti, skus katére bó ta posvè-
zheózha gnada v' nam pogmérana se imenu-
jejo Sakramenti tih shivih.*

*Pr. Sakai se leti Sakramenti imenujejo Sakramenti
tih shivih?*

*Od Ony se imenujejo Sakramenti tih shivih
sa tó, kir taisti, katéri jih preimejo, tó pó-
svèzheózho gnado, v' katéri tó shiulenje té
dúfhe stoy, iméti mórejo.*

Pr. Katéri so ti Sakramenti tih shivih?

*Od Ti Sakramenti tih shivih so : S. Firma.
S. Réshnu Telú. S. Poslednu Olje. S.
Maschnikovu shégnuvanje. S. Sakon.*

Pr. Kai se imá she samérkati od Sakramentou?

Od Od Sakramentou se imá she samérkati :
1. De en fléhèrni Sakrament tudi svojo lástno
gnado dodèly.

2. De Sakrament svétiga Kèrstá, svéte Fir-
me, inu Maschnikoviga shegnuvanja ti Du-
shi enu neisbrishlivu snaminje vtíflne; sa-
vólo letiga snaminja nemóre en kristián
en tak Sakrament vezh kokèr enkrat ve-
lajózhe inu bres finèrtniga gréha prejèti.

Pr. Od kó d imajo Sakramenti tó mózh k' djanju, ali dopèrnessenju?

Od. Sakramenti imajo tó mózh k' dianju od njih sazhetnika Jésufa Kristufa.

Pr. Kolkú je Sakramentou, inu kokú se imenujejo?

Od. Sakramentou je fédèm, ony se imenujejó;

1. Svéti Kèrst.

2. Svéta Firma.

3. Svétu Réfhnu Telú.

4. Svéta Pokóra.

5. Svétu poslednu Olje.

6. Svétu Mashnikovu shegnuvanje.

7. Svéti Sakon.

II. R E S D E L E N J E.

Od Svétih Sakramentou possébei.

§. 1. Od Sakramenta tiga Kèrstá.

Pr. Kai je svéti kèrst?

Od. Svéti kèrst je ta pèrvi, inu nar potrební-níshi Sakrament, v' katérimu bó ta zhlovèk fkus vodó inu boshjo bessédo od poèrbaniga gréha, inu vlihi lástnih gréhou, zhe je katére pred kèrstam sturil, ozhihen, inu bó v' Kristufu, kokèr ena nova stvar k' vézhni-mu shiulenju supet rojen inu polvézhen.

Pr. Sakai se imenuje svéti kèrst ta pèrvi Sakrament?

Od.

Od. Světi Kerst se imenuje ta pèrvi Sakrament sa tó, kir móre edén popřed kèrshen biti, prédèn samóre en drugi Sakrament prejéti.

Pr. Sakai se imenuje světi kèrst ta nar potrebnishí Sakrament?

Od. Světi Kèrst se imenuje ta nar potrebnishí Sakrament sa tó, kir bres kèrstá nemóre obedèn, ja zeú obedèn otrok isvelizhan biti.

Pr. Kai stury ali dopèrnesse ta Sakrament tiga kèrstá?

Od. Ta Ta Sakrament tiga kèrstá stury ali dopèrnesse.

1. Odpufhanje tiga poerbaniga gréha, inu vñih drugih pred kèrstám sturjenih gréhou, tudi vñih vézhnih, inu zhafsnih fñtrafing.

2. Nafhi dufhi bó v' taistimu boshja gnada dodélena, fkus katéro my opravizheni, ali ozhifheni, otrozi boshji, inu dedizhi, ali érbi tiga vézhniga isvelizhanja postanemo.

3. Taisti, katéri ta kèrst preiméjo pridejo nóter v' to zérku, inu postanejo vudi od taiste.

4. Ti dufhi bó enu neisbrifhliu snaminje vtisnenu, satégavolo se tudi nemóre ta kèrst vezh, kokèr enkrat velajózhe inu bres smèrtniga gréha prejéti.

Pr. Kokú samórejo pak ti odrafheni ludje isvelizhani biti, katéri nimajo pèrloshnosti ta Sakrament tiga kèrstá v' dianju prejéti?

Od. Ti odrafheni ludje, katéri nimajo pèrloshnosti ta Sakrament tiga kèrstá v' dianju prejeti samórejo isvelizhani biti.

1. Skus kërft téh shela.

2. Skus kërft té kèrvy.

Pr. V' zhëm stoy ta kërft téh shela?

Od. Ta kërft téh shela stoy v' enimu gorézhi-mo poshelenju ta Sakrament tiga kërftá zhe bi mogózhe bilú prejèti. Për timu poshelenju pak móre ena popólnoma lubésèn pruti Bogú, prava grévinga zhes te fturjene grèhe obudena biti.

Pr. V' zhëm stoy ta kërft té kèrvy?

Od. Ta kërft té kèrvy stoy v' timu, kadar ta nekèrsheni, katéri fizer ta Sakrament tiga kërftá prejèti hózhe, pa nemóre, svojo kry inu shiulenje sa Bogá, inu sa véro dá.

Pr. Kdó samóre kërftiti?

Od. V' eni fyli samóre vfakitéri kërftiti, svunai leté pak imajo lé famú Shkofi, inu Faimafhtri tó pravizo kërftiti, sh'njih pèrpushejam pak samórejo tudi drugi Mafhniki inu Diakoni, ali Duhouni pèr fhést shégnih kërftiti.

Pr. Kai móre taisti sturiti, katéri kërfti?

Od. Katéri kërfti, móre

1. Tó misël ali maningo iméti po goripostaulanju Jésusa Kristusa kërftiti.

2. On móre tó pèrshóno, katéra bó kèrfhe-na s' natirlih vodó oblyti.

3. Med oblivanjam leté besséde rezhi: Jest tebe kërftim v' Imenu Bogá Ozhéta, inu Synú, inu Svétiga Dùhá.

Pr.

Pr. Kai móre en odrafheni zhlovèk sturiti, katéri hózhe kèrshen biti?

Od. En odrafheni zhlovèk, katéri hózhe kèrshen biti, móre

1. Té nar potrebníshi Rěsnize té vére véiditi: inu leté Rěsnize véruvati.

2. Tó vólo iméti en vud té zérkve Jěsufa Kristufa postati.

3. Svojih gréhou se sgrévati

4. Napréivsetje iméti, inu ozhitnu oblubiti nóter do konza kristiansku shivéti.

Pr. Kdó oblubi letó pèr otrozih, katéri she sami oblubiti nemórejo?

Od. Ti botri oblubijo v'iménu tih otrók, katére is kèrsta vsdignejo, vse spólniti, h'zhém jih ta kèrst savéshe.

Pr. Ali smo tudi dólshni tó oblúbo tih botrou dèrshati?

Od. My smo dólshni tó oblúbo tih botrou dèrshati; ja se spodóbi zélú, de se ta pèr kèrstu sturjena obluba vezhkrat ponovy.

Pr. Kokú se sná ta pèr kerstu sturjena obluba ponoviti?

Od. Ta pèr kèrstú sturjena obluba se sná na letó visho ponoviti: Jest vérujem v' Bogá Ozhéta, Synú, inu Svétiga Duhá. Jest vérujem v' Jěsufa Kristufa Synú boshjiga edyniga, katéri je Bóg inu zhlovèk fkupei, katéri je ta zhlovéshki Ród fkus svoje tèrplénje, inu smèrt odréshil. Jest vérujem vse, kar je Bóg resodel, kar ío Jěsus inu nje-

njegovi svéti Apostélmi vuzhili, inu kar ta katólfhka zérku, katéri vùd jest biti, inu vmréti shelym, sa véruvati napréipostavi. Jest se odpovém is zeliga fèrzá Hudizhu, njegovimu napuhu, inu vsimu njegovimu djanju. Jest se odpovém tudi vsim grèham. óffèrti, inu vsim sapelivim vuzhenikam tiga svéitá. Jest sim perpravlen enu kèrfhanfku shiulenje pelati. Bóg me potèrdi v'moimu napréivsetju fkus njegóvo mogózhno gnado, Amen.

Pr. Kadai se spodobi tó pèr kèrstu sturjeno oblubo ponoviti?

Od. Tó pèr kèrstu sturjeno oblubo se spodóbi ponoviti:

1. Kokèr hitru edèn k' pameti pride.
2. Pred svéto Firmo.
3. Na svoiga roistva dan.
4. Vezhkrat v'svoimu shiulenju, slasti pak pred spóvédjo, inu obhaylam.

Pr. Kai so ti botri dólshny sluriti?

Od. Ti botri so dólshny taište, katére so is kèrstá vsdignili pèr pomankanju, ali sanikèrnofti tih starishou v'ti kèrfhanfki véri dobru podvuzhiti: prepovédanu je pak tim botram ne s'taistimi, katéreso is kèrstá vsdignili, ne sh'njih starisham v' sakon stopiti, sa tó, kir en tak sakon savólo duhcune shlahte, katéro je zérku med letimi pèrfhónami goripostavila nízh nevelá.

§. 2. Od Sakramenta té Firme.

Pr. Kai je svéta Firma?

Od. Svéta Firma je en Sakrament, v' katérimu bó ta kërsheni zhlovék fkus svéto krishmo, inu boshjo bessédo od svétiga Duhá v' gnadi potérjen, de on svojo véro stanovitnu sposná, inu po taisti shivy.

Pr. Kai stury, ali dopèrnesse S. Firma?

Od. Svéta Firma stury, ali dopèrnesse tó pogmèranje té posvèzheózhe gnade, inu dodély tó possébno, de ta kërsheni zhlovék tó véro stanovitnu sposná, inu po taisti shivy; ona túdi vtisne ti dufhi enu neisbrishlivu snaminje; satégavólo nemóre tudi edèn vezh kokèr enkrat firman biti.

Pr. Je svéta Firma k' isvelizhanju zèlú potrebná?

Od. Svéta Firma ny k' isvelizhanju zèlú potrebná; ona se pak vènder savólo nje djanja, ali mozhy nefiné samuditi od eniga, katéri imá pèrlóshnost taisto prejèti.

Pr. Kdó dèly vun ta Sakrament té Firme?

Od. Navadnu dèlé vun ta Sakrament té Firme lé fany Shkofi.

Pr. Kokú móre edèn vshaffan biti, kadar hózhe sveto Firmo vrédnu prejèti

Od. Svéto Firmo vrédnu prejèti, morejo fufébnu ti odrašheni ludje v' véri, inu v' timu, kar letá Sakrament amtizhe dobru podvuzhe.

zheni, inu v' stanu té gnade biti; oni se mórejo tudi skus molitu, inu druge dobre déla k' taistimu pèrpraviti.

Pr. Ali bódo tudi k' Firmi botri isvoleni?

Od. Tudi k' Firmi bódo botri isvoleni. Med botri, inu tim firmanim kokèr tudi med njegovimi starishami nemóre savolo goripèrpraulene duhóune shlahte sakon velati.

§. 3. Od presvétiga Sakramenta Réshnigniga teléssa, ali tiga Altarja.

Pr. Kai je ta Sakrament svétiga Réshniga teléssa?

Od. Ta Sakrament svétiga réshniga teléssa je ta narfvéteishhi Sakrament, on je tó pravu telú inu ta prava kry nashiga Gospuda Jésusa Kristusa pod podobami tiga krúha inu vina.

Pr. Sakai se imenuje leta Sakrament ta nar svéteishhi?

Od. Ta Sakrament svétiga réshniga teléssa se imenuje ta nar svéteishhi sa tó, kir neposvéty lé famú tiga zhlovéka, kokèr ti drugi Sakramenti, ampak sapopade tudi v' febi Jésusa Kristusa tiga sazhétnika vse svétósti.

Pr. Sakai se imenuje letá Sakrament tudi ta Sakrament tiga Altarja?

Od. Se imenuje tudi Sakrament tiga Altarja sa tó, kir se tó spremènenje na Altarju sgody skus katéru Jésus Kristus prizheózh postane.

Pr. Kokú se sgody tó spremènenje?

Od. Tó spremènenje se sgody, kadar Maschnik pèr fvèti Maschi zhes krùh té bessède Kristufove: *Letó je moje telú*, inu zhes vinu raunu tudi té bessède Kristufove: *Letá je ta kélh moje kèrvy*, isrezhe.

Pr. *Kokú inu kai sturé ali dopèrnessó leté od Mashnika isrezhene bessède?*

Od. Leté od Mashnika isrezhene bessède sturé po Kristufovi vfigamogozhni vóli, de ta krùh ny vezh krùh, ampak telú; tó vinu ny vezh vinu, ampak kry Jésusa Kristusa, vènder oftanejo té podóbe tiga krúha inu vina nespremènene.

Pr. *Kai se sastópi pod podóbami tiga kruha inu vina?*

Od. Pod podóbami tiga krúha, inu vina se sastópi tó, kar se od svunai na Sakramentu s' pozhutkami samérka, namrèzh tó, kar se vidi, farba, shmah, inu dúh tiga krúha, inu vina, katéru vse nespremènenenu oftane, aku lih pod letém podóbami ny vezh krùh inu vinu, ampak tó pravu telú, inu prava kry Jésusa Kristusa prizheózha.

Pr. *Kokú je telú inu kry Jésusa Kristusa v' Sakramentu Reshniga teléssa prizheózha?*

Od. 1. Pod podóbami tiga kruha je tó shivu telú Jésusa Kristusa tédai tudi njegóva kry, inu njegóva dufha prizheózha.

2. Pod podóbami tiga vina ny samu kry, ampak tudi telú Jésusa Kristusa; on je pod vsako podóbo, inu pod vsakim tudi nar mainshim

fhim déilam taistih zél kokèr Bóg inu zhlovèk prizheózh.

Pr. Kai se is tiga dolivsame ?

Od. Is tiga se dolivsame :

1. De móremo Jésusa Kristusa v' timu pre-svétimu Sakramentu tiga Altarja moliti.
2. De taisti , katéri ta Sakrament Réshniga teléssa tudi pod eno podobó , ali tudi lé v' enimu déilu té hostije savshje Jésusa Kristusa zéliga , tó je : taku dobru njegóvu telú , kokèr njegóvo kry preime.
3. De Jésus Kristus takú dólgu , dokler té podobé níllo szerane pod taistim vfelei prizheózh ostane.

Pr. Kádai , inu h' zhému je Jésus Kristus ta Sakrament Réshniga teléssa noter postavil ?

Od. Jésus Kristus je ta Sakrament Réshniga teléssa pèr sadni vezhérji nóter postavil , kadar je s' svoimi Jógrí tó velikanozhnu Jagne jédil.

1. K' spominu svojiga tèrplénja inu smèrti.

2. De bi dúshe tih vérnih k' vézhnimu shiulenju redil.

Pr. Ali smo dólshny ta Sakrament Réshniga teléssa prejéti ?

Od. My smo dólshni ta Sakrament Réshniga teléssa prejéti , kir je letó Jésus Kristus ozhitnu sapovédal , inu nóterpostavil , de bi nafs k' vézhnimu shiulenju redil.

Pr. Kádai smo dólshny ta Sakrament Réshniga teléssa prejéti ?

Od. Po sapóudi té zèrkve smo my dólshny pod smértnim gréham ta Sakrament Réshniga teléssa nar manje enkrat v' léjtu, inu letó ob velikanozhnimu zhassu prejéti.

Pr. Se imá letá svèti Sakrament tudi she ob drugih zhassih prejéti ?

Od. Letá svèti Sakrament se imá tudi prejéti v' nevarnosti té smèrti sató, kir je ena popótniza k' vézhnimu isvelizhanju ; ta zérku tudi shely, de bi ga ti véрни vezhkrat v' léjtu prejéli, kir je ena duhóuna jéd inu shivefh té dushe.

Pr. Pèr kai sa eni starosti imajo otrozi ta Sakrament Réshniga teléssa prejéti ?

Od. Obedèn nemóre tó starost, kadai otrozi, ta Sakrament Réshniga teléssa prejéti imajo, ból sadéti, kokèr starifhi, inu spóvédniki, katéri nar ból réfodeti, inu svéiditi samórejo, ali otrozi tó potrebnú snanje, inu pèrpraulanje imajo.

Pr. Kai sa ene gnade se sadobé fkus en vreden savshitik svetiga Réshniga teléssa ?

Od. Té gnade, katére se sadobé fkus en vrédèn savshitik svétiga Réshniga teléssa so leté:
1. Ta polvézheózha gnada nebó samu fkus leta Sakrament v' nam obdèrshana, ampak tudi pogmérana.

2. Taiſti, katéri ga vrédnu preiméjo bódo s' Jéſuſam Kriſtuſam fkléneni.

3. Skus ta Sakrament bómo od tih malih gréhou reſheni.

4. Naſha duſha bó od pèrhódniga hudiga obvaruvana.

5. Ti húdi luſhti bódo v' nam pomainſhani, dolipotreni.

6. Nam odpre vrata k' vézhnimu ſhiu-
lenju.

Pr. Kdó dèly vun tim vérnim ſvétu Réſhnu telú ?

Od. Ti Maſhniki dèlé vun tim vérnim ſvétu Réſhnu telú, oni ſo ti navadni rèsdèliuzi tigaiſtiga.

a. Od pèrpravlanja k' enimu vrédnimu savshitku letiga Sakramenta.

Pr. Kai je ſturiti, kadar ſe hózhe ſvétu Réſhnu telú vrednu prejéti ?

Od. Kadar ſe hózhe ſvétu Réſhnu telú vrednu prejéti, ſe móre edèn popréd prau, inu dobru k' timu pèrpraviti.

Pr. Kolku ſort pèrpraulanja je k' enimu vrednimu savshitku ſvétiga Réſhniga teléſſa ?

Od. Pèrpraulanje k' enimu vrédnimu savshitku ſvétiga Réſhniga teléſſa je dvoinu ; enu gré duſhd am, tó drugu ta ſhivot.

Pr. V'zhém stoy tó pèrpraulanje, katéru dusho am gré?

Od. Tó pèrpraulanje, katéru dusho am gré, stoy v'zhistosti té véisty, inu v'andohti tiga sèrzá.

Pr. Kai se pravi eno zhisto véist iméti?

Od. Eno zhisto véist iméti se pravi, nar tó manje od smèrtnih gréhou prošt biti, tó je: v'stanu té posvèzheózhè gnade se snaiti.

Pr. Ali je en velik gréh svétu Reshnu telú prejeti, kadar imá edèn she en smèrtni gréh na sebi?

Od. Katéri imá véideózh she en smèrtni gréh na sebi, letá stury na novu en tak velik gréh, de on sam sebi svojo sodbo inu fèrdamanje jéi, inu krii postane teléssa, inu kèrvy Jèsusa Kristusa.

Pr. Kai se imá sturiti, kadar se edèn pred savshitkam svetiga Réshniga telessa eniga smèrtniga greha dolshán véi?

Od. Kadar se edèn eniga smèrtniga gréha dólshan véi, se ga móre is sèrzá sgrévati, inu odkritosèrzhnu spovédati, inu she lé po prejeti mafhnikovi odvési svétu Reshnu telú prejeti.

Pr. V'zhém stoy ta andoht tiga sèrzá?

Od. Ta andoht tiga sèrzá stoy:

1. V'obudenju té vére, tiga vupanja, inu té lubésni.

2. V' molitvi, ali v' molenju tiga presvétiga Sakramenta Réshniga teléssa.

3. V' enimu hvaléshnimu spominu té smèrti Jésufa Kristufa, savólo katére spomina je leta Sakrament gori postavlen, inu sapovédan savshit biti.

4. V' ponishnosti, inu obudenju drugih kèrshanskih zhédnost fuflebnu pak té lubèsniga blishniga.

Pr. Kolkú se imamo she vezh k' enimu vrednimu savshitku svétiga Réshniga teléssa pèrpraviti?

Od. Se imamo nar manje préd ta vezhér s'molitujo, s' premishluvanjam, s' branjam duhovnih búku, inu s' pèrtèrganjam túdi pèrpufheniga reslushtanja pèrpraviti.

Pr. Kokú se imamo na shivótu pèrpraviti, de bi svétu Réshnu telú vrednu prejéli?

Od. De bi svétu Réshnu telú vrednu prejéli, imamo s' vunai ene nevarne bolésni

1. Od dvanaište ure té spredne nozhy tésh biti.

2. Imamo v' enimu zhédnimu oblazhilu priti, inu s' tim narvézhim shposhtuvanjam k' boshji mysì pèrstopiti.

b. Od tigaištiga, kar se imá pèr savshitku svétiga Réshniga teléssa sturiti.

Pr. Kai se imá sturiti, kadar se préd obhaylam ta ozhitna spovéd ali Confiteor móli?

Od. Kadar se pred obhaylam ta ozhitna spóvéd, ali *Confiteor* móli, se imá fhe enkrat grévin-ga zhes gréhe obuditi.

Pr. *Kokú se imámo sadèrshati, kadar Mashnik ludém tò svèto hòstio kashe?*

Od. Kadar Mashnik ludém tò svèto hòstio kashe, imámo toisto ponishnu mólitì, na pèr-fi povdariti, inu rezhi: *Gospud jest nìsim vrè-dèn, de ti grèjh noter pod mojo strého, ampak rezhi lé eno bessédo, taku bó osdravlena moja dujha.*

Pr. *Kokú se imámo sadèrshati, pèr preimenju té svète hòstie?*

Od. Pèr preimenju té svète hòstie se odpró zhédnu té vufta, se poloshy jesik na ta spódni shnabèl, se vñame ta béli pèrt, zhe je katéri pred rokami pred fé, se savshije ta svèta hòstia bres svezhenja, ali dól-giga po-dèrshanja v' vuftih.

Pr. *Kai se imá sturiti, kadar se po obhaylu vinu podá?*

Od. Kadar se po obhaylu vinu podá, se sná en malu od taistiga vséti; vèndèr se nesmé mé-niti, kokèr de bi bilú letó kry nashiga Gos-puda, ali de bi bilú potrebnú vséti.

Pr. *Sakai se po obhaylu vinu dá?*

Od. Po obhaylu se vinu da sa tò, de se ta svè-ta hòstia lósheifhi vshije, inu de se ona v' vuftih

vustih neprime, zhe se pak letó vèndèr sgo-
dy, se imá ta svéta hóftja s'jesikam, pa ne
s'perftmi odpraviti.

c. Od tiga, kar se imá po svétimu obha-
lu fturiti.

Pr. Kai imámo po svetimu obhaylu fturiti?

Od. Po svétimu obhaylu imámo:

1. Jésufa Kristufa sahvaliti sa tó neskonzh-
no gnado, katéro je on nam fkus tó ska-
sal, de se je vrédniga fturil k'nam pridti,
2. Njega v'ponishnosti moliti.
3. Nafs sami sebe njemu gorióffrati.
4. Njega proffiti, de bi on s' svojo gnado
v'nam ftanovitnu oštati hotel.
5. Véro, Vupanje, inu Lubésèn obuditi,
inu vse fturjene dobre napréivsetja po-
noviti.
6. Njemu vse nafhe nadlóge, inu potrebe
té dufhe, inu tiga shivota napréinefti.

*Pr. Kokú se imámo na dan svétiga obhayla sadèr-
shati?*

Od. Na dan svétiga obhayla imamo fuffebnu

1. Tiga postopanja se anati, doma zhafs s'
dopèrnafhanjam dobrih déll, s' branjam
duhóunih búku, inu s' ukupfpraulenimi
misli dopèrnefti.
2. Zérku obiskati, inu s' possébno andohtjo
moliti.

3. Tiga

3. Tiga posvêitniga hrupa, kar je nar vezh mogózhe se ogibati.

§. 4. Od Sakramenta té Pokóre.

Od tiga, kar je popréd od letiga Sakramenta potreba snati.

Pr. Kai je ta svéti Sakrament té Pokóre?

Od. Ta svéti Sakrament té Pokóre je en Sakrament, v' katérimu ta h' timu postavleni Mashnik na boshjim méistu timu greshniku té po kërstu sturjene gréhe odpusty, kadar se on taistih sgrévanu inu zhistu spové, tudi résnizhno vólo imá se pobólshti, inu pravo pokóro déllati.

Pr. Kateri je ta postavleni Mashnik?

Od. Ta postavleni Mashnik je taisti, katéri je od svoiga Shkófa k' spovédvanju postavljen.

Pr. Ali samórejo vsi gréhi, katéri so bily po kërstu sturjeni, skus Sakrament te pokóre odpusheni biti?

Od. Vsi gréhi, nai si bódo she takú teshki, samórejo skus Sakrament té pokóre odpusheni biti.

Pr. Je ta Sakrament té Pokóre vsim potreben?

Od. Ta Sakrament té Pokóre je vsim potreben, katéri so po kërstu smértnu greshili.

Pr. Kai sadobimo my skus Sakrament té Pokóre?

Od. Skus Sakrament té Pokóre sadobimo my
 1. Odpufhanje tih gréhou. 2. Odpufhanje
 téh vézhnih fhtrafing. 3. Gnado boshjo.
 4. Myr té véifty.

Pr. Kai se pravi pravo Pokóro dellati?

Od. Pravo pokóro déllati se pravi k' Bogú se
 fpét nasai podati, od katériga se je edèn
 fkus gréh prozh obèrnil, fvoje gréhe zhèr-
 titi, taiftih se réfsnizhnu sgrévati, fpové-
 dati, inu sa taifte sadofti fturiti.

Pr. Kai flifhi k' Sakramentu té Pokóre?

Od. K' Sakramentu té Pokóre flifhi pét
 fhukou.

Pr. Katéri fo leti pét fhuki?

Od. Leti pét fhuki fo: 1. Sprafhuvanje té
 véifty. 2. Grévinga. 3. Napréivsetje. 4.
 Spóvéd. 5. Ta naloshena Pokóra, ali sado-
 ftifturjenje.

a. Od fprafhuvanja té véifty.

Pr. Kai se pravi to véift isprafhuvati?

Od. To véift isprafhuvati, se pravi premifliti,
 kai se je edèn od fvoje sadne fpovédi, ali od
 taiftiga zhaffa, kadar je saz hél gréh fpos-
 nati, pregréshil.

Pr. Kai se imá sturiti pèr sprashuvanju té véisty?

Od. Pèr sprashuvanju té véisti se imá nar poprèi svéti Duh na pomózh poklizati, de bi nafs on refsvétlil, inu sposnati dal, kai, inu s'zhém imo my gréfhili, potler se móre pomisliti.

Sploh.

Ali je edèn s' misèljo, s' poshelenjam, s' bessédami, ali zélú v' djanju gréfhil. Sravèn tiga pak se móre tudi spómni na fórtó, inu shtivilu tih smèrtnih gréhou, tudi na té okulistave, katére ta gréh sa enu posnanje vézhi sturé, ali pak sprevernejo.

Possébnu.

1. Ali je edèn supèr déffet sapóudi boshje, ali pét zerkóunih sapóudi gréfhil.

2. Ali se eniga, ali vezh lástnih, ali tudi ptuih gréhou dólshán véi.

3. Ali je délla té milosti pruti svojmu blishnimu fkasati, ali kai drugiga dobriga, kar je bil dólshán sturiti, opustil.

4. Ali je dólshnósti svoiga stanú spolnil, ali ne.

Pr. Na kai se imá pèr sprashuvanju téh hudih misèl, inu shelá glédati?

Od. Pèr sprashuvanju téh hudih misèl se móre glédati, ali je edèn enu radovólnu dopadajenje

jenje imel, inu për sheláh, ali je edën për-
volil, aku se lih tó djanje ny po timu
sgodilu.

*Pr. Koki se samóre edën për sprashuvaniu të vëisty
spomniti na shtivilu tih smèrtnih grèhou?*

*Od. Për sprashuvanju të vëisty se samóre edën
na shtivilu tih smèrtnih grèhou spómniti,
kadar on pomisli, ali se je ta gréh vëaki dan,
vëaki tédën, ali méffiz sgódil, inu kólku-
krat na dan, na tédën, ali na méffiz.*

*Pr. Ali si móre edën për sprashuvanju të vëisty kai
veliku pèrsadéti?*

*Od. Për sprashuvanju të vëisty si móre edën
raunu tólku pèrsadéti, kólkër për drugih
muje vrédnih opravilih.*

*Pr. Katéri si mórejo për sprashuvanju të vëisty posëb-
no mujo pèrloshiti?*

*Od. Taisti si mórejo për sprashuvanju të vëisty
posëbno mujo pèrloshiti, katéri so se dósti-
krat sanikèrnu, ali flábu spovédali, inu ka-
téri svojo véist malukadai sprashujejo.*

*Pr. Kádai je sanikèrnost për sprashuvanju të vëisty
en smèrtni grèh?*

*Od. Sanikèrnost për sprashuvanju të vëisty je
en smèrtni gréh tazhafs, kadar se edën v'
nevarnost postavi en smèrtni gréh posabiti;
letó se sgody vézhidéil për ludéh, katéri
dostikrat smèrtnu grèshé, inu se malukadai
spovedó.*

b. Od Grévinge.

Pr.

Pr. Kai je grévinga?

Od. Grévinga je enu gnúffenje nad gréham zhes vse húdu, inu enu notreinu shalovanje zhes reshálenje boshje, s' enim pravim napréi-vsetjam Bogá ne vezh rèshaliti.

Pr. Kokú móre grévinga vjhaffana biti?

Od. Grévinga móre 1. Nótrenja. 2. Zhesnatura. 3. Zhes vse. 4. Gmain biti?

Pr. Kokú je grévinga nótrenja?

Od. Grévinga je nótrenja, kadar ona ny le famú v' vustih, ampak tudi v' fèrzu, tó je: kadar ta gréshnik neisrezhe famú s' bellédami s'voje shalovanje, ampak, kadar je on tudi v' fèrzu omezhen.

Pr. Kokú je grévinga zhesnatura?

Od. Grévinga je zhesnatura, kadar je ta gréshnik fkus gnado fvétiga Duhá, inu is zhesnatura nih urshohov k' grévingi omezhen.

Pr. Kadai je grévinga lé sgol natirlih?

Od. Grévinga je lé sgol natirlih ta zhafs, kadar se gréshnik lé is sgol natirlih urshahou gréhe sgréva, inu taistiga zhèrti, kokèr pèr eni glihi sa tó, kir je on zhafnu nasfrezhen ratál, inu v' fhpot, ali v' fhkódo prifhal.

Pr. Ali ta sgol natirlih grévinga samore pèr Bógu odpufhanje sadobiti?

Od. Ta sgol natirlih grévinga nesamóre pèr Bogú odpufhanje sadobiti.

Pr. Kadai je grévinga zhes vse?

Od.

Od. Grévinga je zhes vse ta zhafs, kadar gréfh-
nika vezh greva, de je Bogá rëshalil, kokèr
de bi bil vse na fvéitu sgubil.

Pr. *Kokú je grevinga gmain?*

Od. Grévinga je gmain, kadar se ona zhes vse
gréhe obeniga vun vsétiga, istégne.

Pr. *Kólku sôrt je ta zhesnatura grévinga?*

Od. Ta zhesnatura grévinga je dvojna, ta po-
pólnoma, inu ta nepopólnoma.

Pr. *Kai je ta popólnoma grévinga?*

Od. Ta popólnoma grévinga je enu shalovanje
inu gnusjenje nad gréham, kir se je Bóg ta
narvikfhi dobróta, katéra se zhes vse lubi,
reshalil, sravén tigá móre tudi enu térdnu
napreivsetje biti, Bogá ne vezh reshalti.

Pr. *Kokú se samóre ta popólnoma grévinga obuditi?*

Od. Ta popólnoma grévinga se samóre na letó
visho obuditi:

Moj Bóg, vfi moji dopèrneffeni gréhi mene is-
fèrza grévajo, sa tó, kir sim jest fkus taiste
tebe mojga vse lubésni vrédniga Bogá tó nar-
vikfhi, inu neskonzhno dobróta, katéro is-
fèrza lubim, rëshalil. Jest si térdnu napréi-
vsanem s' tvojo gnado moje shiuljenje poból-
fhati, inu raifhi vse, túdi zélú tó smèrt
tèrpéti, kokèr tebe mojga Bogá, tó nar vik-
fhi dobróta s' enim gréham vezh rësha-
liti. Dai meni tó gnado letó moje naprei-
vsetje spólniti; Jest tebe proffim sa tó fkus
tó neskonzhnu saflushenje tvoiga Syna

boshjiga, nashiga Gospuda, inu Isvelizharja Jésufa Kriftusa.

Pr. Kai je sturiti, kadar se hózhe ena popólnoma grévinga obuditi?

Od. Kadar se hózhe ena popólnoma grévinga obuditi, se móre 1. Bóg sa gnado proffiti. 2. Si móre edèn k' fèrzu vfèti, kdó je taišti, katèriga je rèshalil. 3. Se móre edèn v' obudenju té grévinge zezhkrat vaditi.

Pr. Kádai je ta zhlovèk dolshan eno popólnoma grévingo obuditi?

Od. Ta zhlovèk je dólshán eno popólnoma grévingo obuditi: 1. Kadar imá en svèt Sakrament prejèti, on se pak v' stanu eniga smèrtniga gréha snaide, inu níma pèrlóshnosti se spovèdati. 2. Vřakikrat, kadar se v' eni smèrtni nevarnosti snaide.

Pr. Kádai se imá she sizer ta popólnoma grévinga obuditi?

Od. Prau nuznu je tó popólnoma grévingo vřaki dan, slařti pak, prèden se spat gré, obuditi.

Pr. Kai stury ali dopèrnessè ta popólnoma grévinga?

Od. Ta popólnoma grévinga dopèrnessè tó odpufhanje tih gréhou pèr taiřtih, katèri nimajo pèrlóshnosti, vènder pak tèrdno vólo, kokèr hitru je mogózhe, se spovèdati.

Pr. Kai je ta nepopólnoma grévinga?

Od. Ta nepopólnoma grévinga je enu zhesnaturu salovanje, inu gnuffenje nad gréham, ali savolo tigá, kir je ta gréh řam na řebi ostu-

ostudèn, ali pak, kir on tó sgubo tih nebéfs, inu té vézhne shtrafinge tiga pèklá sa fabo vlézhe; sravèn tigá móre tudi enu pravu napreivsetje biti, Bogá ne vezh rèshaliti.

Pr. Kai móre ta gréshnik, katèri eno nepopólnoma grévingo obudy, she dalei sturiti?

Od. Ta gréshnik, katèri eno nepopólnoma grévingo obudy, móre skus saflushenje Jésufa Kristufa odpufhanja svojih gréhou vupati, inu Boga kokèr tiga sazhétnika vse pravize, inu svojga lastniga opravizhenja lubiti sazhéti.

Pr. Kokú se sná ta nepopólnoma grévinga obuditi?

Od. Ta nepopólnoma grévinga se sna na letó visho obuditi:

Moj Bóg! meni je shal is zéliga moiga ferzá, de sim jést tebe rèshalil. Jést savèrshem, inu sovrašhim is fèrza moje gréhe taku dobru sa vólo njih ostudnosti, kokèr savólo tigá, kir sim jést skus njè nebellá sgubil, inu pèkèl saflushil; inu raunu kólkain jést ta gréh sovrašhim, inu savèrshem, tólkain lubim jést odsedai tó pravizo, inu tebe o moj Bóg! katèri si ta svirik, inu ta sazhétnik vse pravize. Jést savupam od tvoje neskonzhne milosti skus saflushenje Jésufa Kristufa moiga Isvelizharja odpufhanje mojih gréhou, inu si tèrdnu napréi vsamem s' tvojo gnado sanapréi ne vezh gréshiti.

Pr. Kai se sadoby skus tó nepopólnoma grévingo?

Od. Skus tó nepopólnoma grevingo se v' spóvedí, inu s' spóvedjo tudi odpufhanje tih gréhou sadoby.

Pr. *Kai sa eno grevingo se imá ta greshnik pomujati obuditi?*

Od. Aku je lih ta nepopólnoma grevinga k' svétimu Sakramentu té pokóre sadoſti, se imá vènder ta gréshnik pomujati tó popólnoma grévingo obuditi.

c. Od tèrdniga napéivsetja.

Pr. *Kai je enu tèrdnu napréivsetje?*

Od. Enu tèrdnu napréivsetje, je ena sèrzhna vóla ſvoje ſhiulenje pobólfhati, inu ne vezh gréſhiti.

Pr. *H' zhém móre pèrpraulen biti taiſli, kateri imá eno sèrzhno vólo ſe pobólfhati?*

Od. Katéri eno sèrzhno vólo imá ſe pobólfhati, móre biti pèrpraulen:

1. Vfih gréhou, kokèr tudi té blishne pèrloſhnoſti, inu nevarnoſti k' gréhu ſe ogniti.

2. Vſim nagnenju k' gréhu supèrſtati, inu vſe k' obdèrshanju té gnade potrebne frède, ali mitèlne gori vséti.

3. Tó ptuje blagú nasai dati; tó pohujſhanje, katéru je bilú ſkus gréh ſturjenu, inu tó ſhkódo, katéra ſe je timu blishnímu na njegovimu poſhtenju, na blágu, ali na eno drugo viſho ſgodila, ſpèt dobro ſturiti.

4. Vſim

4. Vsim sovrašnikam inu réshalnikam is fërza odpustiti.

5. Vse dólshnósti svoiga stanu na tanku spólniti.

Pr. Skus kai sa ene mitèlne samóre ta gréshnik priti k' enimu tèrdnimu napreivsetju se pobólshati?

Od. Ta gréshnik samóre priti k' enimu tèrdnimu napreivsetju se pobólshati, kadar on:

1. Bogá k' timu sa gnado próffi.

2. Kadar fi vezhkrat tó vrédnost, inu ta prid, ali nùz gnade boshje, katéra je zhes vso zhassno dobróto, pred ozhy postavi; inu fi naspruti tó fhkódo túdi tiga nar majnshiga gréha prau k' fèrzu vsame, katéra fhkóda je sa dufho vézhi, kokér vse zhassnu húdu.

d. Od spóvèdi.

Pr. Kai je ta spóvèd?

Od. Spóvèd je enu sgrévanu spósnanje, skus katéru se ta gréshnik pred enim k' saflishanju té spóvèdi prau postavlenim Mashtnikam svojih sturjenih gréhou obtóshi, de bi od taistiga odvèso prejél.

Pr. Kokú móre spóvèd vshafana biti?

Od. Spóvèd móre 1. ponishna, 2. popólnoma biti.

Pr. Kokú je spóvèd ponishna?

Od. Spóvèd je ponishna, kadar ta gréshnik s' pravo grévingo, inu s' veliko svojo framoto

fam sebe pred spóvèdnikam obtoshi; vse nepotrèbnu isgovarjane na stran pusty, inu se njega sodbi podvèrshe, kokèr se en krivi ti sodbi svoiga sódnika podvrézhi móre.

Pr. Kokú je ta spóvèd popólnoma?

Od. Ta spóvèd je popólnoma, kadar se ta gréshnik, vsih svojih she nikoli spóvèdanih gréhou pred spóvèdnikam na tanku, odkritosèrzhnu, inu brès hinaufhine spóvé, takú, kokèr se on po enimu skèrbnimu sprashuvanju té véisty dólshán snaide.

Pr. Kokú je ta spóvèd na tanku, odkritosèrzhna inu bres hinaufhine?

Od. Ta spóvèd je na tanku; odkritosèrzhna inu bres hinaufhine ta zhas, kadar

1. Ta gréshnik takú dobru tó shtivilu vsih smèrtnih gréhou brès eniga samólzhati, kokèr túdi té okulistave, katére, ali ta gréh sa posnanje vézi sturé, ali zelú njega sórtó sprevernejo prau pové; vèndér ne smé on té pèrshóne, s' katerim je gréshil nigdar iménuvati, inu se varuvati kai povédati, kar bi timu poshtenju tiga blishniga shkodlivu bilú.

2. Kadar se on tih gréhou, sa katére gvishnu véi, kokér gvishnih, taistih pak, nad katirim zvibla, pód ziblam spóvé.

Pr. Ali velá spóvèd, kadar ta gréshnik is stráha, ali sramoshlivosti na spóvèdi en smèrtni gréh samólzhy?

Od.

Od. Kadar ta gréšnik en smèrtni gréh is straha, ali framoshlivoſti na ſpóvèdi samólzhy, nevelá ſamu njegova ſpóvèd zélú nìzh, ampak en tak gréšnik ſtury ſhe en nou smèrtni gréh, ſkús katériga on timu Sakramentu té pokóre eno velíko nezhaſt ſtury.

Pr. *Kai móre en tak gréšnik ſturti, katéri je na ſpóvèdi en smèrtni gréh na vſo laſh, ali pak is ſhtraſlive ſanikèrnoſti, samólzhal?*

Od. Ta gréšnik, katéri je na ſpóvèdi en smèrtni gréh na vſo laſh, ali pak is ſhtraſlive ſanikèrnoſti samólzhal, ny ſamú dólshan tiga samólzhaniga gréha ſe ſpóvèdati, ampak tudi ſe obtoſhiti.

1. Pèr kólku ſpóvèdih, je on letá gréh samólzhal.

2. Móre on vſe ſpóvèdi, katére je on po samólzhanimu gréhu opravil, inu v'katèrih ſe je on smèrtnih gréhou obtoſhil, popólnoma ponoviti.

3. Se móre ſpóvèdati, aku je on, inu kólkukrat je on v' takim ſtanu ta preſvéti Sakrament Réšhniga teléſſa prejel, inu ali ſe je letó tudi ob velikanozhnimu zhaſu ſgodilu.

4. Móre on povèdati, ali je túdi druge ſvète Sakramente v' letimu ſtanu prejel.

Pr. *Kai imá ta gréšnik ſturti, katéri je en smèrtni gréh, ali is neumnosti, ali pak is poſablivosti samólzhal?*

Od. Ta gréshnik, katéri je en smertni gréh, ali is neumnosti, ali pak is posablivoſti samólzhal, móre ta samólzhani gréh pèr ti pèrvi ſpóvèdi, povédati, zhe ſe letó ſdaizi po ſpóvèdi, inu mórebiti ſhe pred ſvétim obhaylam nemóre vezh ſturiti.

Pr. *Ali imamo urshoh pèr ſpovèdi ſe ſramuvati, ali bati?*

Od. My nimamo urshoha pèr ſpóvèdi ſe ſramuvati, ali bati;

1. Kir naſs ny bilú ſram pred Bógam, katéri vſe vidi, gréſhiti, inu kir ſe niſino bali od njega na vékomai fèrdamani biti.

2. Kir je bólfhi ſvoje gréhe na ſkrivnim timu ſpóvèdniku ſposnati, hokèr v' gréhih nepokóinu ſhivéti, neſrézhnu vmréti, inu na sódni dan ſatéga vólo pred zélim ſvéitam ſaſramuvan biti.

3. Kir ſe ſpóvèdnik ſam ſvojih láſtnih ſlabóſti dólshán véi, inu ſategavólo urshoh imá s' greſhnikam vſmilenje iméti.

4. Kir je ſpóvèdnik pod ſmèrtnim gréham, inu pod nar oiſtréiſhim zhaffnim, inu vézhnim ſlitraſingam k' mólzhanju ſavésan.

Pr. *Kokú ſe imá ta gréshnik na ſpóvèdi ſaſlopiti dati?*

Od. Ta gréshnik ſe imá:

1. Na spóvèdi vselei reslózhnu , inu kar je mogózhe s' poshtenimi bessédami sastopit dati.

2. Imá on takú govoriti , de bó on lé samú od spóvèdnika , ne pak tudi od tih okulištojézhnih flishan.

Pr. Ali smo dólshny túdi tih malih ali odpustlivih gréhou se spóvèdati ?

Od. Tih malih , ali odpustlivih gréhou se nisimo dólshni spóvèdati , vènder je letó fylnu nu-znu , inu sa svétuvati.

Pr. Ali se imá vezhkrat k' spóvèdi jiti ?

Od. K' spóvèdi se imá vezhkrat jiti sa tó :

1. Kir se vezhkrat gréshy , inu kir je nevarnu tó spravo s' Bógam odlashati.

2. Kir ta pogóstna spóvèd pred navarnostjo inu pèrlóshnostjo tiga gréha obvaruje , inu tó dusho v' gnadi potèrdi.

3. Kir ta pogóstna spóvèd k' zhistosti , inu zartanju té véisty fylnu veliku pèrpo-móre.

Pr. Per kai sa eni starosti so otrozi dólshny k' spóvèdi jiti ?

Od. Otrozi so dólshni k' spóvèdi jiti , kadar shé k' pameti pridejo , inu so v' stanu tó dòbru od hudiga resložhiti.

Pr. Kai se stury poprèi prédèn se edèn sazhne svojih gréhou spóvèduvati ?

Od. Prédèn se edèn sazhne svojih gréhou spó-
vèduvati, poklékne doli, štúry svéti krish,
inu rezhe k' spovèdniku : *Jest prossim njih*
zhastyvredni sa svéti shégèn, de se bóm mojih gré-
hou prau inu zhistu spovèdati mógel.

Pr. *Kai je sturiti po timu, kadar se je ta shégèn od*
spovèdnika prejel?

Od. Po timú kadar se je ta shégèn od spovèd-
nika prejel, se moli, kadar zhafs, inu pèr-
lóshnost pèrpusty, ta ozhitna spóvèd ali *Con-*
fiteor. Inu imá letá glafs : Jest vbógi grésh-
ni zhlovèk se spovém Bogú vfigamogózhni-
mu, Mariji njegovi visloku zhastiti Materi,
všim lubim Svetnikam, inu njim boshji Na-
méstnik, de sim jest od moje sadne spóvèdi,
katéro sim (*tukey se imenuje dan té sadne spovè-*
di) doli polóshil, dostikrat, inu veliku gre-
shil, s' mislèljo, s' bessédo, inu s' djanjam,
slasti pak se jest dólshan dam, de sim &c.!

Tukei se sazhne na to od sgorai vkasano
visho, kokèr se edèn pred Bógam dól-
shan véi, svojih gréhou spóvèdati.

Pr. *Kokú se sklène ta spóvèd?*

Od. Ta spóvèd se sklène s' letém bessédami :
Lety, inu vsi moji védeózhi, inu nevédeó-
zhi gréhi, katére sim ali sam dopèrnešli, me-
ne is fèrza grévajo sató, kir sim Bogá tó nar-
vèzhi inu vse lubésni vredno dobróto fkus
njè rèshalil. Jest si tudi tèrdnu napréivsa-
mem

mem ne vezh gréshiti, inu vsih pérloshnost k' gréhu se varuvati. Jest próssim nyh zhafty vrédni sa odvésó mojih gréhou, inu sa eno svelizhanfko pokóro.

e. Od sadoftisturjenja, ali té naloshene pokóre.

Pr. Kai se sastopi skus tó sadoftisturjenje, ali nalosheno pokoro, katera je potrebná k' Sakramentu té pokóre?

Od. Skus tó sadofti sturjenje, ali nalosheno pokoro, katera je potrebná k' Sakramentu té pokóre, se sastópi taiste délla, katere ta spóvédnik timu gréshniku savólo tih spóvédaníh gréhou sa pokóro naloshy.

Pr. Sakai bódo spokorne délla sa te spovédane gréhe naloshene?

Od. Sa té spovédane gréhe bódo spokorne délla naloshene sató:

1. De se Bogú sa tó nezhaft, katera je bilá njemu skus ígréh sturjena, enukólku sadofti stury.

2. De ta gréshnik skus spókorne délla ta gréh sam na sebi mas huje.

3. De bóde té saflushene zhasne shtrafinge timu gréshniku odpushene.

4. De ta gréshnik sa napréi ból varn postane, inu takú lohká supet negréshy.

Pr. Ali samóre ta zhlovék timu rèshalenimu Bogú sadofti sturiti?

Od.

Od. Ta zhlovék nemóre fizer is làstne mozhy timu reshale nimu Bogú sadoſti ſturiti, dokler tó sadoſtiſturjenje tiga zhlovéka nemóre timu reshale nju té neſkonzhne ſvètlóſti Boſhje nigdar enaku biti; vènder sadobé té po ſpóvèdi od ſpóvèdnika naloshene ſpokorne délla, inu túdi taiſte, katére ta sgrévani gréſhnik ſam radovólnu dopèrneſſe, od tiga neſkonzhniga ſaſluſhenja Jéſufa Kriſtufa ſvojo vrédnoſt.

Pr. Sakai ſo gréſhniki ſhe dólshny Bogú sadoſti ſturiti, po timu, kar je ſhe Kriſtus ſa gréhe sadoſti ſturil?

Od. Gréſhniki ſo tudi ſhe po timu, kir je ſhe Kriſtus ſa gréhe sadoſti ſturil, dólshni Bogú sadoſti ſturiti;

1. Kir taiſti, katéri hózhjo Kriſtuſoviga sadoſtiſturjenja deléshni ratati, túdi tó ſvoje pèrloſhiti, inu ſamy tólku ſturiti mórejo, kar jim je mogózhe, de bi ſa tó Bogú ſturjeno nezhaſt, ſpèt sadoſti ſturili.

2. Kir Bóg gréſhnik, katérim on dólgi tih gréhou, inu té vezhne ſhtrafinge odpuſty, tudi doſtikrat ſhe zhaſſnu ſhtrafa.

Pr. Je tó sadoſtiſturjenje en potrební ſhtúk tiga Sakramenta te pokóre?

Od. Tó sadoſtiſturjenje je enu takú potrební ſhtúk tiga Sakramenta té pokóre, de bi ſ'vunej ene nemogózhnosti taiſtu opraviti, ta Sakrament té pokóre nebil popólnoma.

Pr.

Pr. Kai sa ene délla bódo v' Sakramenti té pokóre naloshene?

Od. Molitu, post, almoshno dajati, tudi druge spokorne délla, katére so ti vélikósti, inu vshafanju tih gréhou pèrmérjene, bódo timu gréshniku sa pokóro naloshene.

Pr. Kokú se imá ta naloshena pokóra opraviti?

Od. Ta naloshena pokóra se imá opraviti:

1. S' ponishnim fèrzam.

2. Svèstú, taku, kokèr je bila naloshena.

3. Bres odlafhanja, kokèr hitru je mogózhe.

Fr. Ali se sná, inu se móre Bogú tudi she skus druge, kokèr skus té naloshene spokorne délla sadosi sturiti?

Od. Sna se, inu se móre Bogú tudi she skus druge dobre délla sadosi sturiti sa to:

1. Kir ta spóvédnik savólo nafhe flabósti, inu is drugih pravizhnih urshohou neloshy vselei eno tim gréham prau pèrmérjeno shtrafingo, de tédai timu gréshniku she mārskai ostane sa spokoriti.

2. Kir my po Kristufovi sapóudi vrédni sad té pokóre pèrnefti imamo.

Pr. Katère so té délla, skus katère se samóre tudi svunai té naloshene pokóre sadosi sturiti?

Od. Té délla, skus katère se samóre Bogú sa gréhe tudi svunai té naloshene pokóre sadosi sturiti, so fuflebnu.

1. Molitu, post, almoshno dajati.
2. Druge dobre délla, katére fe is letiga zil inu konza radovólnu dopèrnelló.
3. Té zhes nafs prideózhe nadlóge inu supèrnosti, katére my potèrpeshlivu, inu v' dúhu té pokóre prenellémo.

Pr. Ali se she en drugi mitèl snaide sa té zhassne fhtrafinge sadofti fturiti?

Od. Ti odpustiki so tudi en mitèl sa té zhassne fhtrafinge sadofti fturiti.

Pèrstavik od Odpustikou.

Pr. Kai so odpustiki?

Od. Odpustiki so enu odpufhanje téh zhassnih fhtrafing, katére bi my po odpufhenimu dólgu tih gréhou, v' letimu fhiulenju, ali pak po smèrti tèrpèti iméli.

Pr. Kai mórejo katólfhki kristiani od odpustikou véruvati?

Od. Katólfhki kristiani mórejo od odpustikou véruvati :

1. De ta prava zérku je od Jésusa Kristusa oblast prejéla, odpustike vun dèlyti.
2. De nam je prau nuznu té od zérkve vun dèlene odpustike sadobiti.

Pr. Kdó imá v' ti pravi zérkvi oblast odpustike vun dèlyti?

Od. Ta Rimfki Papefh sam imá oblast v' zéli zérkvi odpustike vun dèlyti, ti Shkófi pak ima-

imajo oblast v' njih Shkofijah, vènder po gvišhnih od zérkve šturjenih postavah taište vun dèlyti.

Pr. Ali je vezh šort odpustikou?

Od. Eni so popólnoma odpustiki; eni so pak túdi, katéri niso popólnoma.

Pr. Kai je en popólnoma odpustik?

Od. En popólnoma odpustik je enu odpushtenje vseh zhašnih šhtrafing, katére je ta gréshnik saflushil.

Pr. Kai so ti odpustiki, katéri niso popólnoma?

Od. Ti odpustiki, katéri niso popólnoma so taišti, škus katére nebódo vse zhašne šhtrafinge, ampak lé en déil od taištih odpushten. Takúšhni so: odpustiki od šhtiridesset dny, od eniga ali vezh léit.

Pr. Na kóm so vgruntani odpustiki?

Od. Odpustiki so vgruntani na šhazu té zérkve katéri v' timu nekonzhnimu saflushenju Jé-susa Kristusa, v' saflushenju té presvéte Divize Marie, inu tih drugih Svétnikou štoy; letó nam pèrlasty ta zérku pèr dodelenju tih odpustikou.

Pr. Ali nafs ta zérku škus odpustlike neodvéshe od dolshnosti sa gréhe sadošti šturiti?

Od. Ta zérku nafs neodvéshe zélú do konza od dólshností sa gréhe sadošti šturiti, ona lé hózhe:

1. Duhá té pokóre v' nam obudyti, inu ta aifer polónati, s' katèrim my spòkórne délla opraulamo.

2. Nafhi flabósti, inu nepremóshnosti na pomózh priti, katére nam v' zhassu nepèrpusté Bogú takú sadošti sturiti, kokèr bi my mógli.

Pr. Kai je she potreba k' sadoblenju tih odpustikov?

Od. K' sadoblenju tih odpustikou je potreba:

1. De je edèn v' stanu té gnade.

2. De se té napréipostavlene savése spólnio.

Pr. Ali samórejo odpustiki túdi dusham v' vyzah kai pomagati?

Od. Odpustiki samórejo túdi dusham v' vyzah na vilho ene profhnje pèr Bógu pomagati, kadar so tudi k' letimu zilu inu konzu dodèleni; tedai pak mórejo ti shivi té od zèrkve k' sadoblenju tih odpustikou napréipostavlene dobre délla sa té mèrtve Bogú gori offrati.

Pr. Kai so ti odpustiki eniga svetiga léita, ali Jubileuma?

Od. Ti odpustiki eniga svétiga léita, ali Jubileuma so eni popolnoma odpustiki, katére ta Rimski Papešh v' gvishnih pèrlóshnostih inu zhassih s' pollébnim frajostmi, inu savésami dèly.

§. 5. Od Sakramenta tiga pòsledniga Olja.

Pr. Kai je S. poslednu Olje?

Od.

Od. S. póllednu olje je en Sakrament, v' katerimú ta bólnik s' poshalbanjam S. Olja, inu fkus tó napreipiffano molitu tiga Mafhnika gnado boshjo k' osdraulenju té dufhe, inu vezhkrat tiga shivota sadoby.

Pr. Sakai bó letá Sakrament tó póllednu ólje imenuvan?

Od. Letá Sakrament bó tó póllednu ólje sató imenuvan, kir se imá med vřim řvétim shalbanjam, katére je naš Isvelizhar řvoji zérkvi sapovédal na sadne podáti.

Pr. Komú se imá tó póllednu ólje podèliti?

Od. Tó póllednu ólje se imá tim bólnikam, katéri řo nevarnu bolni podèliti.

Pr. Kádai se imá tim bólnikam tó póllednu ólje podèliti?

Od. Tó póllednu ólje se imá tim bólnikam, zhe je lé mogózhe, tazhafs podèliti, kadar řó řhe popólnoma fami pèr febi.

Pr. Kai dopèrnesse, ali řtury tó póllednu ólje?

Od. Tó póllednu ólje dopèrnesse ali řtury:

1. Pogméranje té posvèzheózhe gnade.
2. Odpufhanje tih malih, ali tudi taiřtih řmèrtnih gréhou, katèrih se ta bólnik is ene negréřhne posablivořti ali nepremóřnosty ny řpovédal.
3. Odrèřhenje od tih hudih nařtópikou tih gréhou, inu od nyh ořřtanikou.

4. Mózh ti fyli , inu fkushnjavam tiga huzizha supèrštati.

5. Pomózh zhes prevelike britkósti savólo té blishne smèrti , inu napreistojézhe fodbe.

6. Tudi vezhkrat sdravje tiga shivota , kadar je k'isvelizhanju té dufhe.

Pr. Kokú se more ta bólnik k' poslednimu ólju pèrpraviti ?

Od. Ta bólnik se móre k' pòslednimu ólju pèrpraviti s' eno shivo véro , inu s' tèrdnim savupanjem na Bogá , s' enim zèllim isrozhenjam v' boshjo vólo ; pred vřim pak se móre on fkus svéto spóvèd v' štan te gnade postaviti , ali zhe se nemóre spóvèdati , pravo grèvin-go zhes svoje gréhe obuditi.

Pr. Kolkukrat smé ta bólnik tó pòslednu ólje prejéti ?

Od. Ta bólnik smé tó pòslednu ólje tólkukrat prejéti , kolkèrkrat se on v'eni novi nevarnosti té smèrti snaide.

Pr. Kdó sme tó pòslednu ólje vùn dèlyti ?

Od. Tó pòslednu ólje nesmé obedèn vùn dèlyti , kokèr ti Masniki té zèrkve ; slasti pak je letó tó opravilu tih Faimashtrou.

Pr. Je tó pòslednu ólje potrebnu k' isvelizhanju ?

Od. Tó pòslednu ólje ny zèlú potrebnu k' isvelizhanju , vèndèr nima ta bólnik samuditi taištu prejéti , inu letó savolo téh velikih gnad , katere on fkus taištu preime.

§. 6. Od Sakramenta tiga mashnikoviga shégnuvanja.

Pr. Kai je ta Sakrament tiga shégnuvanja sploh?

Od. Ta Sakrament tiga shégnuvanja sploh, je en Sakrament, fkus katériga bó taistim, katéri se k' flushbi té zérkve podadó ena duhóuna oblast, inu poslébna gnada dodélena gvisfhne zerkóune opravila k' zhafty bosliji, inu k' isvelizhanju téh dush prau, inu svétu opraviti.

Pr. Kai je ta Sakrament tiga mashnikoviga shégnuvanja possebei?

Od. Ta Sakrament tiga mashnikoviga shégnuvanja possebei je en Sakrament, fkus katériga bó tim, katéri bódo k' mashnikam shégnani, tó oblast takú dobru do tiga praviga shivota Jésusa Kristusa, kokér do tiga duhóuniga shivota, katéri so ti véрни, dodélena.

Pr. V' zhém stoy letá oblast tiga mashnikoviga shégnuvanja?

Od. Ta oblast tiga mashnikoviga shégnuvanja stoy v' timu, de

1. Ti mashniki krúh inu vinu v' pravu telú inu kry nashiga Gospuda Jésusa Kristusa spreverniti, inu taistu timu nebéshkimu Ozhétu gorióffrati samórejo.

2. De ony tim véрnim gréhe odpustiti, ali sadérshati samórejo.

Pr. Kdo samore mashnike shegnuvati?

Od. Lé fami Shkóffi samórejo mashnike shégnuvati.

Pr. Kókú mórejo taisti vshaffani biti, katéri mashnikovu shégnuvanje preimejo?

Od. Taisti, katéri mashnikovu shégnuvanje preimejo, morejo sullébnu tó potrebno vuzhenust iméti, inu savolo njih zhédnoftipólniga shiuljenja v'enimu dobrimu iménu biti.

Pr. Kai dopèrnesse ali stury tó mashnikovu shégnuvanje?

Od. Tó mashnikovu shégnuvanje dopèrnesse ali stury:

- 1. Sravén pogméranja tè posvèzheózhe gnade túdi tó pollébnu gnado fkus katéro ti shégnani mashniki premóshni, inu pèrprau ni ratajo njih zerkóuno flushbo prau opravit, inu té Sakramente spodóbnu vùndèliti.*
- 2. Onu vtissne enu neisbrishlivu snaminje ti dufhi tih shégnanah, fkus katèru bódo oni od tih drugih vérnih rèlozheni, inu k' flushbi boshji na eno làftno visho pèrpiffani, satégavolo se tó mashnikovu shégnuvanje nemóre vezh, koker enkrat prejéti.*

Pr. Je ta Sakrament tiga mashnikoviga shégnuvanja potreben?

Od. Ta Sakrament tiga mashnikoviga shégnuvanja ny potreben edynim pèrfhonam, sa zélo zérku pak je potreben.

§. 7. Od Sakramenta tiga Sakona.

Pr. Kai je ta Sakrament tiga Sakona?

Od. Ta Sakrament tiga Sakona je ena nerèsvèsliva savesa, fkus katéro se dvé lédig kèrfhanfke pèrfhone mósh inu shena po fhegi
té

té zérkve sarozhita, h'katérimu njim Bóg fkus letá Sakrament gnado dá, de ona dva v'fvojim sakonskim stanu notér do smèrti bogabojézha ostaneta, inu svoje otroke po kèrfhanfku gori reditá.

Pr. Kokú iménuje svét Paul Apostel letá Sakrament?

Od. Svét Paul Apostel iménuje letá Sakrament en velik Sakrament v' Kristufu, inu v' ti zérkvi, sató, kir ta Saktament tó duhóuno savéso Kristusovo s' svojo zérkujo poméni.

Pr. H' kai sa enimu zilu inu konzu je ta Sakon nó-tér postavlén?

Od. Sakon je nó-tér postaulen :

1. K' gméranju zhlovéfhkiga róda.
2. K' gmain inu nasprutni pomózhi tih sarozhenih.
3. K' mitèlni supèr tó nespodobnu poshelenje tiga messá.

Pr. Je Sakon potrebnén?

Od. Sakon je sploh k' gméranju zhlovéfhkiga róda potrebnén, ne pak sa vřakiga zhlovéka possébei, dokler ta lédig stan je sa possébne pèrfhóne ból popólnoma.

Pr. Kai dopèrnesse ali stury ta Sakrament tiga Sakóna?

Od. Ta Sakrament tiga Sakóna dopèrnesse ali stury sravén pogméranja té posvèzheózhe gnade letó possébno:

1. De sakónfki ludjé brumnu vkupei nóter do smèrti shivé.

2. De oni fvoje otrozhizhe v' strahu boshjimu gori redé.

Pr. Kai hózhe ta zérku od pèrshón, katére v' sakon stópio, iméti?

Od. Ta zérku hózhe od pèrshón, katére v' sakon stópio, iméti:

1. De med njimi ny obeniga sadèrshika.

2. De oni is takiga zil' inu konza, katéri je timu goripostaulanju pèrmérjen, v' letá stan stópio.

3. De se oni túdi v' strahu boshjimu s' eno zhisto veistjó v' letá stan podadó, inu satégavolo poprèi k' spóvèdi, inu k' svétimu obhaylu gredó.

Pr. Kai mórejo taisti sturiti, katéri v' sakon stópio?

Od. Taisti, katéri v' sakon stópio, se mórejo po trojnemu oklizu sakónfko svèstobo v' prizho dvéh prizh, inu njih lastniga faimafhtra oblubiti, inu se porozhiti pustiti.

Pr. Katère so té dolshnosti tih sakónskih pruti enimu drugimu?

Od. Té dolshnostíi tih sakónskih pruti enimu drugimu so:

1. De oni myrnu, inu po kèrshansku vkupei shivé.

2. De mofh fvojo shenó, kokèr fvoi lastni shivot lubi, shivy, inu varuje, ta shena
pak

pak v' pravizhnih rèzhéh' timu moshu se pokórna fkashe.

3. De obédèn tiga drugiga v' teshavah nesa-pufty, ampak obà svešta nóter do smèrti vkupei oftaneta.

Pr. Katére so té dólshnósti tih sakonjskih pruti njih otrokam?

Od. Té dólshnósti tih sakónfskih pruti njih otrokam so: de ony taiste po kèrfhanfsku goriredé, inu sa njih vézhnu, inu zhalnu shiuljenje skèrbé.

TA PETA POSTAVA.

Od Kèrfhanfske Pravize.

Pr. Kai je ta kèrshanfska praviza?

Od. Ta kèrfhanfska praviza je, de se tiga hudiga varujemo, inu dobru stúrimo.

Pèrvi déil té kèrfhanfske Pravize:
Varui se hudiga.

Pr. Katéri je ta pèrvi déil té kèrshanfske pravize?

Od. Ta pèrvi déil té kèrfhanfske pravize je:
Varui se hudiga.

Pr. Kai je to húdu?

Od. Tó pravu, inu edyni húdu je ta gréh.

Pr. *Kai je ta gréh sploh?*

Od. Ta gréh sploh je enu radovólnu prelomenje boshje sapóudi?

Pr. *Kolku sórt je ta gréh?*

Od. Ta gréh je dvóini. 1. Ta poérbani gréh, inu 2. Ta lástni, ali peshónski gréh?

§. 1. Od tiga poérbaniga gréha.

Pr. *Kai je ta poérbani gréh?*

Od. Ta poérbani gréh je taisti gréh, katériga je Adam v'Paradishu, inu my v'Adamu sturili, inu katériga smó my od njega poérbali.

Pr. *Od kod imá ta poérbani gréh svoje imé?*

Od. Ta poérbani gréh imá svoje imé od tód, kir ta zhlovék, katéri od Adama pridé, letá gréh poérba, inu njéga shtrafinge, inu hude nastópike tèrpéti móre.

Pr. *Katere so té shtrafinge inu hudi nastópiki tiga poérbaniga gréha?*

Od. Té shtrafinge inu hudi nastópiki tiga poérbaniga gréha so: sguba té posvèzheózhe gnade, smèrt, nagnenje k'húdimu, supèrnost pruti dóbrimu, veliku réu, inu nadlóg.

Pr. *Je ta presvéta Diviza Maria tudi Adamou greh poérbala?*

Od.

Od. Ta zérku ny fizer zhes letó kókér en Ar-
tikél té vére nìzh résfodila, ona vènder sa
dobru vsame ta vuk, kókér eno brunno ma-
ningo, de je bila Maria Mati Boshja bres
poérbaniga gréha spozhéta; Ja ona zélú pre-
pové ta nasprúti postavleni vuk dèrshati, ona
obhaja na eno fullébnò prasnizhno visho ta
Prasnik njéniga Spozhetja, inu je sa ta dan
velike odpuštike dodeílila.

§. 2. Od tiga làstniga, ali pèrshónskiga
gréha, inu njegóvih sórt.

Pr. Kai je ta làstni gréh?

Od. Ta làstni gréh je enu prelomlenje boshje
postave, katéru ta gréshnik sam radovólno
dopèrnesse.

Pr. Kokú se she imènuje ta làstni gréh?

Od. Ta làstni gréh se imenuje tudi ta pèrshon-
fki gréh k' rèslozhiku tiga poérbaniga gréha,
katériga Adamovi nuki nìsso samy sturili.

Pr. Kokú bó ta làstni, ali pèrshónski gréh sturjen?

Od. Ta làstni, ali pèrshonski gréh bó sturjen s'
mifèljo, s' belfédo, inu s' djanjam, ali s' op-
pufhenjam tigaištiga, kar sino dólshny sturiti.

Pr. Kai je sa en rèsložhik med làstnim gréhi?

Od. Ta rèsložhik med làstnim gréhi je letá:
nekateri so naglauni, ali finèrtni gréhi, ne-
kateri ipak maihini; ali odpuštlivi gréhi.

Pr. Ali se imá she en rèsložhik tih gréhou mérkati?

Od. Se imá túdi en rèsložhik med lástnimi, inu ptujimi gréhi mérkati.

Pr. Kai so ti lástni gréhi?

Od. Ti gréhi, katére edèn sam stury, so lástni gréhi.

Pr. Kai so ptuji gréhi?

Od. Ptuji gréhi so taisti, katére fizer samy na sturimo, katerih pak my krivy ratamo zhe my druge k' taistim napélemo, ali zhe jih nasai nedèrshimo, kadar smo dólshny ali v' stanú letó sturiti.

Pr. Kai je smèrtni gréh?

Od. Smèrtni gréh je enu teshku ali veliku prelomljenje boshje postave.

Pr. Kai škodiye smèrtni gréh?

Od. Skusi smèrtni gréh bó ta dufha ob tó dúhóunu shiuljenje, tó je: ob tó posvèzheózhognado boshjo obrópana, ta zhlovèk postane en sovrashnik boshji, inu kriú té vézhne smèrti.

Pr. Kai sa eni se imenujejo ti mali ali odpustlivi gréhi?

Od. Ti mali, ali odpustlivi gréhi se imenujejo té male prelomljenja boshje postave.

Fr. Ali nam sa tó, kir so ti mali ali odpustlivi gréhi lé maihine prelomljenja, nyma mar biti taistih se ogniti.

Od.

Od. Aku so lih ti mali, ali odpustlivi gréhi lé maihine prelomlenja, se môremo my vènder pomujati, kar nam je mogózhe taistih se ogniti.

1. Kir so ti mali, ali odpustlivi gréhi, de bi fhe taku maihini bily, vènder vfelei enu rëshalenje boshje.

2. Kir bi mógli pèrprauleni biti raifhi vse pretèrpéti, kokèr Bogá túdi s'tim nar majnfhim gréham rëshaliti.

3. Kir ti mali gréhi, aku lih oni tiga gréshnika ob posvèzheózhó gnado ne obrópajo, vènder tó dodèlenje drugih pomagajózhih gnad nasaidèrshé, inu taku tiga gréshnika s' zhaflam fhe k' vézhim gréham napélajo.

Pr. Katére so té mnoge sòrte tih làstnih gréhou?

Od. Té mnoge sòrte tih làstnih gréhou so:

1. Ti fédèm poglavitni gréhi.

2. Ti fhést gréhi supèr svétiga Duhá.

3. Ti fhtiri v'nébu vpijézhi gréhi.

4. Ti devét ptuji gréhi.

a. Od tih fédèm poglavitnih gréhou.

Pr. Katéri so ti fédèm poglavitni gréhi?

Od. Ti fédèm poglavitni gréhi so leti:

1. Napùh, ali offèrt.

2. Lakomnost.

3. Lotèrnia, ali nezhistost.

4. Nyd, ali nevoshlivost.

5. Shèrt-

5. Shèrtje, ali senagóltnost.

6. Sèrd ali jésa.

7. Lenoba.

Pr. Sakai se imenujejo leti gréhi poglavitni gréhi?

Od. Leti gréhi se iménujejo poglavitni gréhi sató, kir en fléhèrni od taistih je takú rehózh ena glava, ali svirk veliku drugih gréhou, kateri od njega pridejo.

Pr. Kai je napùh ali offèrt?

Od. Napùh, ali offèrt je enu preveliku famofvoinu fhtimanje, inu enu nesmasnu poshelenje té visokósti.

Pr. Kai pride is napuha ali offèrti?

Od. Is Napuha, ali offèrti pride nesmasna famofvojna lubésèn, zhaftilakomnost, bohanje ali lastna hvala, sanizhuvanje Bogá, té vére, té zèrkve, inu tiga blishniga, ardria, prepiranje, inu kréig, tèrdovratnost nepokórfhina, hinaufhtvu, krivovirftvu.

Pr. Kai je lakomnost?

Od. Lakomnost je enu nesmasnu poshelenje dnarjou, inu blagá.

Pr. Kai pride is lakomnosti?

Od. Is lakomnosti pride nepokoi, prekanenje, inu golúfia, kriviza, isdajanje, krive pèrfège, nevfmilenje, otèrpnenje tiga fèrzá.

Pr. Kai je lotèrnia, ali nezhistost?

Od. Lotèrnia, ali nezhistost je enu nesmasnu poshelenje tih melfénih lufhtou.

Pr. Kai pride is lotèrnie?

Od.

Od. Is lotèrnie pride flepota té pameti, fylne shele zhašniga shiulenja, posablenje na Bogá, na smèrt, inu na prihódno sódbo, fzaganje tó vézhnu isvelizhanje dofézhi.

Pr. *Kai je nyd ali nevoshlivost?*

Od. Nyd ali nevoshlivost je enu shaluvanje savólo tiga dóbriga, katéru se timu blishnimu gody, kokèr de bi taistu nafhi lástni frézhhi, ali blagu fhkodivalu.

Pr. *Kai pride is nevoshlivosti?*

Od. Is nevoshlivosti pride sashmaganje, ali krivu obdólshenje, opraulanje, kriva sódba, fovrashtvu pruti blishnimu, vessèle, kadar se njemu hudú, shaloft, kadar se njemu dobru gody.

Pr. *Kai je shèrtje, ali senagóltnost?*

Od. Je enu nesmasnu poshelenje té jèdy, inu piazhe, inu ena nesmasna jéd inu piazha.

Pr. *Kai pride is shèrtjá inu senagóltnosti?*

Od. Is shèrtjá inu senagóltnosti pride resvusdanu sadèrshanje, kréig, nesramnost, nezhištoft, sapraulanje tiga zhašha, inu premošenja, sguba tiga sdrauja, ofslabenje mozhy té dushe.

Pr. *Kai je jèrd ali jèsa?*

Od. Je enu nesmasnu rèsdrashenje tiga fèrzá, inu shela se maslhuвати.

Pr. *Kai pride is jèse?*

Od. Is jèse pride: fovrashtvu, omamlenje té pameti, nejovála, kréig, inu prepiranje, sashmaganje, inu klétu, poboï, inu vbijanje.

Pr.

Pr. Kai je lenoba ?

Od. Lenoba je ena toshlivoſt, inu gnuſſenje v' rězhéh, katére Bogá, inu tó isvelizhanje naſhe duſhe amtizhejo.

Pr. Kai pride is lenobe ?

Od. Is lenobe pride sanikèrnoſt v' ſluſhbi boſhji, samúda tih k' sadoblenju boſhje gnade, inu tiga vézhniga isvelizhanja potrebnih mitèlnou, ſhaloſt, zagovitnoſt, nepokóra, ſzaganje.

b. Od tih ſhéſt gréhou ſupèr ſvétiga Dùhá.

Pr. Katéri ſo ti ſhéſt gréhi ſupèr ſvetiga Dùhá ?

Od. Ti ſhéſt gréhi ſupèr ſvétiga Dùhá ſo leti :

1. Fèrbéſhnu na boſhjo miloſt grěſhiti.
2. Na boſhji miloſti ſzagati.
3. Sposnani kèrſhanſki rěſnizi ſe ſupèr-ſtaviti.
4. Svoimu bratu, ali bliſhnimu ſavólo boſhje gnade nevofhliu biti.
5. Pruti dobrimu k' isvelizhanju pomagajózhimu opominovanju enu otèrpnu ſérzéiméti.
6. V' nepokóri napréivsetnu oſtati.

Leti gréhi bódo teſhkú ali zélú ne, ne v' letimu, ne v' vunimu ſhiulenju odpufheni.

Pr. Kai ſe pravi ſupèr ſvétiga Dùhá grěſhiti ?

Od.

Od. Supèr svétiga Dùhá gréshiti se pravi : do-
bróto, inu gnado boshjo, katéra bó svétimu
Dùhu, kókèr enimu svirku vfiga dobriga fuf-
febnu pèrlaftnena fkus eno napréivsetno hu-
dobio, inu sanizhuvanje savrèzhi.

Pr. Sakai se pravi, de bodo ti gréhi supèr svétiga
Duhá teshkú, ali zèlu ne, ne v' letimu, ne v'
vunimu shiullenju odpusheni ?

Od. De ti gréhi supèr svétiga Dùhá teshkú, al
zelú ne, ne v' letimu, ne v' vunimu fhiu-
lenju odpusheni nebódo, se sató pravi; kir
vèzhi déil en tak gréshnik nóter do konza
té mitèlne svoiga isvelizhanja s' hudobio,
inu sanizhuvanjem savèrshe.

c. Od tih fhtirih v' nébu vpyézhih gré-
hou.

Pr. Katèri so ti fhtirji v' nébu vpyézhi gréhi ?

Od. Ti fhtirji v' nébu vpyézi gréhi so :

1. Napréivsetnu vbianje.

2. Ta mutasti, ali sodomitarfki gréh.

3. Dolitrenje tih vbógih, vdóu, inu firotiz,
ali sapushtenih otrok,

4. Kadar se déllouzam, inu najémnikam ta
saflusheni lón nasaidèrshy, ali dolitèrga.

Pr. Sakai se leti fhtirji gréhi imenujejo v' nébu
vpyézhi ?

Od. Leti fhtirji gréhi se imenujejo v' nébu
vpyézhi sató :

1. Kir je od fléhèrniga is taiſtih v' ſvétimu Piſmu, kir bó od njih govorjenu ozhitnu rezhenu, de v' nébu na maſhuvanju vpyjejo.

2. Kir bó ſkus taiſte boſhja praviza na eno ſuſſebno viſho k' ſhtrafanju obudena.

d. Od tih devét ptujih gréhou.

Pr. Katéri ſo ti devét ptuji gréhi?

Od. Ti devét ptuji gréhi ſo :

1. K' gréhu ívétovati.

2. Drugim gréſhiti velévati.

3. V' drugih gréhe pèrvoliti.

4. Druge k' gréhu napeláti ali nadraſhiti.

5. Drugih gréhe hvaliti.

6. K' gréhu mólzháti.

7. Gréhe preglédati.

8. Taiſtih ſe dèléſhen ſturiti.

9. Taiſte ſagovarjati.

Pr. Koki ratamo my ptujih gréhou krivy, ali dèléſhni?

Od. My ratamo ptujih gréhou krivy, ali dèléſhni, kadar ſmo my krivy, de bódo od drugih ali ſturjeni, ali ſai ne odpuſheni.

Pr. Sakai ſmo my dólshny tó húdu vbraniti, zhe ſamóremo?

Od. My ſmo dólshny, zhe ſamóremo tó húdu vbraniti: 1. Is dólshne lubésni pruti Bogú, katéri bó ſkus gréh rèshalen. 2. Is lubésni tiga bliſhniga, katéri ſam ſebi ſkus gréh ſhkodie. 3. Tudi vezhkrat is dólshnóſti naſhiga ſtanú.

Drugi Déil té kèrfhanske Pravize: Sturi dobru.

Pr. Kateri je ta drugi déil kèrfhanske pravize?

Od. Ta drugi déil kèrfhanske pravize je: Sturi dobru.

Pr. Kai je tò dobru?

Od. Tò dobru je vse, kar je po boshji postavi.

Pr. Kai je po boshji postavi?

Od. Té zhédnofti, inu dobre délla fo po boshji postavi.

Pr. Kai je ta kèrfhanska zhédnoft sploh?

Od. Ta kèrfhanska zhédnoft sploh je en dar, kateriga Bóg ti dufhi s' tò posvèzheózhó gnado nóter vlije, de bi zhlovéfhko vólo k' takim dianjam premóshno, inu nagneno sturil, katére fo po postavi Jésusa Kristusa, inu vrédne tiga vézhniga shiulenja.

Pr. Ali je vezh fórt téh zhédnoft, katére ta kristián v' dianju fkasati móre?

Od. Ja vezh fórt téh zhédnoft, katére ta kristián v' dianju fkasati móre; ene fo boshje zhédnofti, inu ene fo zhédnofti tiga sadèrshanja.

§. I. Od téh boshjih zhédnofti.

Pr. Kai fo boshje zhédnofti?

Od. Boshje zhédnofti fo taište, katére Bogá sa njih nar blishnji zyl, inu konz imajo.

Pr. Katére so té boshje zhédnosti?

Od. Véra, Vupanje, inu Lubésèn so té try boshje zhédnosti.

Pr. Ali je ta zhlovèk dólshán se v' teh tréh boshjih zhédnostíih vàditi?

Od. Ta zhlovèk je dólshán se v' téh tréh boshjih zhédnostíih vàditi.

Pr. Kádai je ta zhlovèk possèbnu dólshán té try boshje zhédnosti obudyti?

Od. Ta zhlovèk je dólshán pod enim smèrtnim gréham té try boshje zhédnosti obudyti.

1. Kokèr hitru k' pameti pride.

2. Vezhkrat v' svojmu shiulenju.

3. Ob zhassu ene fylne fkušnjave supèr leté zhédnosti.

4. V' nevarnosti tiga shiuljenja, inu na smèrtni postèli.

Pr. Kokú se sna ta Véra obudyti?

Od. Ta Véra se sna na letó visho obudyti:

Ješt verùjem v' tebe pravi troini edyni Bóg: Ozha, Syn, inu svèti Duh, katéri si vse stvaril, katéri vse ohranish, inu vishash; katéri tó dóbru polónash, inu tó hùdu shtrafash. Ješt verùjem, de je Syn boshji zhlovèk postal, de bi nafs fkus svojo smèrt na krislu odrèshil, inu de nafs svèti Duh fkus svoje gnade posvèzhuje. Ješt verùjem, inu iposnam vse, kar si ty o Bóg rèsodel, kar je Jèsus Kristus

stus vuzhil, kar so Apostél ni pridiguvali, inu kar nam ta svéta Rimška katólfhka zérku sa vérùvati napréipostavi. Vse letó vérùjem jest sató, kir si ti o Bóg! ta vézhna inu neskonzhna rélsniza, inu modróst, katéra nemóre ne golfati, ne golfana biti. O Bóg pogmérai mojo véro.

Pr. Kokú se sná tó vupanje obudyti?

Od. Tó vupanje se sna na letó visho obudyti.

Jest vupam inu se sanellem na tvojo neskonzhno dobróto, inu milost, o Bóg! de bófh ty meni skus tó neskonzhnu saflushenje tvoiga edyniga Syna Jésusa Kristusa v' letimu shiu-lenju, tó sposnanje, pravo grévingo, inu od-pushtanje mojih gréhou, po smèrti pak tó vézhnu isvelizkanje dal, inu dodéilil tebe od oblizhja do oblizhja glédati, inu lubiti, inu bres konza vshivati. Jest vupam tudi od tebe té potrebne mitélne vse letó dosézhi. Jest vupam letó od tebe sató, kir si ty letó oblubil, kateri si vfigamogózhen, svést, bres konza dobrotliu, inu milostliu. O Bóg potèrdi moje vupanje.

Pr. Kokú se sná ta lubèsèn obudyti?

Od. Ta lubèsèn se sná na letó visho obudyti:

O moj Bóg! jest tebe lubim is zéliga moigga sèrzá zhes vse, kir si ty ta nar vikfhi dobróta, bres konza popólnoma, inu vse lubèsni vrédèn; jest tebe lubim tudi sató, kir si ty pruti meni inu vsim stvarém neisgruntanu dobrót-

brótlju. Jest vóšhim is zéliga fèrzá, de bi jest tebe raunu takú mozhnú lubil, kókèr so te tvoji nar svèstéifhi flushabniki lubili, ali kókèr te oni fhe sdai lubijo, s'njih lubésnio sklénem jest mojo nepopólnoma lubésèn, pogmérei jo v'meni o nar dobrótljušhi Gospúd! zhe dalei vezh inu vezh. Kir tédai tebe is fèrza, inu zhes vse lubiti shelim, inu se savólo tiga tèrdnu pomujam, je meni is fèrza shal, de fim jest tebe mojo nar vikfhi dobróto, katéro zhes vse lubim tebe moiga Stvarnika, Odrèshenika, inu Posvètnika, resèrdil; mene gréva, de fim grèshil, de fim jest tebe moiga vsigamogózhniga Gospuda, moiga nar bólfhiga Ozhéta rèshalil. Jest si tèrdnu naprèivsamenem, vse gréhe, inu hude pèrlóshnosti opustiti, té sturjene pregréhe zhe dalei ból sgrévati, inu nikóli vezh supèr tvojo presvéto vólo kai sturiti. Všemí mene supet gori sa tvoiga otroka, inu dodéli meni tó gnado k' spólnenju letiga moiga napréjvsetja. Letó proffim jest od tebe fkus tó neskonzhnu saflushenje tuoiga boshjiga Syna nashiga Gospuda, inu Isvelizharja Jésusa Kristusa. (*)

§. 2. Od

(*) Benedikt ta XIII. tiga iména Rimski Papešh je vsm, inu enimu fléhernimu, katéri leté try boshje zhédnosti obudé, kólkukrat koli, ali s'kar koli sa enimi bessédami se letó od njih sgody, zhe se lé ta pravi zyl inu konz té vére vupanja, inu lubésni sadošti isrezhe, sedém léit odpustika dodeilil. Zhe
fe

§. 2. Od zhédnosti tiga sadèrshanja.

Pr. Kai so zhédnosti tiga sadershanja?

Od. Zhédnosti tiga sadèrshanja so taiste, fkus katére se tó sadershanje eniga kristiana takú róuna, de je Bogú dopadlivu.

Pr. Katére so med zhédnostmi tiga sadershanja katére en Kristián v' djanju skasati móre, té poglavitne zhédnosti?

Od. Med zhédnostmi tiga sadèrshanja, katére en kristián v' djanju skasati móre, so shtiri poglavitne zhédnosti: 1. Sastopnost, ali rasumnost. 2. Smasnost. 3. Praviza. 4. Mózh, ali tèrdnost.

Pr. Kai je ta kèrshanska sastópnost, ali rasumnost?

Od. Ta kèrshanska sastópnost, ali rasumnost je ena zhédnost, fkus katéro kristiani té k' isvelizhanju pèrpraune mitèlne isvolio, inu ponuzajo, inu opušté tó, kar tó sadoblenje tigaištiga nasaidershý.

Pr. Kai je ta kèrshanska smasnost?

Od. Ta kèrshanska smasnost je ena zhédnost, katéra v' kristianu tó nesmasnu nagnenje k' gréhu nasaidershý, inu njemu lé pèrpustý tó zhašnu s' malšo vshivati.

I 3

Pr.

se pak edèn en zéil máliz v' letih tréh boshjih zhédnostih vadi, inu sravèn tiga tudi enkrat spové, inu obhaja: sadoby on ne samú ob taistim zhašnu, ampak tudi na smèrtno uro popólnoma odpustik, katériga on sam sa febe, ali pak sa dúshe v' vyzah obèrniti sná. Vse letó je tudi Benedikt ta XLV. v' Léitu 1756. potèrdil.

Pr. Kai je ta kèrshanska praviza?

Od. Ta kèrshanska praviza je ena zhédnoft, fkus katéro ta kristián taištu fpólni, kar je Bogú, inu timu blishnimu dólshán.

Pr. Kai je ta kèrshanska mózh, ali tèrdnoft?

Od. Ta kèrshanska mózh, ali tèrdnoft je ena zhédnoft, fkus katéro se ta kristián is lubésni boshje tiga dóbriga pèr vfih sadèrshikih, inu teshavah podstópi, inu taištu dopèrnelles, tudi vse raifhi pretèrpy, ja fvoje premoshenje inu shiulenje sguby, kokèr de bi kai fturil, kar je supèr boshjo postavo.

Pr. Katère zhédnosti so tim sedmim poglavitnim gréham supèr postaulene?

Od. Ponishnoft je timu napuhu, ali offèrti supèr postaulena.

Radudajanje ti lakomnosti.

Zhistoft ti lotèrniji.

Lubésèn ti nevoshlivofti.

Smasnoft timu fhèrtju, ali fenagóltnofti.

Potèrpeshlivoft ti jési.

Aifer v' dóbrimu ti lenobi.

Pr. Kai je ponishnoft?

Od. Ponishnoft je ena zhédnoft, fkus katéro edèn sam od sebe, inu svojih lastností prau sódi, inu negléda po fhegi tih napihnenih, lé samú na fvoje lastne visokófti, inu satéga vólo sam na sebe veliku dèrshy, ampak veliku vezh fvoje flabófti, inu pomankanja sposná, inu se satégavólo ponisha.

Pr.

Pr. Kai je radudajanje?

Od. Radudajanje je ena zhédnoft, katéra se v' djanju fkashe, kadar edèn potrébnim ludém od tiga svoiga rad inu po svoimu premo-shenju podèly.

Pr. Kai je zhiftoft?

Od. Zhiftoft je ena zhédnoft, katéro edèn v' djanju fkashe, kadar se od vsih prepové-danih, inu nepèrpuſhenih meſſénih luſhtou v' miſlih, v' beſſédah, inu v' djanju sdèrshy.

Pr. Kai je lubésèn?

Od. Lubésèn je ena zhédnoft, fkus katéro edèn nad timu, de drugim dobru gré, vse dopa-dajenje imá, inu k' taiftimu pèrpomóre.

Pr. Kai je smafnoft?

Od. Smafnoft na tó visho, koker je shértju, ali ſenagóltnoſti supèrpoſtavlena je ena zhéd-noſt, fkus katéro edèn timu nesmaſnimu poſhelenju té jedy, inu piazhe supér ſtoy, inu obóje ſmaſnu vshyva.

Pr. Kai je potèrpeshlivoſt?

Od. Potèrpeshlivoſt je ena zhédnoſt, fkus ka-téro edèn té supèrnoſti s' podanjam v' vólo boshjo preneſſe.

Pr. Kai je aifer v' dóbrimu?

Od. Aifer v' dóbrimu je ena zhédnoſt, katéra se v' djanju fkashe, kadar se edèn pomuja vse ſturiti, kar Bogá, inu tó isvelizhanje ſvoje duſhe amtizhe.

§. 3. Od tiga kar she vezh h' kèrshanski Pravizi flishi.

Pr. Kai flishi she vezh h' kèrshanski pravizi?

*Od. H' kèrshanski pravizi túdi flishio té dólsh-
nósti, katére nam je Kristus fúšebnu na-
rózhil.*

*Pr. Katére so té dólshnósti, katére nam je Kristus
fúšebnu narózhil?*

*Od. Té dólshnósti, katére nam je Kristus fúš-
febnu narózhil, so leté:*

- 1. Narpopréi boshje krajléstvu, inu njega
pravizo iskati.*
- 2. Sam sebe satayti.*
- 3. Svoi krish nošiti.*
- 4. Sa Kistufam hoditi.*
- 5. Krotak inu pohléven biti.*
- 6. Sovrahnike lubiti, dobru sturiti taistim,
katéri nafs fovrafhio, moliti sa taiste, ka-
téri nafs réshalio, inu pregainajo.*

§. 4. Od tih óššem Isvelizhanstvu.

Pr. Kai flishi she vezh h' kèrshanski pravizi?

*Od. H' kèrshanski pravizi flishio tudi taiste
óššem imenitne zhédnosti, katére je Kristus
nash Gospud na gorri vuzil, inu savolo ka-
térih je on tiga zhlovéka isvelizhaniga ime-
nuval; inu so leté:*

- 1. Isvelizhani so ti vbógi v' duhu, sakaj njih
je tó nebéshku krajléstvu.*
- 2. Isvelizhani so ti krotki; sakai oni bódo
semlo possédli.*

3. Isvelizhani fo ty, katéri shalujejo, sakai oni bódo potrófhtani.
4. Isvelizhani fo ty, katéri fo lazhni, inu shéni pravize, sakai oni bódo nafiteni.
5. Isvelizhani fo ty miloftvi, sakai oni bódo miloft dofégli.
6. Isvelizhani fo ty, katéri fo zhiftiga fèr-zá, sakai oni bódo Bogá gledali.
7. Isvelizhani fo ty myrni, sakai oni bódo otrozi boshji imenuvani.
8. Isvelizhani fo ty katéri sa pravize vólo pregajnanje tèrpé, sakai njih je tó nebéshku krajléftvu.

§. 5. Od dóbrih déll, inu njih saflu-shenja.

Od dóbrih déll sploh.

Pr. Kai fo dobre délla eniga kristiana?

Od. Dobre délla eniga Kristiana fo djanja, katére fo Bogú dopadlive, inu sa kristiana, katéri jih dopèrneffe saflushenja vrédne.

Pr. H' zhèm fo dobre délla potrebné?

Od. Dobre délla fo potrebné k'isvelizhanju, sakai bres dóbrih déll je véra mèrtvá.

Pr. Kai se saflushi skus dobre délla?

Od. Skus dobre délla se saflushi od Bogá pogméranje té posvèzheózhe gnaude, vézhne, inu zhašne plazhila, katére je Bóg sgol is gnade taiftim oblubil, katéri dobru stùré.

Pr. Ali samóre ta zhlovèk is làstne mozhy dobre délla dopernafhati?

Od. Dobre délla, katére so k'isvelizhanju potrebné, inu pèr Bógu saflushenja vrédne, nesamóre ta zhlovèk is làstne mozhy, ampak lé s' pomozhjó gnade boshje dopèrnafhati.

Pr. Kokú mórejo dobre délla vshafane biti, katére bi mogle pèr Bógu vézhniga shiulenja saflushne biti?

Od. Dobre délla, katére bi mogle pèr Bógu vézhniga shiulenja saflushne biti, se morejo sturiti :

- 1. V' stanu té gnade,*
- 2. Radovólnu,*
- 3. Ne is sgol naturfkiga, ali nezhimèrniga zyl inu konza, ampak fustebnu sa vólo Bogá.*

Od dobrih déll possébei.

Pr. Katére so té nar imenitnishi dobre délla?

Od. Té nar imenitnishi dobre délla so : Moliti, postiti, almoshno dajati.

Pr. Sakai se imenujejo leté try dobre délla té nar imenitnishi?

Od. Moliti, postiti, inu almoshno dajati se imenujejo té nar imenitnishi dobre délla sató, kir vse, kar se samóre dobriga, inu saflushenja vrédniga sturiti, k'enimu od letih tréh dobrih déll flifhi.

Pr. Kai se sastopi tukai skus molitu?

Od.

Od. Skus molitu se sastopio tukai vse brumne djanja, skus katére se Bóg inu njegovi Svetniki zhašté.

Pr. Kai se sastopi skus post?

Od. Skus post se sastópi ne famú po povellu té zérkve, ali túdi radovólnu pèr jédi, inu pijazhi sebi kai pèrtèrgati, ampak se túdi pravi, po govorjenju svétiga Pisma druge spokone délla déllati, inu od gréhou se sdèrshati.

Pr. Kai se sastopi skus almoshno dajanje?

Od. Skus almoshno dajanje se sastopio vse telésne, inu duhóune délla té milosti.

Pr. Katére so té telésne della té milosti?

Od. Té telésne délla té milosti so leté fédém.

1. Lazhne nassititi.

2. Shéine napojiti.

3. Popótnike prejémati, ali prenozhiti.

4. Nage oblazhiti.

5. Bólnyke obyfskati.

6. Jetnike réfhiti.

7. Mèrlizhe pokopati.

Pr. Katére so té duhóune della té milosti?

Od. Té duhóune délla té milosti so leté fédém:

1. Gréshnike posvariti.

2. Nevmétalne, ali neumne podvuzhiti.

3. Tim, katéri zviblajo prau svétovati.

4. Té

4. Te shaloſtne odshaliti, ali tróſhtati.
5. Krivvyzo volnú tèrpéti.
6. Tim, katéri naſs reſhalio, radu odpuſtiti.
7. Sa shive, inu mèrtve Bogá proſſiti.

Pr. Katéri ſo ti Evangélſki ſvéti?

Od. Leti trije ſo ti Evangélſki ſvéti.

1.) Radovólnu vbóſhtvu. 2.) Védna zhiſtoſt. 3.) Stanovitna pokórſhina pod enim duhóunim poglavarjam.

Pr. Sakai ſe imenujejo leté try rèzhy Evangélſki ſvéti?

Od. Leté try rezhy ſe imenujejo Evangélſki ſvéti sató, kir niſſo od Kriſtufa v' Evangéliu poſsébnim pèrſhónam ſapovédane, ampak lé ſvétovane.

PERSTAVIK.

Od téh ſhtirih póſlednih rèzhy.

Pr. Katere ſo te ſhtiri póſledne rèzhy?

Od. Te ſhtiri póſledne rèzhy ſo: Smèrt, Sodba, Pèkèl, inu nebéſhku krajléſtvu.

a. Od Smèrti.

Pr. Kai je Smèrt?

Od. Smèrt je odlozhenje té duſhe od shivota.

Pr. Ali mórejo vſi ludje vmréti?

Od. Vſi ludje mórejo vmréti.

Pr.

Pr. Od kóđ pride , de vſi ludje vmréti mórejo ?

*Od. De vſi ludjé vmréti mórejo, pride od gré-
ha, katériga je Adam v' Paradishu ſturil.
Aku bi nebil Adam gréſhil, bi bili my tu-
di na ſhivotu nevmerjózhi oſtali. Smért
je ſhtrafinga tiga gréha.*

*Pr. Ob kai ſa enimu zhaffu, inu na kai ſa eno vi-
ſho bómo my vmérli ?*

*Od. Zhafs inu viſha té ſmérti je nam nevéi-
deózha.*

*Pr. Kai imámo ſturiti, kir nam je zhafs inu viſha
té ſmérti nevéideózha ?*

*Od. Kir nam je zhafs inu viſha té ſmérti ne-
véideózha, móremo my k' ſmérti vſelei pèr-
prauleni biti.*

Pr. Kokú je ſmért tih brumnih vſhaſana ?

Od. Smért tih brumnih je frézhna.

Pr. Kokú je ſmért tih hudobnih vſhaſana ?

Od. Smért tih hudobnih je fylnu nefrézhna.

b. Od Sodbe.

Pr. Kai imámo od ſodbe ſamérkati ?

*Od. Od ſodbe imámo ſamérkati, de bó Jéſus
tó duſho eniga fléhèrniga zhlovéka ſdaizi
po ſmérti pollébei, na konz ſveitá pak vſe
ludy ſkupai s' duſho inu teléſſam ſódil.*

Pr. Kokú bó Jéſus ſódil ?

*Od. Jéſus bó eniga fléhèrniga zhlovéka po
njegóvih miſlih, beſſédah, inu djanju ſódil,
tó dóbru polónal, inu tó húdu ſhtrafal.*

Pr.

Pr. Kai pride na sodbo ?

Od. Na sodbo pride spólnenje tiga obsódenja , ali urtélna ; na dúšhi sdaizi po ti possébní sodbi ; na teléssu pak po ti gmain sodbi.

Pr. H' zhém bó dúsha v' ti possébní sodbi obsó-jena ?

Od. V' ti possébní sodbi bó dúsha ali v' vyze , ali v' pèkél obsójena , ali pak v' nebéssa go-rivléta.

Pr. Kai so vyze ?

Od. Vyze je en krai, kir dúshe zhassne shtra-finge sa gréhe tèrpé, katérih se niso v' shiulenju spokorile.

Pr. Katère dúshe bódo v' vyze obsójene ?

Od. Taište dúshe bódo v' vyze obsójene, katère savolo tih v' shiulenju sturjenih gréhou boshji pravizi niso sadošti stúrule.

Pr. Kai sa ene shtrafinge tèrpé dúshe v' vyzah ?

Od. Dúshe v' vyzah vézhi déil savólo tigá fylnu véliku tèrpé, de nyh gorézhe shele Bogá glédati, inu vézhnu vshivati she niso spólnene, sravén tigá tèrpé one túdi té martre, katère je boshja praviza njim naménila.

Pr.

Pr. Ali se samóre dusham v' vyzah pomagáti?

Od. Dusham v' vyzah se samóre pomagáti; inu 1. fuflebnu fkus fvéti óffer té Mashe. 2. Skus molitu. 3. Skus druge dobre délla. 4. Skus odpustike.

Pr. Ali smo dólshny dusham v' vyzah pomagáti?

Od. My smo sploh dólshny vsm dusham v' vyzah pomagati; kar pak ftarifhe, inu dobrótnike amtizhe smo letó túdi dólshny is hvaléshnosti.

Pr. Kokú dólgu ofstanejo dushe tih mèrtvih v' vyzah?

Od. Kokú dólgu dushe tih mèrtvih v' vyzah ofstanejo se sagvislhu nemóre véiditi, vse kar se samóre rezhi, je: de one v' taistih, en dalsi, ali kraishi zhafs ofstanejo po timu, kokér so one Bogá vezh ali mánje rèshalile, vezh ali mánje pokóre v' letimu shiulenju fturile, inu po timu, kóker jim ti véрни fkus molitu, inu druge dobre délla vezh ali mánje na pomózh pridejo.

c. Od Pèklá.

Pr. Kai je Pèkèl?

Od. Pèkèl je en krai, kir bódo ti fèrdamani vézhnu martrani.

Pr.

Pr. Kdó pride v' pèkèl ?

Od. Taiſti pride v' pèkèl , katéri v' ſinèrtnimu grèhu vmèrje.

Pr. Kokú ſo pèklénſke martre vſhafane ?

Od. Pèklénſke martre ſo takú vſhafane : Ti fèrdamani bódo

1. Ob glédanje inu vſhivanje boſhje vézhnu obrópani.

2. Oni bódo en vézhèn ogjn tèrpéli; vézhne tèmmé, erjovenje inu klepetanje tih sób; védnu pézhenje té véſty, britkóſt, inu ſzaganje, vſe kar koli móre bolézhiga na ſhivotu, inu na duſhi biti, bódo oni vézhnu tèrpéli, tó je : oni bódo vſe letó bres konza, bres vupanja ene odlége, ali odréſhenja tèrpéli.

Pr. Kai bi móglu tó premíſhluvanje téh pèklénſkih martèr pèr naſs ſturiti ?

Od. To premíſhluvanje téh pèklénſkih martèr bi móglu pèr naſs ſturiti, de bi my grèhou ſe varuvali, tih dopèrneſſenih ſe ſpokorili, inu ſa njé ſadoſti ſturili; ta velikóſt, inu tèrpeſh téh vézhnih ſhtraſing nam da na ſnanje, kokú ſtraſhnu je v' roké ſhiviga Bogá paſti.

d. Od Nebéſs.

Pr. Kai ſo nebeſſa ?

Od. Nebéſſa ſo tó nar frézhníſhi prebivalſhe tih Svetnikou, kir ſe Bóg ſvojim svéſtim flu-

flushabnikam od oblizhja do oblizhja kashe, inu je sam njih neisgrúntanu veliku plazilu.

Pr. Kdó pride v' nebéssa?

Od. Taisti pride v' nebéssa, katéri je v' boshji gnadi vmèrl, inu taisti, katéri je sa té dopèrnessene gréhe, ali v' letimu, ali v' timu drugimu shiulenju sadošti sturil.

Pr. Je tó nebéshku vessèle veliku?

Od. Tó nebéshku véllele je neisrezhenu veliku.

Pr. V' zhém stoy tó nebéshku vessèle?

Od. Tó nebéshku vesselle stoy v' timu: Ti isvoleni bódo

1. Bogá od oblizhja do oblizhja, inu kókèr je on sam na sebi vézhnu glédali, lubili, inu vshivali.

2. Oni bódo vse tó dóbrú na dushi, inu na teléssu kar se koli smisliti móre, vézhnu iméli.

3. Oni bódo od vlíga tudi nar mainshiga hudiga obvaruvani.

Pr. Ali so tudi gvíjhne stopnje, ali vérsté nebéshkiga vessella?

Od. Ja, so tudi gvíshne stopnje, ali vérsté nebéshkiga vessella; katéri je vezh dobriga sturil, bó tudi vezh v' nebéssih polónan.

Pr. Kai nass vuzhy tó premishluvanje nebéshkiga vessella?

Od. Tó premishluvanje nebéshkiga vessella nass vuzhy:

1. De móremo vse krishe inu térplenje po-
tèrpeshlivu prenesti, sató kir zhašne
teshave nìzh nìso pruti ti zhašti, katéra
bó v' nam resodéta.

2. De se vse zhašnu vesselle nebéshkimu
vessellu nemóre pèrglihati.

K O N Z.

